

DIỄN ĐÀN VĂN HỌC NGHỆ THUẬT BÌNH PHƯỚC

HỘI ĐỒNG BIÊN TẬP

Nhà nghiên cứu VNDG LÊ VĂN QUANG - Chủ tịch

Nhà báo PHẠM HIẾN - Phó Chủ tịch

CÁC ỦY VIÊN

Nhạc sĩ NGÔ ĐỨC HÒA

Họa sĩ HUYNH HƯỜNG

Nghệ sĩ Nhiếp ảnh NGUYỄN VĂN PHÚC

Nhà văn NGÔ THỊ NGỌC DIỆP

Tổng biên tập

PHẠM HIẾN

Thư ký Tòa soạn

Nhà báo TRƯƠNG QUỐC CƯỜNG

Biên tập

NGUYỄN VĂN DƯƠNG

TRẦN LÊ HOÀNG VŨ

Trình bày

QUỐC CƯỜNG

Sửa bản in

LÊ THỊ HƯỜNG

Bìa 1: Đ/c Trần Tuệ Hiền - Chủ tịch
UBND tỉnh Bình Phước phát biểu khai
mạc diễn đàn. Ảnh: Quốc Trương

TÒA SOẠN

Số 1, Nguyễn Thị Minh Khai, P. Tân Phú,
Tp. Đồng Xoài, tỉnh Bình Phước.

ĐT: 0271.3888507; Fax: 0271.3887132

Email: tapchivannghebinhphuoc@gmail.com

Website: <https://vannghebinhphuoc.org.vn>

TRONG SỐ NÀY

* XÃ LUẬN	Trang 2
* CHÍNH TRỊ - XÃ HỘI	
- Văn nghệ sĩ cần thường xuyên bồi dưỡng nhân cách và lối sống, phấn đấu cho ra đời nhiều tác phẩm có giá trị cao về tư tưởng và nghệ thuật ^(*) .	3
- Diễn đàn kết nối doanh nghiệp công nghiệp, thương mại,...	10
- Công bố 10 gương mặt trẻ Việt Nam tiêu biểu năm 2023.	13
- Hạt điều Bình Phước - bản sắc và hơn thế nữa.	15
* HƯỚNG TỚI KỶ NIỆM 50 NĂM NGÀY GIẢI PHÓNG MIỀN NAM, ĐẤT NƯỚC THỐNG NHẤT, 100 NĂM NGÀY BÁO CHÍ CÁCH MẠNG VIỆT NAM (2025)	
- Theo dòng lịch sử.	18
* GÓC NHÌN VĂN NGHỆ	
- Văn nghệ sĩ góp phần xây dựng và phát triển văn hóa,...	20
* NGHIÊN CỨU - TRAO ĐỔI	
- Bài ca em hát - bài ca của người lao động.	23
- Bàn về tiếng chim trong thơ ca.	26
- Nhiếp ảnh hướng đến xây dựng cuộc sống tốt đẹp hơn.	29
* CHÂN DUNG NGHỆ SĨ	
- Những khoảnh khắc vàng của Nghệ sĩ Nhiếp ảnh Thái An.	32
* DI SẢN BÌNH PHƯỚC	
- Nghệ dệt thổ cẩm của người S'tiêng...	35
- Đặc sắc lễ Crac Băc Mây (lễ mừng cơm mới)...	37
* BIỂN ĐẢO - QUÊ HƯƠNG	
- Thư về Trường Sa.	41
* NHỊP SỐNG ĐỒNG XOÀI	
- Đồng Xoài trong trái tim tôi.	42
- Vươn mình lớn mạnh.	44
- Nhạc: Đồng Xoài tháng Ba.	45
* TÂN VĂN - TẠP BÚT	
- Màu áo xanh tháng Ba.	46
- Mẹ tôi.	48
- Nắng tháng Ba.	50
- Tháng Ba về, ngọt ngào hương bưởi.	52
* TRUYỆN NGẮN	
- Gió cửa sông.	65
- Hạnh phúc sẽ nảy mầm.	70
- Hoa tháng Ba.	73
* TIN TỔNG HỢP:	78
* Thơ: Đặng Ngọc Tình, Nguyễn Xuân Cường, Nguyễn Hoàng Oanh, Ngọc Dung, Lê Thị Xuân Hương, Thu Đàm, Thùy Dung, Trịnh Loan, Nguyễn Kinh, Mộc Nhiên, Đoàn Thu Hiền, Nguyễn Thế Hải, Tống Trung,...	

THÁNG BA VÀ NIỀM NHỚ!

Tháng Ba hết Tết nhưng vẫn còn Xuân!

Khắp nơi trong cả nước tiếp tục hào hứng với niềm vui trải hội, đó là nét đẹp truyền thống của người Việt Nam để cầu mong một năm mới mưa thuận, gió hòa, một năm an lành, hạnh phúc... Phong cảnh Bình Phước tháng Ba thật đẹp khi các khu rừng cao su vừa thay lá, khoác lên mình chiếc áo mới xanh non; mùa hoa rừng nở rộ cho những chú ong đi tìm mật. Người dân cũng chuẩn bị nương rẫy sẵn sàng để khi những cơn mưa xuống, nhanh chóng triển khai mùa vụ.

Khát vọng năm mới đạt nhiều kết quả cao, ngay sau tết Nguyên đán Giáp Thìn 2024, Đảng bộ, chính quyền và Nhân dân trong tỉnh đã tập trung bắt tay vào các nhiệm vụ trọng tâm trong năm; lãnh đạo tỉnh trực tiếp đến từng khu công nghiệp, nông trại, hợp tác xã nhằm khuyến khích và động viên người dân hăng say lao động. Văn nghệ sĩ tỉnh nhà được tỉnh quan tâm tổ chức họp mặt để chúc mừng và thông tin, định hướng hoạt động, sáng tác. Chiều 12-3, tại Trung tâm hội nghị Trường Chính trị tỉnh Bình Phước, “Diễn đàn kết nối doanh nghiệp Công nghiệp, Thương mại, Nông nghiệp công nghệ cao EuroCham - tỉnh Bình Phước năm 2024” được tổ chức với sự tham gia của gần 360 đại biểu trong nước và Quốc tế. Diễn đàn do UBND tỉnh Bình Phước, Bộ NN&PTNT, Hiệp hội Doanh nghiệp châu Âu tại Việt Nam (EuroCham), Hiệp hội Nông nghiệp số Việt Nam (VIDA) chủ trì.

Bình Phước vừa kỷ niệm 49 năm ngày giải phóng (23/3/1975 - 23/3/2024); Tổ chức hoạt động về nguồn cho các thế hệ Đoàn Thanh niên tỉnh Bình Dương - Bình Phước gặp mặt và đối thoại tại Khu Bảo tồn Văn hóa Dân tộc S'tiêng sóc Bom Bo nhân dịp kỷ niệm 93 năm Ngày thành lập Đoàn TNCS Hồ Chí Minh (26/3/1931 - 26/3/2024)...

Đầu năm mới, lực lượng văn nghệ sĩ chính thức khởi động sáng tác gắn với chủ đề hướng đến kỷ niệm 50 năm Ngày giải phóng Bình Phước, Giải phóng miền Nam đất nước thống nhất, 100 năm Ngày Báo chí Cách mạng Việt Nam vào năm 2025.

Trên tinh thần đó Tạp chí Văn nghệ Bình Phước phát hành số tháng Ba sẽ mở thêm chuyên mục “Hướng đến kỷ niệm 50 năm Giải phóng miền Nam đất nước thống nhất, 100 năm Ngày Báo chí Cách mạng Việt Nam” và “Nhịp sống Đồng Xoài”.

Rất mong quý độc giả quan tâm và đồng hành cùng Tạp chí Văn nghệ!

BBT

VĂN NGHỆ SĨ CẦN THƯỜNG XUYỀN BỒI DƯỠNG NHÂN CÁCH VÀ LỐI SỐNG, PHẤN ĐẤU CHO RA ĐỜI NHIỀU TÁC PHẨM CÓ GIÁ TRỊ CAO VỀ TƯ TƯỞNG VÀ NGHỆ THUẬT (*)

□ NGUYỄN MẠNH CƯỜNG - UVTW Đảng, Bí thư Tỉnh ủy

Đồng chí Nguyễn Mạnh Cường - UVTW Đảng, Bí thư Tỉnh ủy phát biểu tại buổi gặp mặt. Ảnh: M. Tuệ

Ngày 6-3 Ban Tuyên giáo Tỉnh ủy phối hợp Hội Văn học Nghệ thuật tỉnh tổ chức Chương trình gặp mặt Văn nghệ sĩ đầu Xuân Giáp Thìn 2024. Tại Chương trình gặp mặt đồng chí Nguyễn Mạnh Cường - UVTW Đảng, Bí thư Tỉnh ủy đã có bài phát biểu quan trọng nhằm thông tin và định hướng các hoạt động Văn học Nghệ thuật, nhất là việc thực hiện Nghị quyết 14 của Ban Chấp hành Đảng bộ Tỉnh về Xây dựng và phát triển Văn hóa, con người Bình Phước đến năm 2030, định hướng đến năm 2045; Những nhiệm vụ quan trọng hướng đến chào mừng kỷ niệm 50 năm Ngày Giải phóng tỉnh Bình Phước và 50 năm Ngày Giải phóng miền Nam đất nước thống nhất. Ban Biên tập Tạp chí Văn nghệ trân trọng giới thiệu toàn văn nội dung phát biểu.

...

Trong không khí vui tươi, ấm áp của những ngày đầu Xuân mới, tôi rất vui đến dự buổi gặp mặt văn nghệ sĩ do Ban Tuyên giáo Tỉnh ủy tổ chức. Xin gửi đến các đồng chí, các anh chị em văn nghệ sĩ lời chúc mừng tốt đẹp nhất. Chúc buổi gặp mặt của chúng ta thành công tốt đẹp!.

...

Hôm nay, tôi đến gặp gỡ các đồng chí là để nghe và bàn bạc sâu sát, cụ thể hơn lĩnh vực mà chúng ta quan tâm nhằm thúc đẩy lĩnh vực Văn hoá tinh thần của nhân dân Bình Phước - lĩnh vực mà lâu nay chúng ta còn trăn trở. Xin được trao đổi với các anh chị em văn nghệ sĩ một vài điều mong muốn tại cuộc gặp gỡ này. Tôi có 4 điều mong muốn:

Thứ nhất, tôi muốn cùng anh chị em văn nghệ sĩ, thấy rõ hơn vị trí, tầm quan trọng của Văn học Nghệ thuật, của văn nghệ sĩ trong sự nghiệp cách mạng của đất nước nói chung, của tỉnh Bình Phước nói riêng.

Văn học, Nghệ thuật là lĩnh vực rất quan trọng, là nhu cầu không thể thiếu trong đời sống xã hội; thể hiện khát vọng, vươn tới Chân, Thiện, Mỹ của con người, là một trong những động lực to lớn góp phần xây dựng nền tảng tinh thần của xã hội và là yếu tố tác

động không nhỏ xây dựng Văn hóa và con người Việt Nam đáp ứng yêu cầu phát triển bền vững đất nước.

Hồ Chủ tịch đã từng nói: *“Văn hoá, văn nghệ cũng là một mặt trận, anh chị em văn nghệ sĩ là chiến sĩ trên mặt trận ấy”*. Văn nghệ sĩ là hiền tài của đất nước, cha ông ta từng khẳng định: *“Hiền tài là nguyên khí quốc gia, nguyên khí thịnh thì thế nước mạnh, rồi lên cao, nguyên khí suy thì thế nước yếu, rồi xuống thấp. Vì vậy các đấng thánh đế minh vương chẳng ai không lấy việc bồi dưỡng nhân tài, kén chọn kẻ sĩ, vun trồng nguyên khí làm việc đầu tiên”* (danh sĩ thời Hậu Lê (Thế kỷ 15) Thân Nhân Trung). Đây là chân lí, khẳng định sự đóng góp, vai trò của Văn hoá Văn nghệ, của văn nghệ sĩ là rất quan trọng.

Thứ hai, ghi nhận, biểu dương những đóng góp của văn nghệ sĩ, nghệ nhân trên lĩnh vực Văn học Nghệ thuật. Năm 2023, Bình Phước chúng ta đạt nhiều thành tích rất ấn tượng trên nhiều lĩnh vực, trong đó có đóng góp quan trọng của Văn học, Nghệ thuật, của anh chị em văn nghệ sĩ. Nhiều hoạt động sáng tác Văn học Nghệ thuật đã diễn ra khá sôi nổi trên tất cả các loại hình; đã có những tác phẩm có giá trị tư tưởng và nghệ thuật khá tốt. (Triển lãm sách, tranh, ảnh nghệ thuật; xuất bản 6 đầu

sách; các giải thưởng Âm nhạc...)

Thời gian qua, mặc dù trong điều kiện bùng nổ các phương tiện thông tin, nhất là trên mạng Internet, các trang mạng xã hội... đã tác động không nhỏ đến suy nghĩ, tâm tư, tình cảm của công chúng trước sự lựa chọn về cảm nhận đời sống Văn học Nghệ thuật; mặt khác, các thế lực thù địch đang tìm mọi cách đẩy mạnh âm mưu “Diễn biến hòa bình” trên mặt trận Tư tưởng Văn hóa... nhưng hoạt động Văn học Nghệ thuật trên địa bàn tỉnh có nhiều khởi sắc; đội ngũ văn nghệ sỹ ngày càng lớn mạnh và có nhiều tác phẩm được dư luận đánh giá cao, trong đó có một số tác phẩm đạt giải ở các cuộc thi, liên hoan cấp khu vực và toàn quốc. Công tác chỉ đạo, quản lý trong hoạt động sáng tác, biểu diễn và quảng bá đúng chủ đề, có trọng tâm, trọng điểm, góp phần bồi dưỡng tâm hồn, nhân cách con người Bình Phước trong tình hình mới, xây dựng môi trường văn hóa lành mạnh, thể hiện sự đóng góp tích cực vào công cuộc xây dựng quê hương Bình Phước ngày càng giàu đẹp.

Hội Văn học Nghệ thuật của tỉnh đã bám sát thực tiễn đời sống xã hội, hoạt động đúng tôn chỉ, mục đích; phản ánh phong phú, đa chiều diễn biến của đời sống chính trị, kinh tế - xã hội ở trong

tỉnh, trong nước và Quốc tế; tích cực tuyên truyền, cổ vũ việc thực hiện các chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước, các sự kiện chính trị quan trọng của đất nước, của tỉnh; tuyên truyền việc thực hiện nhiệm vụ chính trị, phát triển kinh tế - xã hội, đảm bảo quốc phòng - an ninh và xây dựng Đảng, xây dựng hệ thống chính trị vững mạnh; kịp thời phát hiện, biểu dương những tấm gương người tốt, việc tốt, những tập thể, cá nhân điển hình tiên tiến, khích lệ, thúc đẩy phong trào thi đua yêu nước, góp phần vào sự phát triển của tỉnh; giới thiệu, quảng bá hình ảnh, tiềm năng, thế mạnh về Văn hoá, mảnh đất, con người Bình Phước đến với Nhân dân trong nước, Quốc tế; tham gia tích cực, hiệu quả cuộc thi chính luận bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng; đấu tranh, phản bác những quan điểm, luận điệu phản động, xuyên tạc của các thế lực thù địch, cơ hội lợi dụng vấn đề dân chủ, nhân quyền, tự do tôn giáo... chống phá Đảng và Nhà nước, chế độ ta.

Đặc biệt, trong năm 2023, Bình Phước là địa phương tổ chức Hội nghị Văn hóa cấp tỉnh sớm nhất ở miền Nam. Ngay sau Hội nghị, Ban Chấp hành Đảng bộ tỉnh đã ban hành Nghị quyết số 14 về xây dựng và phát triển

Văn hóa, con người Bình Phước đến năm 2030, định hướng đến năm 2045 làm nền tảng vững chắc thúc đẩy lĩnh vực Văn hoá - Nghệ thuật tỉnh nhà. Đây là nghị quyết chuyên đề đầu tiên của tỉnh về Văn hóa và con người Bình Phước. Mục tiêu nhằm xây dựng và phát triển Văn hóa Bình Phước “*đa dạng, bản sắc và hội nhập*”; xây dựng con người Bình Phước phát triển toàn diện, có đầy đủ những phẩm chất tốt đẹp của con người Việt Nam; đồng thời, phát huy mạnh mẽ các đặc tính nổi trội là “*hòa hợp, nghĩa tình, tự cường, kỷ cương, sáng tạo*”.

Nhân buổi gặp mặt hôm nay, thay mặt lãnh đạo tỉnh, tôi trân trọng ghi nhận biểu dương và chúc mừng sự cố gắng, nỗ lực của Hội Văn học Nghệ thuật tỉnh, toàn thể anh chị em văn nghệ sĩ, cán bộ làm công tác Văn hóa đã có nhiều nỗ lực tích cực, đóng góp tích cực vào thành tích chung của tỉnh trong năm 2023 vừa qua.

Thứ ba, lắng nghe tâm tư nguyện vọng, đề xuất của văn nghệ sĩ, nghe tiếng nói của người trong cuộc để tỉnh có những chính sách về Văn hóa phù hợp với thực tiễn hơn.

Tại buổi gặp mặt hôm nay, nhiều vấn đề quan trọng đã được lãnh đạo Hội Văn học Nghệ thuật tỉnh trao đổi thẳng thắn và đề xuất những kiến nghị

hết sức tâm huyết với tinh thần trách nhiệm cao. Những ý kiến phát biểu của các văn nghệ sĩ đối với sự nghiệp Văn học Nghệ thuật, với mong muốn được lãnh đạo tỉnh tạo điều kiện cho đội ngũ văn nghệ sĩ phát triển có nhiều sản phẩm nghệ thuật tốt phục vụ công chúng, nhất là tạo điều kiện cho anh chị em văn nghệ sĩ có những chuyến đi thực tế, chuyến đi về nguồn, đến những nơi biên giới, hải đảo để nắm bắt thực tiễn, phản ánh trung thực, thổi hồn vào tác phẩm của mình một cách chân thực, sinh động nhất.

Qua phát biểu của các đồng chí hôm nay, tôi đã lắng nghe và nhận thấy nhiều ý kiến rất tâm huyết, trách nhiệm, sâu sắc. Điều đó chứng tỏ **văn nghệ sĩ chúng ta rất nặng lòng với đất và người Bình Phước, rất yêu vùng đất và quê hương này**. Đây là tiền đề không thể thiếu cho sáng tạo nghệ thuật. Xin trân trọng, ghi nhận, cảm ơn anh chị em văn nghệ sĩ.

Thứ tư, bày tỏ sự kỳ vọng, niềm tin vào đội ngũ văn nghệ sĩ trong nỗ lực phấn đấu, cống hiến, tạo ra những tác phẩm có giá trị. Về dự buổi gặp mặt với các đồng chí hôm nay, trong tôi đan xen nhiều cảm xúc lẫn lộn. Một mặt, rất vui, tự hào trước thành tích của tỉnh đã đạt được trong thời gian qua, trong đó có Văn học Nghệ thuật;

mặt khác, cá nhân tôi và chắc là nhiều đồng chí vẫn cứ day dứt, trăn trở, đau đầu một nỗi niềm là chúng ta vẫn chưa có được những tác phẩm xứng tầm với mảnh đất và con người nơi đây.

Bình Phước là nơi hội tụ của hồn thiêng sông núi, của nền Văn hoá đa sắc màu; có nhiều địa danh nổi tiếng như Bà Rá, Thác Mơ, Bom Bo, Tà Thiết...; con người Bình Phước hoà hợp, nghĩa tình... Đất và người nơi đây trong cuộc kháng chiến giải phóng dân tộc đã để lại những tác phẩm để đời, sông mãi với thời gian, như: *Tiếng chày trên sóc Bom Bo, Mỗi bước ta đi, Tình đất đỏ miền Đông...* Nhưng khá lâu rồi, trong thời kỳ phát triển đất nước hiện nay, chưa có được những tác phẩm văn học nghệ thuật xứng tầm. Mức độ thụ hưởng VHNT còn chưa cao, mong tất cả chúng ta, những người làm công tác Văn học Nghệ thuật trong giai đoạn mới tạo ra được những tác phẩm lớn, có giá trị.

...

Năm 2024 là năm thứ tư triển khai thực hiện Nghị quyết lần thứ XIII Đại hội Đảng toàn quốc; Nghị quyết Đại hội Đảng bộ tỉnh lần thứ XI và Nghị quyết Đại hội Đảng các cấp; là năm triển khai nhiệm vụ thực hiện Nghị quyết số 14-NQ/TU của Tỉnh ủy về xây dựng và phát triển Văn hóa, con

người Bình Phước đến năm 2030, định hướng đến năm 2045 và triển khai Kế hoạch tổ chức các hoạt động tổng kết 50 năm nền Văn học Nghệ thuật Việt Nam, từ sau năm 1975 đến nay. Để xây dựng đội ngũ văn nghệ sỹ ngày càng lớn mạnh, có nhiều tác phẩm có giá trị phục vụ công chúng ngày càng tốt hơn, tôi xin gợi mở với các đồng chí một số nội dung sau:

1. Đội ngũ văn nghệ sỹ phải thực sự là lực lượng nòng cốt, xung kích đi đầu trong việc làm rõ nét hơn, sâu sắc hơn hình ảnh về vùng đất, con người Bình Phước. Phấn đấu tạo ra nhiều tác phẩm có giá trị về tư tưởng, nghệ thuật, có tác dụng to lớn về xây dựng con người Bình Phước, đáp ứng ngày càng lớn nhu cầu hưởng thụ Văn hóa tinh thần của nhân dân.

Văn nghệ sỹ cần đồng hành với tỉnh, đắm mình trong hiện thực đời sống Nhân dân..., tiếp tục phát huy tài năng, tạo ra những tác phẩm chất lượng mang hơi thở cuộc sống và con người Bình Phước.

Đội ngũ văn nghệ sỹ cần thực hiện tốt vai trò, sứ mệnh là những chiến sỹ trên mặt trận Tư tưởng, Văn hóa; không ngừng tu dưỡng, học tập, rèn luyện, nâng cao năng lực và đạo đức nghề nghiệp để sáng tạo các tác phẩm Văn học - Nghệ thuật chất lượng cao.

Tích cực tham gia có chất lượng, hiệu quả các cuộc vận động, các giải báo chí của Quốc gia và của tỉnh, nhất là Cuộc vận động sáng tác, quảng bá các tác phẩm Văn học, Nghệ thuật, Báo chí chủ đề “Học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh” giai đoạn 2021-2025 và các giải báo chí của tỉnh. Tuyên truyền, quảng bá các tác phẩm VHNT, đất và người Bình Phước.

2. Các cấp chính quyền cần tạo môi trường sáng tạo hơn nữa cho văn nghệ sĩ; quan tâm công tác giáo dục tư tưởng chính trị, nắm bắt, giải quyết thỏa đáng tâm tư của đội ngũ văn nghệ sĩ; chăm lo bồi dưỡng, quý trọng, phát huy những tài năng sáng tạo Văn học, Nghệ thuật, tập trung khuyến khích văn nghệ sĩ thâm nhập thực tế, đầu tư quảng bá rộng rãi các tác phẩm. Đây là trách nhiệm của toàn xã hội, nhưng trước hết là trách nhiệm của hệ thống chính trị để từ đó lãnh đạo, quản lý tốt nhất, khơi dậy nguồn sáng tạo của các văn nghệ sĩ, góp phần tạo ra nhiều tác phẩm có giá trị về tư tưởng, nghệ thuật, có tác dụng to lớn về xây dựng con người Bình Phước, đáp ứng ngày càng lớn nhu cầu hưởng thụ Văn hóa tinh thần của Nhân dân.

Chúng ta hãy suy nghĩ xem có tổ

chức được nhiều hơn, chất lượng và bài bản hơn những cuộc thi sáng tác Văn học Nghệ thuật, phát hiện tài năng (Truyền thông rộng rãi cả trong và ngoài tỉnh, có lộ trình...)

Nghiên cứu tổ chức các tọa đàm, giao lưu học hỏi kinh nghiệm của các văn nghệ sĩ có uy tín. Có chính sách thu hút, mời gọi những văn nghệ sĩ tài năng, thu hút văn nghệ sĩ đã thành danh hoặc chưa thành danh, ở trong và ngoài tỉnh sáng tác về Bình Phước. Chúng ta xác định rõ một đặc tính quan trọng của Văn hóa Bình Phước là “hội nhập”. Vậy phải cố gắng tiếp thu tinh hoa, Văn hóa của mọi miền Tổ quốc và trên thế giới.

Chú trọng xây dựng và phát triển đội ngũ văn nghệ sĩ ngày càng lớn mạnh; quan tâm chăm lo đời sống vật chất, tinh thần cho văn nghệ sĩ, nhất là văn nghệ sĩ gặp khó khăn trong cuộc sống, kêu gọi tương thân, tương ái giữa các đồng nghiệp, quan tâm hỗ trợ sáng tác là các tác giả trẻ và người cao tuổi. Từng bước xây dựng và thực hiện có hiệu quả xã hội hóa các hoạt động Văn học Nghệ thuật.

- Thành lập Chi hội VHNT ở các huyện: Chất lượng, hiệu quả, không gượng ép.

- Quan tâm hơn đến Văn học và các hoạt động VHNT, văn nghệ sĩ.

Đa dạng, bản sắc

- Âm nhạc: Địa phương hóa - cuộc thi sáng tác, mời nghệ sĩ sáng tác.

- Viết về quê hương Bình Phước sâu hơn, tinh xảo hơn.

3. Đây là năm đầu tiên triển khai thực hiện Nghị quyết số 14-NQ/TU, ngày 20-11-2023 của Ban Chấp hành Đảng bộ tỉnh về xây dựng và phát triển Văn hóa, con người Bình Phước đến năm 2030, định hướng đến năm 2045. Có thể nói, Nghị quyết số 14 đã đề cập toàn diện tới tất cả các nội dung của việc xây dựng Văn hóa và con người Bình Phước. Để thực hiện nội dung này, cần có sự vào cuộc đồng bộ của cả hệ thống chính trị; phải có các đề án, kế hoạch, chương trình rất cụ thể, rất chi tiết của từng cấp, từng ngành và cũng cần bố trí nguồn lực khá lớn thì mới có thể thực hiện được.

Tuy nhiên, chúng ta cần chủ động trong triển khai Nghị quyết, không trông chờ vào kế hoạch của cấp trên. Có những nội dung cần rất nhiều tiền mới có thể thực hiện nhưng có những nội dung không cần kinh phí vẫn có thể làm được ngay. Để Nghị quyết thành công, cần sự nhận thức sâu sắc và đồng lòng của toàn hệ thống, trong đó có vai trò quan trọng của văn nghệ sĩ. Nhất là tập trung một số nhiệm vụ

trọng tâm:

- *Văn học Nghệ thuật bồi dưỡng nhân cách và lối sống con người Bình Phước.*

- *Có nhiều tác phẩm có giá trị.*

- *Phát triển, quảng bá tác phẩm cách mạng, Văn hóa, công cuộc đổi mới của tỉnh.*

- *Phát triển công tác Lý luận, Phê bình Văn học Nghệ thuật.*

- *Đổi mới hoạt động Hội Văn học Nghệ thuật.*

- *Khuyến khích Nhân dân sáng tạo, trao truyền, phát huy.*

...

Lãnh đạo tỉnh rất quan tâm đến sự nghiệp Văn học Nghệ thuật, đặt nhiều niềm tin, kỳ vọng cao vào đội ngũ văn nghệ sĩ của tỉnh.

Đầu Xuân mới, xin kính chúc các quý vị đại biểu, đội ngũ văn nghệ sĩ, những người làm công tác Văn hóa, Văn học Nghệ thuật tỉnh nhà cùng gia đình lời chúc mừng năm mới, sức khỏe, hạnh phúc, thành công.

Chúc sự nghiệp Văn học, Nghệ thuật của tỉnh Bình Phước chúng ta ngày càng có nhiều thành tựu rõ rệt trong thời gian tới. Xin trân trọng cảm ơn các đồng chí ■

(*) *Tựa đề do Ban Biên tập đặt.*

DIỄN ĐÀN KẾT NỐI DOANH NGHIỆP CÔNG NGHIỆP, THƯƠNG MẠI, NÔNG NGHIỆP CÔNG NGHỆ CAO EUROCHAM

□ MINH TUỆ

Ngày 12-3, tại Trung tâm hội nghị Trường Chính trị tỉnh Bình Phước, “Diễn đàn kết nối doanh nghiệp công nghiệp, thương mại, nông nghiệp công nghệ cao EuroCham - tỉnh Bình Phước năm 2024” được tổ chức với sự tham gia của gần 360 đại biểu trong nước và quốc tế.

Diễn đàn đã kết nối nhiều doanh nghiệp, nhà đầu tư trong và ngoài nước, trong đó có các doanh nghiệp EuroCham có uy tín và tiềm lực tài chính, công nghệ đầu tư vào Bình Phước. Ảnh: C. Quốc

Ngoài đơn vị chủ trì là UBND tỉnh Bình Phước, Diễn đàn còn có sự đồng chủ trì của Bộ NN&PTNT, Hiệp hội Doanh nghiệp châu Âu tại Việt Nam (EuroCham), Hiệp hội Nông nghiệp số Việt Nam (VIDA). Bên cạnh đó, Diễn đàn còn được phối hợp thực hiện bởi Tập đoàn Hùng Nhơn, Tập đoàn De Heus (Hà Lan), Câu lạc bộ Nông nghiệp công

nghệ cao Việt Nam (DAA).

Diễn đàn có sự tham dự của hơn 100 lãnh đạo các doanh nghiệp hàng đầu EuroCham (với 27 quốc gia thành viên đến từ khối Liên minh châu Âu), như: Heineken, De Heus, Big Dutchman, Phileo by Lesaffre, Kilimo, Logwin Air and Ocean, Stolz Asia, The Fruit Republic, Biodevas, Lallemand, Hùng Nhơn Aust Export... và các doanh

ng nghiệp đến từ Hiệp hội Doanh nghiệp Úc tại Việt Nam (AusCham).

Phát biểu khai mạc Diễn đàn, Chủ tịch UBND tỉnh Bình Phước Trần Tuệ Hiền cho biết, mục đích của “Diễn đàn kết nối doanh nghiệp Công nghiệp, Thương mại, Nông nghiệp công nghệ cao EuroCham - tỉnh Bình Phước năm 2024” là cơ hội để tỉnh Bình Phước giới thiệu, quảng bá hình ảnh, tiềm năng, chính sách ưu đãi, giúp nhà đầu tư trong và ngoài nước tiếp cận các dự án trọng điểm, đặc biệt là các dự án tại các Khu Công nghiệp, Cụm Công nghiệp, Khu Kinh tế, các dự án nông nghiệp ứng dụng công nghệ cao. Qua đó, mời gọi các doanh nghiệp, nhà đầu tư trong và ngoài nước, trong đó có các doanh nghiệp EuroCham có uy tín và tiềm lực tài chính, công nghệ đầu tư vào Bình Phước.

Chia sẻ thông tin với nhà đầu tư, Chủ tịch UBND tỉnh Bình Phước, cho biết về thủ tục hành chính, có trên 80% thủ tục hành chính của tỉnh được giải quyết theo phương thức dịch vụ công trực tuyến toàn trình và kết nối trên Cổng dịch vụ công Quốc gia. Nhà đầu tư khi thực hiện thủ tục hành chính chỉ cần liên hệ trực tuyến hoặc trực tiếp với một đầu mối là Trung tâm phục vụ hành chính công của tỉnh để được hướng dẫn thủ tục, tiếp nhận hồ sơ, giải quyết và trả kết quả tại chỗ. Thời gian giải quyết thủ

tục hành chính về đầu tư tại tất cả các khâu đều được rút ngắn chỉ còn 2/3 thời gian so với quy định của Chính phủ.

Theo bà Trần Tuệ Hiền, công tác chuyển đổi số trong doanh nghiệp cũng được tỉnh quan tâm, với mục tiêu hỗ trợ người dân, doanh nghiệp ứng dụng các nền tảng số để nâng cao hiệu quả kinh doanh, hiệu quả quản lý nhằm nâng cao năng lực, sức cạnh tranh, tạo ra các giá trị mới cho doanh nghiệp; chỉ số PCI của tỉnh ngày càng được cải thiện đáng kể; công tác chuyển đổi số, ứng dụng công nghệ thông tin trong hỗ trợ đầu tư, hỗ trợ doanh nghiệp được thực hiện có hiệu quả.

“Ngoài ra, với “nền tảng 4 tốt” đó là “hạ tầng tốt, nhân lực tốt, chính sách tốt và dịch vụ công tốt”, Bình Phước xác định mục tiêu hướng đến là đáp ứng tốt nhất các nhu cầu phục vụ, làm hài lòng các nhà đầu tư khi đến với tỉnh, trong đó có các doanh nghiệp EuroCham”, Chủ tịch UBND tỉnh Bình Phước chia sẻ.

Tại Diễn đàn, ông Gabor Fluit, Chủ tịch EuroCham kiêm Tổng giám đốc Tập đoàn De Heus châu Á, chia sẻ niềm vui về sự có mặt của rất nhiều quan khách có tầm ảnh hưởng từ cộng đồng doanh nghiệp cũng như đại diện các chính khách, đại biểu cơ quan nhà nước. “Tôi thực sự có thể cảm nhận

năng lượng và nhiệt huyết được lan tỏa từ mọi người. EuroCham rất vinh dự được có mặt ở đây cùng với tất cả quý vị, với tư cách là những nhà đổi mới và những người tạo ra sự thay đổi để cùng nhau định hình tương lai của nền kinh tế Bình Phước”, ông Gabor Fluit nói.

Theo ông Gabor Fluit, Bình Phước có vị trí chiến lược trong Vùng kinh tế trọng điểm phía Nam, đóng vai trò là cửa ngõ quan trọng kết nối Việt Nam, Campuchia và khu vực. Với nguồn tài nguyên đất đai dồi dào, Bình Phước mang đến những cơ hội đầu tư hấp dẫn vào các dự án phát triển Nông nghiệp, cây trồng có giá trị cao, nuôi trồng thủy sản, chế biến thực phẩm, sản xuất quy mô lớn. Khí hậu thuận lợi càng khẳng định Bình Phước là ứng cử viên lý tưởng cho các dự án năng lượng tái tạo quy mô lớn, phù hợp với Quy hoạch điện VIII và Thỏa thuận hợp tác chuyển đổi năng lượng công bằng. Trong tương lai, Hiệp định thương mại tự do EU - Việt Nam (EVFTA) hứa hẹn sẽ là bước phát triển tích cực cho Bình Phước. Với việc cắt giảm gần 99% thuế quan trong thập kỷ tới, Bình Phước có vị thế thuận lợi để hưởng lợi từ việc mở rộng khả năng tiếp cận thị trường tiêu dùng 500 triệu dân của EU.

Thứ trưởng Bộ NN&PTNT Phùng Đức Tiến đã chúc mừng tỉnh Bình Phước với những kết quả nổi bật trong

năm 2023. “Trong bối cảnh khó khăn chung, nhưng trong những năm qua tỉnh Bình Phước đã đạt được những thành tựu to lớn và đã có bước phát triển mới khá toàn diện cả ở lĩnh vực công nghiệp, nông nghiệp và dịch vụ với mức tăng trưởng bình quân (GRDP) đạt 8,34%, vượt kế hoạch đề ra là 8%, đứng đầu khu vực Đông Nam Bộ và đứng thứ 11 so với cả nước. Trong đó, sản xuất Nông nghiệp ổn định, dần phát triển theo hướng ứng dụng công nghệ cao, quy mô lớn”. Thứ trưởng Bộ NN&PTNT cũng đánh giá cao ý nghĩa và mục đích của Diễn đàn. Theo ông Phùng Đức Tiến, các doanh nghiệp EuroCham không chỉ có thế mạnh về công nghệ mà còn có năng lực tài chính và thị trường tiêu thụ đầy tiềm năng đối với ngành nông nghiệp Việt Nam. Do vậy, sự có mặt của các doanh nghiệp châu Âu không chỉ giúp Bình Phước thay đổi bộ mặt nông nghiệp theo hướng bền vững mà còn góp phần phân bổ đóng góp tích cực hơn vào kinh tế - xã hội.

Tại Diễn đàn, đã có nhiều tham luận về các vấn đề liên quan đến đầu tư FDI, phát triển xanh, Nông nghiệp số... được các chuyên gia đến từ Liên minh châu Âu (EU), Sở NN&PTNT Bình Phước, EuroCham, AusCham, De Heus Việt Nam, Hùng Nhon, Big Dutchman Việt Nam trình bày ■

Tới 20-3, Trung ương Đoàn công bố 10 gương mặt trẻ Việt Nam tiêu biểu và các gương mặt trẻ Việt Nam triển vọng năm 2023. Tỉnh Bình Phước tự hào có bạn Đặng Dương Minh Hoàng, 36 tuổi, Chủ nhiệm Mạng lưới Lương Định Của toàn quốc, Giám đốc Nông trại Thiên Nông, Giám đốc Hợp tác xã dịch vụ nông nghiệp số Bình Phước, lĩnh vực lao động sản xuất.

CÔNG BỐ 10 GƯƠNG MẶT TRẺ VIỆT NAM TIÊU BIỂU NĂM 2023

Ban Bí thư Trung ương Đoàn vừa có quyết định về việc công nhận Gương mặt trẻ Việt Nam tiêu biểu, Gương mặt trẻ Việt Nam triển vọng năm 2023.

Để đi đến kết quả trên, trước đó, hội đồng xét tặng giải thưởng họp lần thứ hai đã thảo luận, cho ý kiến và bỏ phiếu kín chọn ra các Gương mặt trẻ Việt Nam tiêu biểu năm 2023 và Gương mặt trẻ Việt Nam triển vọng năm 2023.

Tại cuộc họp, anh Bùi Quang Huy - Bí thư Thứ nhất Trung ương Đoàn - cho biết sau phiên họp hội đồng lần một chọn ra 20 đề cử vào vòng bình chọn trực tuyến, đơn vị thường trực giải thưởng đã thực hiện một số biện pháp để đảm bảo chất lượng giải thưởng. Trong đó, tiến hành xác minh nhân thân, tư cách đạo đức, lối sống, hồ sơ của các đề cử từ nhiều nguồn khác nhau.

Từ cơ sở đó, các thành viên hội đồng đã thảo luận, phân tích, đánh giá, so sánh, cân nhắc các yếu tố, khía cạnh

trong từng lĩnh vực và giữa các lĩnh vực bỏ phiếu kín để chọn ra 10 Gương mặt trẻ Việt Nam tiêu biểu năm 2023 và 9 Gương mặt trẻ Việt Nam triển vọng năm 2023.

Các đề cử được lựa chọn trên 9 lĩnh vực (lĩnh vực quản lý hành chính Nhà nước không có đề cử), riêng lĩnh vực nghiên cứu khoa học - sáng tạo có 2 đề cử.

Danh sách 10 gương mặt trẻ Việt Nam tiêu biểu, gồm:

1. Đinh Cao Sơn, 19 tuổi, Trường Đại học Sư phạm Hà Nội, lĩnh vực học tập.

2. Hà Thị Thanh Hương, 35 tuổi, Trưởng bộ môn Y học tái tạo, Trưởng phòng thí nghiệm sức khỏe não bộ, Trường Đại học Quốc tế, Đại học Quốc gia TPHCM, lĩnh vực nghiên cứu khoa học - sáng tạo.

3. Tiến sĩ, bác sĩ Ngô Quốc Duy, 35 tuổi, Phó trưởng Khoa Ngoại đầu cổ, Bệnh viện K, lĩnh vực nghiên cứu khoa học - sáng tạo.

10 gương mặt trẻ Việt Nam tiêu biểu năm 2023.

Ảnh: T. Trung

4. Đặng Dương Minh Hoàng, 36 tuổi, Chủ nhiệm Mạng lưới Lương Định Của toàn quốc, Giám đốc Nông trại Thiên Nông Bình Phước, Giám đốc Hợp tác xã dịch vụ nông nghiệp số Bình Phước, lĩnh vực lao động sản xuất.

5. Nguyễn Xuân Lục, 36 tuổi, Giám đốc điều hành Công ty CP Tập đoàn WATA, lĩnh vực kinh doanh - khởi nghiệp.

6. Đại úy Vũ Văn Cường, 31 tuổi, Đội trưởng Đội phòng chống ma túy và tội phạm, Đoàn Biên phòng Pa Thơm, Bộ Chỉ huy Bộ đội Biên phòng tỉnh Điện Biên, lĩnh vực quốc phòng.

7. Đại úy Lê Thế Văn, 35 tuổi, Phòng 3, Cục An ninh mạng và phòng, chống tội phạm sử dụng công nghệ cao, Bộ Công an, lĩnh vực an ninh trật tự.

8. Xạ thủ Phạm Quang Huy, 28 tuổi, vận động viên thành tích cao đội bắn súng Hải Phòng và đội tuyển bắn súng Quốc gia Việt Nam, lĩnh vực thể dục thể thao.

9. Đặng Cát Tiên, 15 tuổi, lớp 9/3 Trường THCS Thái Nguyên, thành phố Nha Trang, tỉnh Khánh Hòa, lĩnh vực hoạt động xã hội.

10. Rapper Nguyễn Đức Cường, 35 tuổi, ca sĩ Đen Vâu, lĩnh vực văn hóa nghệ thuật ■

(Nguồn Báo Tuổi Trẻ)

Hạt Điều Bình Phước - BẢN SẮC VÀ HÔN THẾ NỮA

□ ĐINH THÀNH TRUNG

Hạt điều Việt, đặc biệt là điều trồng ở Bình Phước đã để lại trong tôi một ấn tượng khó phai, và ngành điều đã, đang và sẽ là một phần không thể thiếu trong cuộc sống của tôi. Trong tôi, giá trị hạt điều của các bạn vất vả làm ra như một ngọn lửa rực cháy, trường tồn mãi với thời gian. Ở mảnh đất Bình Phước, một đặc sản của tỉnh là cây điều đã và đang được dựng xây, lan tỏa.

Những con người vất vả

Nghề trồng điều và chế biến điều là một nghề chứa đựng cả những mùi vị trong cuộc sống buồn vui, sướng khổ, ngọt bùi, đắng cay. Nghề gì cũng ẩn chứa sự vất vả nhưng nghề làm điều thì phải dùng từ: Vô cùng vất vả. Đã có lịch sử lâu đời nhưng chăm sóc cây điều cần phải thực hiện cắt tỉa cành, làm cỏ, bón phân... cuộc sống biến họ trở thành một người quên hết mọi thứ xung quanh, chỉ tập trung vào chăm sóc cây điều của mình. Tôi đã không ít lần chứng kiến những nông dân trồng điều làm việc và hình ảnh đọng lại trong mắt tôi không phải là những con người bình thường. Với những người đó, họ sẽ phải hứng chịu một số vấn đề khó khăn không nhỏ.

Vất vả là vậy, nhưng mấy ai kêu

than. Những người trồng điều cần cù chính là ngọn lửa tinh thần mãi rực cháy, mãi trường tồn của ngành điều Việt. Khó khăn, vất vả nhưng biết bao người trồng điều vẫn quyết gắn bó với nghề, vẫn dùng quyết tâm của chính mình vượt qua khó khăn thách thức. Thật đáng ngưỡng mộ khi ngày càng có nhiều nông dân vẫn kiên trì chăm sóc, bám trụ với cây điều. Những đôi tay ấy chứa đựng cả niềm tin cho cuộc sống tương lai ấm no hạnh phúc, chứa đựng cả bầu trời tinh thần điều Việt. Họ mang trong tim niềm tự hào vì được góp phần công sức nhỏ bé làm giàu cho gia đình, cho đất nước, được chung tay tạo ra dòng lịch sử của ngành điều yêu mến, tràn ngập tình đồng đội, đồng chí, tình cây, tình người.

Ngành điều và hội nhập

Có một truyền thống lâu đời như vậy nhưng đến gần đây, trong tiến trình hội nhập kinh tế Quốc tế của đất nước, điều Bình Phước mới được tôn lên mạnh mẽ, được nâng tầm hình ảnh và thương hiệu hơn bao giờ hết. Không chỉ chiếm tỷ trọng cao trong nông nghiệp nói riêng và nền kinh tế của tỉnh nói chung, cây điều còn trở thành một hình ảnh đặc trưng của tỉnh, một

Ảnh: T. Trung

sự tự hào khi nói đến Bình Phước.

Giá trị của cây điều không chỉ có như vậy, xét về mặt kinh tế, cây điều góp phần không nhỏ để người dân Bình Phước nâng cao thu nhập, có mức sống dần sánh vai với nhiều tỉnh trong khu vực và trên cả nước. Ở đây, trong một chặng đường dài phát triển, cây điều Bình Phước luôn có vị trí quan trọng trong quy hoạch tổng thể phát triển kinh tế - xã hội của tỉnh, nhưng cũng có chỗ đứng không thể thiếu trong cơ cấu ngành Nông nghiệp của đất nước. Bước sang thời đại kinh tế mỗi Quốc gia phải hội nhập sâu rộng với thế giới thì những sản vật, những hình ảnh đặc sắc trong nông nghiệp địa phương luôn là mảnh đất màu mỡ để khai thác, để nâng cao uy tín và thương hiệu, qua đó góp phần quan trọng nâng cao vị thế của đất nước.

Tiềm năng của cây điều không chỉ

dừng lại ở lĩnh vực Nông nghiệp mà còn đem lại lợi ích cho du lịch, dịch vụ và nhiều ngành kinh tế khác. Nhắc đến điều Bình Phước tức là nói đến cả những chuyến tham quan khám phá vườn cây rộng thênh thang rải cánh cò bay, nói đến phong cảnh tươi đẹp và giàu bản sắc của đất Bình Phước, nói đến phong tục, tập quán, văn hóa đặc sắc của đồng bào Bình Phước, nói đến nhiều sản phẩm từ điều nức tiếng cả nước và xuất khẩu sang nhiều nước trên thế giới. Như vậy, Bình Phước đã từ một loại cây mà làm được rất nhiều việc, từ đó hình ảnh của tỉnh ngày càng nổi bật, nâng tầm. Đó cũng là hòa mình vào xu thế hội nhập của đất nước.

Điều đáng nói là chính quyền và Nhân dân Bình Phước đã làm nhiều việc, bỏ ra nhiều công sức để nâng tầm hình ảnh cây điều. Chứng kiến các sản phẩm từ điều, các hoạt động về cây

điều, du khách cảm thấy cái hồn, cái tình của cây điều - một loại cây “thân thiết” đến không ngờ, cùng với đó là lòng hiếu khách và vô cùng thân thiện của người Bình Phước. Các hoạt động đặc sắc ấy không chỉ làm cho du khách biết đến, hiểu hơn về sản phẩm đặc thù này của tỉnh mà còn là động lực để thúc đẩy nhiều khách du lịch đến Bình Phước. Tỉnh đã thành công với mục đích tôn vinh cây điều, và quan trọng hơn, Bình Phước đã cho thấy hình ảnh đặc trưng của tỉnh nhà khác với những địa phương khác như thế nào, điều đó đã tạo ra một dấu ấn, một điểm nhấn không thể ấn tượng hơn.

Tinh thần điều bất diệt

Ngành điều nước ta đã trải qua nhiều năm phát triển, phấn đấu, trưởng thành lớn mạnh để giờ đây ngành đã có một vị thế vững chắc trong nền kinh tế đất nước, những con người ngành điều đã chiếm được lòng tin yêu của Nhân dân, bạn bè bốn phương. Giờ đây, sát cánh cùng đất nước đương đầu và vượt qua khó khăn dịch Covid-19, từ người nông dân đến doanh nghiệp và người quản lý, họ vẫn chung sức đồng lòng, lao động không kể ngày đêm để có thêm những sản phẩm chất lượng. Tuy vất vả, nhọc nhằn nhưng trong những con người ấy luôn thấm tình đồng chí, tình bằng hữu. Họ lúc nào cũng nở

nụ cười bất kể đêm tối. bất kể nắng mưa.

Từ một giống cây có giá trị xuất khẩu nhưng tốn nhiều công chăm sóc, chúng ta đã tạo thành nhiều thương hiệu có giá trị, đặc biệt trong vòng 10 năm trở lại đây. Bình Phước được xem là “Thủ phủ điều” của Việt Nam với diện tích và sản lượng điều lớn nhất cả nước. Xuất khẩu hạt điều của cả nước đạt hơn 3,3 tỷ USD năm 2023 và chỉ riêng Bình Phước đã đạt hơn 1 tỷ USD, đó là thành công mà chúng ta tự hào dầu vẫn còn nhiều khó khăn cần khắc phục. Từ khi được tách ra từ tỉnh Sông Bé vào năm 1997, Bình Phước từng bước khẳng định vững chắc vai trò “đất điều” hàng đầu thế giới. Giống cây “xóa đói giảm nghèo” đã trở thành cây mũi nhọn, cây chiến lược, cây làm giàu thực sự cho người nông dân Bình Phước.

Ngành điều đã xây dựng và khẳng định những thương hiệu uy tín trên cả nước. Bao trùm lên những thành công đó là sự đoàn kết một lòng hướng tới nhiệm vụ chung của những con người hết lòng với nghề để xây dựng một hình ảnh ngành điều luôn ổn định, bền vững với thời gian, luôn kiên định mục tiêu để vượt qua bao khó khăn trong thời kỳ kinh tế hội nhập. Và giá trị của điều Bình Phước sẽ còn được nhớ mãi ■

THEO DÒNG LỊCH SỬ

Năm nào cũng vậy, tháng Ba về lòng tôi lại náo nức bởi không khí kỷ niệm ngày Bình Phước được hoàn toàn giải phóng, dấu son lịch sử sáng ngời: 23-3. Đường ngang lối dọc, trong hẻm ngoài lộ, cờ hoa, pano, khẩu hiệu... rộn rã sắc màu, lòng người náo nức rộn ràng trong niềm vui mừng ngày chiến thắng. Những chiếc loa truyền thanh của phường của ấp đây đó phát ra những giai điệu hào hùng để nhớ một thời sục sôi bom đạn, chiến đấu giành lại giang san, giành lấy tự do, độc lập và hạnh phúc muôn nhà.

Được giải phóng sớm nhất phải kể đến huyện Lộc Ninh. Huyện Lộc Ninh được giải phóng ngày 7-4-1972, tiếp đó là Bù Đốp, Bù Gia Mập. Từng bước quân và dân ta mở rộng và bảo vệ vững chắc vùng giải phóng, xây dựng Lộc Ninh thành “thủ phủ” của Chính phủ Cách mạng Lâm thời Cộng hoà miền

□ NGÔ THỊ NGỌC DIỆP

Nam Việt Nam, đánh bại một bước Chiến lược Việt Nam hoá chiến tranh của Mỹ - Ngụy, tạo thế và lực để quân dân ta tiến tới giải phóng Bình Phước, giải phóng miền Nam, thống nhất đất nước vào 30-4-1975.

Chiến công nối tiếp chiến công, ngày 14-12-1974 ta giải phóng Bù Đăng, 26-12-1974 giải phóng Đồng Xoài, 6-1-1975 giải phóng Phước Long... Cách đây đúng 49 năm, ngày 23-3-1975, tại Trung tâm tỉnh lỵ Bình Long - Nơi đặt bộ máy chính quyền đầu não của ngụy quyền Sài Gòn sụp đổ toàn diện về chính trị, quân sự, kinh tế, xã hội. Như thế, toàn bộ địa bàn của tỉnh Bình Phước được hoàn toàn giải phóng, vỡ òa niềm vui chiến thắng sau hai cuộc kháng chiến trường kỳ chống Pháp rồi đến chống Mỹ. Xương máu của bao thế hệ người

Ảnh: Ngọc Lân

Việt đã đổ xuống mảnh đất này, ôi cái giá của hoà bình thật đắt đỏ và cũng thật tự hào. Một mốc son chói lọi của quân và dân Bình Phước trong một giai đoạn lịch sử hào hùng, liệt oanh. Và giờ đây, ngày 23-3 trở thành mốc son chói lọi để toàn Đảng, toàn dân Bình Phước tổ chức các hoạt động kỷ niệm, khơi dậy và phát huy truyền thống yêu nước, đoàn kết xây dựng tinh nhà ngày càng giàu đẹp, văn minh. Đó cũng là ngày đánh dấu một cửa ngõ Sài Gòn đã mở để đại đoàn quân yêu nước tiến vào giải phóng hoàn toàn miền Nam, thống nhất đất nước.

Ngày giải phóng tỉnh Bình Phước 23-3-1975 không chỉ là một trang sử hào hùng trong cuộc đấu tranh bảo vệ quê hương của quân và dân tỉnh Bình Phước, mà còn là một trong những trang sử vẻ vang nhất trong lịch sử đấu tranh Giải phóng Dân tộc, đưa nước ta bước vào kỷ nguyên mới - kỷ nguyên của độc lập, thống nhất và xây dựng một nước Việt Nam Xã hội Chủ nghĩa giàu mạnh, dân chủ, công bằng, văn minh... Bình Phước vừa là đại bản doanh - cơ quan đầu não của cuộc kháng chiến, vừa là đầu mối vừa là hậu phương trực tiếp của tiền tuyến lớn miền Nam, quyết định trực tiếp thắng lợi của cuộc kháng chiến chống Mỹ cứu nước vĩ đại...

Với ý nghĩa trên, Quảng trường 23-3 ra đời nhắc nhở mỗi cán bộ, đảng viên, mỗi người dân ghi nhớ một chặng đường lịch sử hào hùng, một thời Nhân dân yêu nước cùng các lực lượng vũ trang một lòng đi theo Đảng, đi theo Bác Hồ chiến đấu dũng cảm, ngoan cường, hăng say lao động, chiến đấu vì độc lập tự do của Tổ quốc, vì Chủ nghĩa Xã hội và vì quyền con người.

Quảng trường 23-3, hôm nay là nơi tụ hội của bao người trong và ngoài tỉnh đến vui chơi giải trí, chụp ảnh lưu niệm. Tôi đến Quảng trường đông vui nhộn nhịp, niềm vui niềm hạnh phúc ngời ngời lên ánh mắt, sáng khoái rộn rã trong giọng nói tiếng cười. Được sống trong hoà bình, đủ đầy, an vui hôm nay, tôi thầm biết ơn sự hy sinh quên mình vì quê hương Tổ quốc của cả một thế hệ yêu chuộng hoà bình, một thế hệ chỉ quen cầm cuốc buộc phải cầm súng đánh đuổi giặc thù. Quên sao được những gương anh dũng hy sinh trong chiến đấu, trong xây dựng để tỉnh ta có được cơ đồ như ngày hôm nay. Nguyên hết sức hết lòng đi theo con đường mà Đảng chỉ lối dẫn đường, sống và làm việc theo hiến pháp, pháp luật của Nhà nước, làm một công dân mẫu mực, chung tay xây dựng tinh nhà ngày càng văn minh, giàu đẹp ■

VĂN NGHỆ SĨ GÓP PHẦN XÂY DỰNG VÀ PHÁT TRIỂN VĂN HÓA, CON NGƯỜI BÌNH PHƯỚC

□ **Họa sĩ NGUYỄN DUY HỒNG**

Mùa xuân mở ra bao ước mơ khát vọng và những khởi đầu tốt đẹp. Trong không khí xuân của đất trời và xuân của lòng người, chúng ta đón nhận những nguồn năng lượng mới, dành cho nhau những mong ước chân thành, tốt đẹp; đó là **Nghị quyết số 14-NQ/TU của Ban Chấp hành Tỉnh ủy về “Xây dựng và phát triển Văn hóa, con người Bình Phước đến năm 2030, định hướng đến năm 2045.** Mục tiêu chiến lược để phát triển Văn hóa là **Đa dạng, bản sắc và hội nhập, phát huy mạnh mẽ các đặc tính nổi trội của người Bình Phước là “Hòa hợp - Nghĩa tình - Tự cường - Kỷ cương - Sáng tạo”.**

Mùa xuân này dường như xuân hơn, xuân của đất trời xuân của lòng người đang hòa quyện vào nhau trong khát vọng vươn lên vì một Bình Phước phồn vinh hạnh phúc. Điều đặc biệt trong mùa xuân này, văn nghệ sỹ tình nhà vui mừng được đón đồng chí Ủy viên Trung ương Đảng, Bí thư Tỉnh ủy đến dự, thể hiện sự quan tâm sâu sắc về Văn học nghệ thuật. Đây sẽ là nguồn cổ vũ, động viên to lớn đội ngũ văn nghệ sỹ tiếp tục nỗ lực phấn đấu dần thân, đắm mình trong thực tiễn phát triển của tỉnh nhà.

Một là, Bài học về khơi gợi phát huy lòng yêu nước chuyển hóa thành lý tưởng trong đời sống Văn học Nghệ thuật. Đây là động lực chính để vượt qua tất cả trở ngại khó khăn. Tuyệt đại đa số văn nghệ sỹ không ngại gian khó, vượt lên mọi thiếu thốn để lao động, sáng tạo. Bám địa bàn tìm hiểu thực tiễn, tích lũy vốn sống và sáng tác, biểu diễn... Tính lý tưởng và tính chân thật cũng từ đây mà ra. Vì thế có độ tin cậy và sức thuyết phục.

Hai là, Cần hết sức quý trọng, nâng đỡ tài năng, tạo điều kiện cho những tác phẩm tốt ra đời.

Tôi nghĩ muốn có tác phẩm lớn rất cần tài năng, nhưng làm sao cho tài năng sớm kết tinh. Khi có dấu hiệu của tài năng thì cần cho tài năng phát triển; tài năng được tôn trọng, đưa vào thử thách, giúp cho nhận thức bản chất vấn đề, để thể hiện trong sáng tác. Ngày nay, những dấu hiệu tài năng còn nằm đâu đó, nhưng chúng ta chưa thật chú ý hoặc lãnh đạm, ít quan tâm thật sự, khiến đơn vị và cá nhân đôi khi không tranh thủ được thời cơ phát triển.

Ba là, Làm sao thể hiện đúng chân dung dân tộc, tầm nhìn dân tộc

Ảnh: Q. Hùng

Các đồng chí lãnh đạo tặng hoa cho văn nghệ sĩ tại chương trình gặp mặt xuân Giáp Thìn 2024.

với tầm rộng lớn. Truyền thống kiên cường chống xâm lược trong lịch sử, tinh thần anh dũng trong những cuộc kháng chiến gần đây, sự đổi mới sáng tạo trong xây dựng mấy thập kỷ qua của cả nước và của Bình Phước sẽ cho chúng ta một chân dung dân tộc; đó là: Toàn tâm cống hiến cho lợi ích dân tộc, giữ gìn phát huy giá trị Văn hóa Việt Nam, vừa giàu bản sắc Văn hóa địa phương, phát huy mạnh mẽ các đặc tính nổi trội là “Hòa hợp - Nghĩa tình - Tự cường - Kỷ cương - Sáng tạo”.

Bốn là, Cần tỉnh táo ứng xử với thời cuộc và con người, đặc biệt là trong Văn học Nghệ thuật.

Trong tình hình hiện nay, không phải mọi văn nghệ sĩ đều sống và nghĩ như lãnh đạo, nhất là sự khác biệt giữa các thế hệ. Điều đó càng rõ, vậy làm gì để có mọi cách nhìn, đều có phần chung mà không triệt tiêu đa dạng...

Tài năng tổ chức, bàn bạc dân chủ, khoa học, khoan dung sẽ có sức thuyết

phục cao nhất. Bài học sử dụng nhuần nhuyễn và tinh tế các hình thức tác động riêng và chung một thời, nay vẫn còn nguyên tác dụng đối với những người quản lý, lãnh đạo Văn học Nghệ thuật.

Năm là, Trong bất cứ hoàn cảnh nào cũng cần quan tâm đến việc phát hiện, xây dựng đội ngũ tài năng trẻ.

Việc “đãi cát tìm vàng” là khó khăn, lâu dài, nhưng không phải không làm được.

Nghị quyết 14 lần này đã đưa ra nhiệm vụ, giải pháp. Đó là “đổi mới và mở rộng các hoạt động hướng đến giáo dục kỹ năng sống... Nâng cao năng lực cảm thụ thẩm mỹ... đặc biệt là thanh thiếu niên”.

Hội VHNT tỉnh cần có kế hoạch cụ thể cho từng năm, đề ra biện pháp khả thi, nói đi đôi với làm, thực hiện quyết tâm mạnh mẽ để phát hiện, bồi dưỡng lực lượng trẻ vào Hội. Đối tượng tìm kiếm phát hiện năng khiếu là trong các

trường học, thông qua giới thiệu của các thầy cô giáo. Phải tổ chức các cuộc vận động, các cuộc thi sáng tác VHNT đồng thời qua sự phát hiện của hội viên các Chi hội và Tạp chí Văn nghệ.

Tìm được năng khiếu, phải bồi dưỡng ngay, trong đó cần trao đổi nhiều vấn đề: Từ tư tưởng, tình cảm, vốn sống, vốn VHNT đến các nội dung có tính chất kỹ thuật sáng tạo. Có vậy mới có tác giả lâu dài, vững chắc.

Tạp chí Văn nghệ làm vườn ươm cho các năng khiếu phát triển thành tài năng. Quảng bá tác phẩm đến các trường học, Đoàn thanh niên nhằm động viên khích lệ họ phấn đấu. Cần có các giải thưởng dành cho tác giả trẻ như: Giải tài năng, Giải triển vọng về Văn học Nghệ thuật.

Sáu là, Cần quan tâm xây dựng đội ngũ Lý luận Phê bình. Công tác Lý luận Phê bình mang tính chất xã hội sâu sắc, lấy đời sống xã hội là tiêu chuẩn chân lý, lấy đời sống sáng tạo làm thước đo tài năng. Vậy VHNT Bình Phước còn yếu vấn đề này. Thời gian qua ít thấy bài lý luận phê bình trên Tạp chí Văn nghệ. Đây là công việc không ít khó khăn, trăm trở. Nếu là “người của ta” cũng không dễ gì trình bày hết nhẽ, vì còn phải tính đến đối tượng tiếp nhận. Còn phải qua kiểm duyệt... Phê bình chỉ đưa ra dấu hiệu tích cực đã là rất tốt. Nói thẳng, nói thật, xin mở lòng thông cảm, khoan dung. Vì khó khăn như vậy, lực lượng này không hăng hái, hoặc lặng bút.

Trong điều kiện hiện nay, khi nhiều thuận lợi mở ra, cần quan tâm, động viên hơn nữa đến việc Lý luận Phê bình trong Văn học Nghệ thuật.

Hoạt động Văn học Nghệ thuật thuộc phạm trù hoạt động tinh thần. Một khi giáo dục tư tưởng, tình cảm... thôi thúc con người đi tới hành động thực tiễn, lúc ấy hoạt động Văn học Nghệ thuật trở thành “sức mạnh vật chất”.

Với lòng yêu quê hương, đất nước. Văn nghệ sỹ luôn đồng hành với dân tộc, tâm hồn, tư tưởng, tình cảm... mãi mãi thuộc về Đảng, đi theo sự lãnh đạo của Đảng. Nhất định Văn nghệ sỹ tinh nhà sẽ thực hiện vai trò quan trọng của mình, đưa Nghị quyết số 14 của Tỉnh ủy vào cuộc sống. Thực hiện lời dạy của Bác Hồ “Văn hóa dẫn đường cho quốc dân đi”.

Hàng năm tỉnh tiếp tục duy trì tổ chức chương trình đầy ý nghĩa gặp mặt Văn nghệ sỹ đầu năm nhằm thông tin kịp thời công tác xây dựng, phát triển Văn hóa, Văn học Nghệ thuật cả nước và định hướng hoạt động sáng tác Văn học Nghệ thuật tỉnh nhà. Đồng thời qua chương trình gặp mặt sẽ động viên Văn nghệ sỹ kịp thời hăng say sáng tác và tổ chức các hoạt động có ý nghĩa, đắm mình vào sự nghiệp Văn học Nghệ thuật của tỉnh nhà, góp phần tạo sự đồng thuận xã hội nhằm từng bước xây dựng tỉnh Bình Phước phát triển, phồn vinh và hạnh phúc ■

Bài Ca Em Hát -

BÀI CA CỦA NGƯỜI LAO ĐỘNG

□ TRẦN THỊ HOÀI PHƯƠNG

*Em thầm hát bài ca núi đồi
Mang tình yêu người khai hoang
mở đất
Nắng miền Đông mờ hôi mặn chát
Con dòng rừng nước mắt lẫn
trong mơ.*

*Gian khổ vây quanh rừng rậm
sông hồ
Đường chưa thẳng ổ gà còn lăm khúc
Nhưng gò com đã dậy thơm mùi đất
Bước chân trần em đánh thức
đôi nương.*

*Cùng bao người vật lộn với gió sương
Khơi dậy mầm xanh khơi hồng
màu đất
Vườn cao su đã rộng dài ngút ngát
Dòng kẻ là hàng cây, nốt nhạc - bát
nhựa đầy.*

*Đã đến ngày thu lượm anh ơi
Vườn cây ấy dâng đời dòng vàng
trắng
Em vẫn hát giữa đôi bờ mưa nắng
Một bài ca không nhạc, cũng
không lời.
(Lê Viết Liệu, trích tập thơ *Nắng**

quê hương, NXB Thanh Niên, 2000,
tr. 22)

Bình Phước được biết đến với mảnh đất bạt ngàn cao su đầy nắng gió. Cây cao su đã nuôi lớn biết bao thế hệ trên xứ sở này. Có lẽ vì thế mà khi Lê Viết Liệu viết *Bài ca em hát*, mỗi người dân Bình Phước như thấy chạm tới một phần thân thương, gần gũi nhất. *Bài ca em hát* hay đó chính là bài ca lao động - bài ca của những con người vẫn ngày đêm âm thầm cống hiến công sức của mình để góp phần xây dựng quê hương.

“*Thơ hay là thơ giản dị, xúc động và ám ảnh*” (Trần Đăng Khoa) - phải chăng vì thế, cái gần gũi, giản dị của tứ thơ đã tạo nên nhiều cảm xúc cho người đọc khi đến với *Bài ca em hát*? Cái thú vị ấy bắt đầu từ nhan đề. *Bài ca em hát* gọi ra cái thi vị của niềm lạc quan, yêu đời qua hình ảnh “bài ca”. *Bài ca em hát* chính là bài ca âm thầm của người lao động làm chủ quê hương. *Bài ca em hát* còn là bài ca về tình yêu lao động và sự gắn bó với quê hương xứ sở. Như vậy, nhan đề đã bao quát mạch cảm hứng chủ đạo của cả

mảnh đất đỏ đầy nắng và gió. Kết thúc bài thơ là niềm tự hào của nhân vật trữ tình về những thành quả lao động cùng với niềm tin vào ngày mai tươi sáng.

Đó là mảnh đất miền Đông với cái nắng gắt cháy bỏng đặc trưng, với những *con dông rừng* lê thê dầm dề, những *rừng rậm sông hồ*, những đường ô gà gập ghềnh quanh co. Bình Phước là một vùng đất mới, cần lắm những bàn tay dựng xây. *Em* và biết bao người dân nơi đây đã cần cù lao động bền bỉ và chăm chỉ để góp phần khơi dậy màu xanh quê hương, đánh thức tiềm năng của đất đai màu mỡ: “*Khơi dậy mầm xanh khơi hồng màu đất*”.

bài thơ.

Cấu tứ bài thơ đi từ công việc của những người lao động trên hành trình khai hoang mở đất ở những ngày đầu trên miền đất mới. Bài thơ mở ra bằng “bài ca” của em - nhân vật trữ tình - với công việc đời thường là lao động trên nương rẫy, núi đồi. Mạch thơ phát triển theo bước chân nhân vật trữ tình qua những khó khăn vất vả trong công cuộc lao động xây dựng quê hương những ngày gian khó. Đó là hành trình lắm gian nan, cực khổ, thiếu thốn trên

Nhân vật trữ tình được nhắc đến trong bài thơ là em, một cô gái lao động tham gia vào hành trình khai hoang mở đất đầy gian khó mà không kém phần hào hứng. Nhân vật trữ tình đã trải qua những vất vả, khó khăn buổi đầu: *Mồ hôi mặn chát; nước mắt lẫn trong mơ; vật lộn với gió sương...* Vượt lên khó khăn, em vẫn lạc quan, yêu đời, say sưa với công việc lao động và tin tưởng vào ngày mai tươi sáng:

“*Bước chân trần em đánh thức
đồi nương*”

Bài thơ có nhiều hình ảnh đặc sắc và mang đậm phong vị địa phương. Trong đó, phải kể đến hình ảnh vườn cao su - gợi ra công việc lao động thân thuộc mà ta vẫn thấy hằng ngày trên miền đất này:

Vườn cao su đã rộng dài ngút ngát

*Dòng kẻ là hàng cây, nốt nhạc - bát
nhựa đầy.*

Với sự liên tưởng tinh tế và thú vị, Lê Viết Liệu đã có sự so sánh độc đáo: vườn cao su là một bản nhạc, trong đó *dòng kẻ* trên khuôn nhạc là hàng cây cao su, *nốt nhạc* là bát nhựa buộc ở thân cây để hứng mủ cao su khi khai thác mủ. Hình ảnh những rừng cao su thẳng tắp rất đối thân quen với người dân, nhất là những công nhân cao su ở Bình Phước lần đầu tiên hiện lên trong thơ đầy thi vị. Hình ảnh đó đồng thời gợi ra vẻ đẹp trù phú, nên thơ của thiên nhiên, cuộc sống, từ đó biến nỗi vất vả thành niềm vui lao động. Bởi đằng sau mỗi bát nhựa đầy ấy là những dòng nhựa trắng mà người dân địa phương tự hào gọi là “*vàng trắng*” đang ngày đêm mang đến sự trù phú, no đủ cho cuộc sống con người. Và trên cái nền là rừng cao su xanh tươi ấy, người lao động là những người đã “viết” lên bản nhạc, cất lên bài ca ca ngợi vẻ đẹp quê hương xứ sở qua chính công việc hằng ngày của

họ. Đó là một bài ca không lời - giản dị như chính công việc thường ngày của người công nhân khai thác mủ cao su - mà ở đó ta không còn thấy những vất vả của công việc, chỉ thấy hiện lên niềm hăng say lao động:

Em vẫn hát giữa đôi bờ mưa nắng

*Một bài ca không nhạc, cũng
không lời.*

Như vậy, *Bài ca em hát* chính là bài ca lao động của con người đang ngày đêm âm thầm khai thác những “*dòng vàng trắng*” dâng đời. Bằng ngôn ngữ giản dị, hình ảnh thơ giàu sức gợi, giọng thơ tha thiết lắng đọng và sử dụng nhiều hình ảnh đặc trưng của Bình Phước; nhà thơ không “đao to búa lớn” mà chỉ với bốn khổ thơ, Lê Viết Liệu đã gợi ra cả một hành trình gian lao khai hoang mở đất trên quê hương mới. Theo từng câu thơ, người đọc hình dung được những gian nan của hành trình ấy từ thuở sơ khai, những nỗi vất vả của biết bao thế hệ dựng xây miền đất mới; và cả niềm tự hào về thành quả lao động của họ.

Cảm ơn nhà thơ Lê Viết Liệu đã đánh thức ở mỗi chúng ta tình yêu cuộc sống lao động bình dị trên miền đất đỏ Bình Phước; để biết trân trọng hơn mồ hôi công sức của biết bao người lao động đang từng ngày, từng ngày xây dựng quê hương ■

Bàn Về Tiếng Chim Trong Thơ Ca

□ HỒ ĐÌNH HIẾP

Từ xa xưa, thơ ca dân gian đã có những câu thơ mượn tiếng chim kêu để bày tỏ nỗi lòng. Ví như những câu ca dao sau:

Chiều chiều chim vịt kêu chiều

*Bâng khuâng nhớ mẹ chín chiều
ruột đau.*

Hay:

Quạ kêu nam đảo nữ phòng,

*Người dưng khác họ đem lòng nhớ
thương.*

Bà Huyện Thanh Quan trong bài thơ **“Qua Đèo ngang”** đã có cách gọi tiếng chim bằng lối chơi chữ rất độc đáo để diễn tả tâm trạng: “*Nhớ nước đau lòng con quốc quốc/Thương nhà mỏi miệng cái gia gia*”. Nhà thơ Tố Hữu cũng có lần viết: “*Nếu là con chim là chiếc lá/Thì con chim phải hót, chiếc lá phải xanh*”... (**Một khúc ca xuân**). Tuy vậy ở một bài thơ khác ông cũng viết: Khi con tu hú gọi bầy. Thế đấy, từ dùng để miêu tả âm thanh tiếng chim trong thơ ca cũng rất linh hoạt. Các nhà thơ đã có nhiều cách dùng từ khác nhau khi nói về tiếng chim.

Trước hết, thi nhân hay dùng từ “kêu” bởi đó là âm thanh phát ra từ các con vật, loài chim cũng vậy.

“Kêu” được thơ ca cổ dùng nhiều bởi thi pháp xưa thường mang tính ước lệ và theo cách nghĩ thông thường vốn có. Như câu “*Đầu ngành mấy tiếng chim kêu gió/Trước điểm năm canh chó sủa giăng*” (**Cảnh xa nhà** - Nguyễn Công Trứ). Ở cách này, ta bắt gặp những loài chim quen thuộc như quạ, cuốc, hạc, ... với tiếng kêu khắc khoải lòng người. Trong bài thơ đời Đường có tên là **Phong Kiều dạ bạc**, nhà thơ Trương Kế nhắc đến tiếng kêu của loài quạ:

*“Nguyệt lạc ô đề sương mãn thiên/
Giang phong ngư hỏa đối sầu miên/
Cô Tô thành ngoại Hàn San tự/Dạ bán chung thanh đáo khách thuyền”.*
Tản Đà dịch: “*Quạ kêu, trăng lặn,
sương rơi/Lửa chài, cây bãi, đối
người nằm co/Con thuyền đậu bến Cô
Tô/Nửa đêm nghe tiếng chuông chùa
Hàn San*”. Ở nước ta, thơ ca trung đại ghi dấu những câu thơ có tiếng chim kêu trong thơ có chút gì đó nghe đượm buồn của các bậc danh nho: “*Một mình đàn lạnh dưới trăng/Tiếng kêu chim hạc đóng băng giữa trời*” (Nguyễn Trãi), “*Cuốc kêu một tiếng xuân đi biệt/Hồn hỡi! Về đi... Thương cố hương*” (Nguyễn Du). Mạch cảm

xúc buồn ấy thi thoảng sau này còn được lặp lại đâu đó ở vài bài thơ đầy tâm trạng. Như là bài thơ **Bếp lửa** (1963) của Bằng Việt khi ông sống xa đất nước nhớ về người bà ở quê nhà: “*Tám năm ròng cháu cùng bà nhóm lửa/Tu hủ kêu trên những cánh đồng xa/Khi tu hủ kêu bà còn nhớ không bà/Bà hay kể chuyện những ngày ở Huế/Tiếng tu hủ sao mà tha thiết thế*”.

Với những tác giả thơ “mới” nói chung thì âm thanh từ tiếng chim được họ gọi với từ “hót” thân mật, như cách nói trân trọng hàng ngày của những người yêu mến loài vật này: “*Sáng dậy nghe chim run tiếng hót/Mới hay cây lạnh cả đêm dài*” (Yến Lan). Nhà thơ Xuân Diệu còn sáng tạo hơn khi ông dùng những từ như “hát”, “ca”: “*Vĩnh viễn chim ca, vĩnh viễn nắng cười/Vĩnh viễn anh yêu em, như yêu sự thật/Và cây đời mãi mãi xanh tươi*” (**Cây đời mãi mãi xanh tươi** - Xuân Diệu). Đặc biệt, ở Xuân Diệu, tiếng chim không chỉ đơn thuần là âm thanh của loài vật mang tâm trạng của nhân vật trữ tình chung chung nữa, trong thơ ông cái “tôi” bản ngã thể hiện mạnh mẽ qua hình ảnh “*Tôi là con chim đến từ núi lạ/Ngựa cổ hát chơi*” (**Lời thơ vào tập Gửi hương**). Trong dòng thơ ấy, nhà thơ Chế Lan Viên cùng hòa điệu: “*Ở xứ nghìn năm*

chiến tranh, vạn ngày trận mạc/Để yên lòng người thì con chim hát/Cho kẻ ra đi, cho kẻ đợi chờ/Bom đạn ngắt trời thì đã sao đâu?” (**Vòng cườm trên Cổ chim cu**). Sau này, Huy Cận cũng phụ họa: “*Chim bay, chim sà/Lúa tròn bụng sữa/Đồng quê chan chứa/Những lời chim ca*” (**Con chim chiến chiến**).

Và hơn thế nữa, chim còn biết “gáy”, tiếng chim cu gáy cất lên đồng đặc như tiếng gà gọi bình minh mỗi sớm, báo hiệu ngày mới huy hoàng: “*Chim cu gáy sự vật tuần hoàn theo quy luật/Chim cu gáy thì xanh rờn cỏ mọc/Đỏ trái chín cành cao cành thấp/Thì anh lại yêu em như buổi ban đầu/Ngày thắng trận trở về vẫn chim cu ấy gáy/Vòng cườm qua nghìn con lửa cháy/Tiếng gáy tưởng chừng như đã, như chưa/Như của năm nao, như của bây giờ*” (**Vòng cườm trên Cổ chim cu**). Với loài chim cu, cũng trong bài thơ trên, tác giả Chế Lan Viên còn dùng thêm chữ “gù” để miêu tả âm thanh của nó: “*Rừng cháy đen vẫn ra cành lộc/Chỗ cành xanh là chỗ chim gù*”. Cũng là cách miêu tả hoạt động của chim đầy thôi, nhưng “gáy” thì nghe dũng mãnh, sang sảng, còn “gù” thì lại có cảm giác thân thiện, dịu dàng. Cảm giác ấm áp đó được nhà thơ Định Hải tiếp nối sau này trong một bài thơ viết cho thiếu nhi: “*Trái đất này là của chúng mình/Quả bóng xanh bay giữa*

trời xanh/Bỏ câu ơi, tiếng chim gù
thương mến” (**Bài ca về trái đất**).

Có thể nói, từ chim kêu, đến chim
hót, chim hát ca, chim gù đã là những
sự thay đổi theo hướng tích cực. Mới
mẽ hơn nữa là lời thơ gọi tiếng chim
trò chuyện với con người. Đó là sự
sáng tạo đáng ghi nhận. Cũng trong
bài thơ **Con chim chiến chiến** đã
nhắc ở trên, nhà thơ Huy Cận một lần
nữa khiến người đọc yêu hơn những
sáng tác của mình khi ông viết: “Chim
ơi, chim nói/Chuyện chi, chuyện chi/
Lòng vui bối rối/Đời lên đến thì”...
Trong kháng chiến chống Mỹ, chùm
thơ của tác giả Hoàng Nhuận Cầm
viết từ chiến trường được giải Nhất
cuộc Thi Thơ của báo Văn nghệ (năm
1972-1973) có bài thơ rất hay: **Nghe
chim kể chuyện trên đồi chót** với
những câu như: “Thản nhiên cơn gió
chạy qua/Tiếng chim lách chách, gần
xa chuyện gì?/Ngây thơ là chuyện
chim ri/Khoác lác nhất nhì, chuyện
sáo sậu thôi!/Chuyện như nghe ở đâu
rồi/Là lời chú vẹt đang ngồi góc kia/
Mạ ơi... đất nước cách chia/Tiếng kêu
con quốc chạy về quả tim”...

Cuộc sống mới tràn đầy sức sống,
chúng ta bắt gặp thường xuyên hơn
những tiếng “chim hót” trong thơ
của Viễn Phương (**Viếng lăng Bác**),
Thanh Hải (**Mùa xuân nho nhỏ**), Lò
Ngân Sùn (**Chiều biên giới em ơi**).

Đặc biệt ở bài thơ của Lò Ngân Sùn,
nhà thơ còn dùng một lúc hai động
từ “hót” và “gọi” để diễn tả vẻ đẹp
của tiếng chim trong buổi chiều trên
vùng cao: “Chiều biên giới em ơi/Có
nơi nào xanh hơn/Như tiếng chim hót
gọi/Như chồi non cỏ biếc” (**Chiều
biên giới em ơi!**).

Trong thơ ca nói chung, tiếng
chim, lời chim được dùng để thay lời
muốn nói cho con người. Như tác giả
Nguyễn Trọng Hoàn: “Bao ước mơ
mời gọi/Trong tiếng chim thiết tha”
(**Nghe lời chim nói**). Đó cũng có thể
là tâm trạng ngổn ngang, những nỗi
buồn chán. Cũng có lúc đó là những
tâm sự đầy yêu thương, những lời
ngợi ca về đẹp thiên nhiên, tiếng nói
yêu quê hương đất nước thầm kín.
Tuy vậy đâu vui hay buồn, âm điệu
hay trong trẻo thì âm thanh của tiếng
chim trong thơ ca cũng là những lời
hay ý đẹp của văn chương, thật đáng
trân trọng! Nhà thơ Tố Hữu từng
viết: “Con ong làm mật yêu hoa/Con
cá bơi yêu nước, con chim ca yêu
trời” (**Tiếng ru**). Nhà thơ cũng như
loài chim vậy, cũng làm đẹp cho quê
hương bằng những “tiếng thơ” lạnh
lót. Để rồi đâu đó, ta có thể bắt gặp
những câu chữ hay ở mỗi nhà thơ,
như kiểu “Một tiếng chim kêu sáng cả
rừng” (**Từ đêm Mười chín** - Khương
Hữu Dụng) ■

Nhiếp Ảnh HƯỚNG ĐẾN XÂY DỰNG CUỘC SỐNG TỐT ĐẸP HƠN

□ NSNA NGUYỄN NGỌC LÂN

Là bộ môn nghệ thuật ra đời cách đây chưa tròn 200 năm, kể từ khi chiếc máy ảnh đầu tiên trên thế giới được công nhận và dần theo sự phát triển của xã hội, Nhiếp ảnh trở thành một công cụ cực kỳ phổ biến, là bộ môn được nhiều người ưa thích.

Với tính chân thật và giàu cảm xúc trong chất ảnh đã mang lại sự gần gũi và gắn kết với mọi tầng lớp Nhân dân, từ những lễ đó Nhiếp ảnh có thể xem là bộ môn nghệ thuật mang một sắc thái độc đáo và đa ngôn ngữ... Trong Nhiếp ảnh Việt Nam hiện nay, chúng ta đã có một kho tàng tư liệu ảnh về đất nước con người Việt Nam trong cuộc đấu tranh giữ nước bảo vệ chủ quyền và toàn vẹn lãnh thổ cũng như trong lao động sản xuất, điều đó càng khẳng định thêm vị thế của Việt Nam trên trường Quốc tế góp phần nâng cao giá trị và khí phách hào hùng cũng như những nét Văn hóa tốt đẹp của người Việt Nam trên toàn thế giới...

Đối với Bình Phước, hiện nay Nhiếp ảnh đang trên đà khởi sắc - nhiều hình ảnh về quê hương đất nước con người Bình Phước được quảng bá điều đó cũng đã tạo được bức tranh sinh động cho Nhiếp ảnh Bình Phước hiện nay... Nhiều trang mạng xã hội như: **Sức**

sống Phước Long, Bình Long đất và người, Phú Riềng Đỏ - xưa và nay... cùng nhiều huyện thị khác đã không ngừng quảng bá những hình ảnh về hoạt động của địa phương mình, nhiều địa phương đã xem Nhiếp ảnh như là đòn bẩy nhằm phát triển kinh tế thu hút đầu tư và thường mở ra những cuộc thi ảnh đẹp về địa phương nhằm chất lọc những tinh hoa về vùng đất - con người và tiềm năng vốn có để quảng bá đến công chúng và từ đó Nhiếp ảnh có nhiều điều kiện để tiếp cận và đặc biệt là đi đúng hướng hơn...

Hiện nay ngoài Đài Phát thanh Truyền hình và báo Bình Phước còn một cơ quan báo chí đó là Tạp chí Văn nghệ Bình Phước, trong đó có chuyên ngành Nhiếp ảnh. Thời gian qua Chi hội Nhiếp ảnh hoạt động khá tích cực góp phần không nhỏ trong việc thực hiện nhiệm vụ chính trị và quảng bá các tác phẩm Văn học Nghệ thuật và đã đoạt nhiều giải thưởng mà cụ thể là qua các đợt vận động Học tập và làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh, năm 2023 Nhiếp ảnh Bình Phước được đánh giá cao trong liên hoan ảnh khu vực Đông Nam bộ lần thứ 30 tại Đồng Nai... Được sự quan tâm của Hội nghệ

sỹ Nhiếp ảnh Việt Nam đồng thời có sự quan tâm của Thường trực Hội Văn học Nghệ thuật tỉnh Bình Phước, năm qua Nhiếp ảnh Bình Phước được gặp gỡ giao lưu với nhiếp ảnh 8 tỉnh miền Đông Nam bộ nhân kỷ niệm 70 năm ngày truyền thống Nhiếp ảnh Việt Nam đã lan tỏa được hình ảnh mảnh đất thân yêu và con người Bình Phước đến với các tỉnh trong khu vực...

Nhìn toàn cảnh bức tranh của Nhiếp ảnh Bình Phước là như thế nhưng để Nhiếp ảnh Bình Phước thật sự đi vào lòng người là đòn bẩy kích thích cho sự phát triển của tỉnh nhà góp phần tích cực trong việc thực hiện nhiệm vụ chính trị đồng thời thỏa mãn nhu cầu thưởng thức nghệ thuật của công chúng đòi hỏi Nhiếp ảnh Bình Phước cần phải đổi mới hơn nữa, bởi lẽ Nhiếp ảnh phản ánh được tính trung thực mang đậm nét hoạt động của con người và chứa đựng giá trị nhân văn sâu sắc, từ đó hình thành được nét đẹp của con người mới Việt Nam mà như trong trong Nghị quyết Đại hội Đảng lần thứ IV đồng chí Tổng Bí thư Lê Duẩn đã từng

khẳng định: **“Con người mới vừa là sản phẩm của xã hội mới vừa là chủ thể có ý thức xây dựng xã hội mới”**. Điều này càng khẳng định thêm ở Nghị quyết Hội nghị lần thứ IX Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa XI: **Về xây dựng và phát triển Văn hóa con người Việt Nam đáp ứng yêu cầu bền vững đất nước** và gần đây nhất, Nghị quyết của Ban Chấp hành Đảng

Bóng chiều trên hồ Bù Lách.

Ảnh: Ngọc Lân

bộ tỉnh Bình Phước về **xây dựng và phát triển Văn hóa, con người Bình Phước đến năm 2030, định hướng đến năm 2045** đã chứng minh rằng để có một đất nước cường thịnh thì chiến lược con người vô cùng quan trọng mà để hình thành được con người mới mang đậm bản sắc dân tộc song song với công tác giáo dục chính trị tư tưởng chúng ta không thể xem nhẹ việc đáp ứng đời sống Văn hóa tinh thần nhằm tạo cho con người có cái nhìn Chân Thiện Mỹ hơn trong đó Nhiếp ảnh đóng một vai trò không nhỏ... Để thỏa mãn những điều kiện trên, thời gian tới chúng ta cần tập trung vào các vấn đề cơ bản như sau:

- Về Nhiếp ảnh, mặc dù tầng lớp chơi ảnh khá đông, nhưng ngược lại lực lượng sáng tác còn hạn chế - bởi vậy chúng ta cần tập hợp được lực lượng sáng tác nhằm định hướng sáng tác để có nhiều tác phẩm có giá trị nghệ thuật cao...

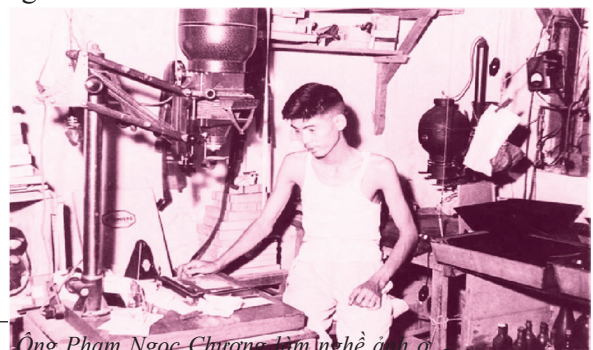
- Các cơ quan chức năng có liên quan nên tổ chức những đợt Liên hoan ảnh với nhiều chủ đề tạo điều kiện cho Nhiếp ảnh có cơ hội cọ sát và học hỏi lẫn nhau bên cạnh đó anh chị em nghệ sỹ phát huy tài năng của mình tạo ra những tác phẩm có giá trị nghệ thuật khai thác triệt để thế mạnh của vùng miền trong nhiều lĩnh vực.

- Cần phải có sự phối kết hợp giữa các chuyên ngành có liên quan như Đài

Phát thanh Truyền hình và Báo Bình Phước với Hội Văn học Nghệ thuật để có những tác phẩm báo chí - thời sự mang tính nghệ thuật cao và chắc chắn sự lan tỏa đến công chúng sẽ tốt hơn...

- Một khía cạnh không thể nhắc đến: Là một hội viên chuyên ngành Nhiếp ảnh của hội Văn học Nghệ thuật tỉnh Bình Phước là một tổ chức **Chính trị - Xã hội - Nghề nghiệp** được cơ quan nhà nước có thẩm quyền cho phép thành lập, chúng tôi tự nguyện đóng góp tài sản và hội phí nhằm hoạt động cho lợi ích của bản thân là niềm đam mê với cái chất nghệ sỹ trong người và vì nhu cầu lợi ích của xã hội, bởi lẽ đó rất mong lãnh đạo chính quyền và các ngành chức năng quan tâm chăm sóc chúng tôi nhiều hơn nữa như trong Nghị quyết 14 của Ban chấp hành Đảng bộ tỉnh Bình Phước đã nêu để chúng tôi có nhiều cơ hội góp phần vào việc xây dựng xã hội hoàn thiện hơn.

Thông qua những bức ảnh đẹp của đội ngũ Nhiếp ảnh Bình Phước, hy vọng góp một phần vào việc quảng bá hình ảnh tươi đẹp của quê hương, con người Bình Phước ■

Ông Phạm Ngọc Chương làm nghề ảnh ở
Sài Gòn, năm 1939.

Ảnh: TL - Sài Gòn 1939

NHỮNG KHOẢNH KHẮC VÀNG CỦA Nghệ Sĩ Nhiếp Ảnh Thái An

□ THẢO LINH

Lần đầu tôi gặp nghệ sĩ nhiếp ảnh Nguyễn Thái An, hội viên Hội nghệ sĩ Nhiếp ảnh Việt Nam, Trưởng ban Nhiếp ảnh, Hội Văn học Nghệ thuật tỉnh Bà Rịa - Vũng Tàu trong đợt dự Trại sáng tác Văn học Nghệ thuật, do Liên hiệp các Hội Văn học Nghệ thuật Việt Nam phối hợp tổ chức tại Vũng Tàu, tháng 4-2023. Trong số các văn nghệ sĩ của Bình Phước dự trại sáng tác lần ấy, có một số nghệ sĩ nhiếp ảnh. Và Nguyễn Thái An cùng một số anh chị em văn nghệ sĩ Vũng Tàu đã tình nguyện tới để hỗ trợ, giúp đỡ các văn nghệ sĩ Bình Phước nắm bắt tình hình, đi cơ sở và sáng tác. Trong câu chuyện, tôi được biết Nguyễn Thái An là người thị xã Bình Long - Bình Phước.

Đam mê, nghiêm túc trong sáng tạo nghệ thuật

Ngay trong đêm đầu tiên có mặt tại Vũng Tàu, nhóm nghệ sĩ nhiếp ảnh Bình Phước được sự trợ giúp của nghệ sĩ Thái An cùng anh chị em đồng nghiệp Vũng Tàu đã ra quân sớm nhất. Mới 5 giờ sáng hôm sau đã có mặt tại cánh đồng muối Long Điền, cách Nhà sáng tác TP. Vũng Tàu gần 30 cây số các nghệ sĩ phải di chuyển từ hơn 3 giờ sáng, xuống đồng muối, bật đèn pin để quan sát địa hình địa vật, chọn góc chụp và... chờ mặt trời lên!

Tôi hỏi nghệ sĩ Nguyễn Quang Hùng, Chi hội Trưởng Chi hội Nhiếp ảnh Bình Phước:

- Đi sáng tác lúc khuya khỏa, lại xa như thế, có ngại làm phiền anh em Vũng Tàu không?

Quang Hùng hồn nhiên trả lời:

- Chính anh Thái An “bắt” tội em

Nghệ sĩ Nhiếp ảnh Nguyễn Thái An.

phải đi sớm, chuẩn bị máy móc, sức khỏe và tinh thần thật tốt để không lỡ buổi chụp hình đấy chứ!

Tôi thầm cảm phục tinh thần hết lòng vì nghệ thuật và vì đồng đội của Thái An cùng các nghệ sĩ nhiếp ảnh Vũng Tàu - Bình Phước. Sau buổi chụp ảnh đồng muối Long Điền, Nguyễn

Quang Hùng có vẻ như ngộ ra nhiều điều. Và anh bám riết lấy Thái An, bắt kể lúc đi Nhà lớn Long Sơn hay lúc ra bãi biển.

Lần thứ hai tôi gặp Thái An trong đội hình các nghệ sĩ miền Đông Nam bộ tham dự sự kiện 70 năm Ngày Nhiếp ảnh Việt Nam và Toạ đàm chủ đề “Ảnh nghệ thuật và cuộc sống”, do Hội Văn học Nghệ thuật tỉnh Bình Phước đăng cai tổ chức. Nhìn đội hình các nghệ sĩ nhiếp ảnh đến từ các tỉnh, thành miền Đông Nam bộ linh kinh với các loại chân máy, ống lens dài ngoằng, có người vác theo 2, 3 ống kính, bộ dạng rất “ngầu”, tôi thấy ngậm ngùi cho các nghệ sĩ nhiếp ảnh tỉnh nhà. Ngoài các loại ống kính dài, ngắn khác nhau, Thái An còn “thủ” theo một máy flycam để có thể phục vụ tốt nhất đợt sáng tác.

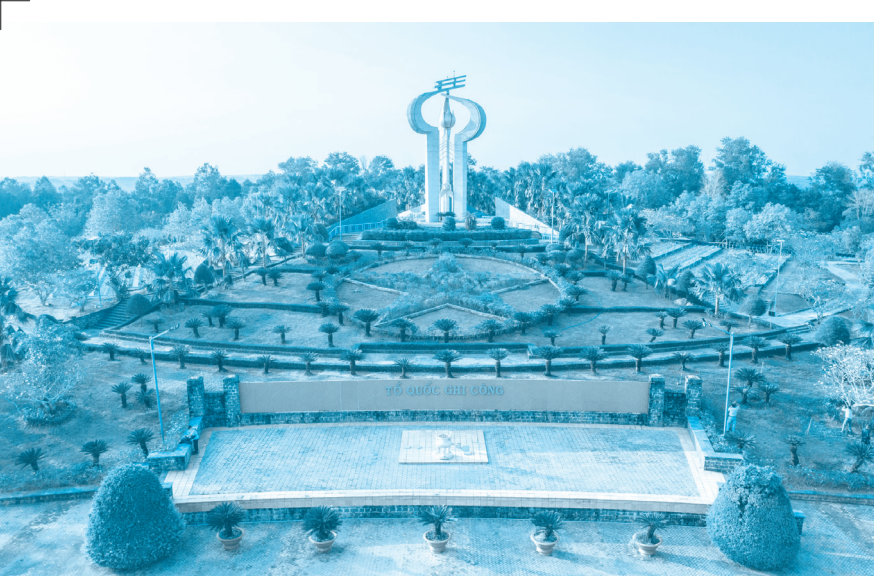
Và lần thứ ba tôi lại cùng nghệ sĩ Thái An tham gia một đợt sáng tác 3 ngày tại vùng biên giới Bù Đốp - Bình Phước, do Hội Văn học Nghệ thuật tỉnh Bình Phước tổ chức, Thái An là khách mời. Cùng làm việc, chứng kiến lịch sinh hoạt thất thường của anh, thậm chí bỏ cả ăn sáng, ăn chiều, tôi mới biết đó là những thời khắc vàng anh đi “săn ảnh”.

Và những khoảnh khắc vàng

Là người “khó tính” trong nghề, Thái An không bằng lòng với những tấm ảnh nghệ thuật đã được bạn nghề đánh giá cao. Anh luôn tìm cách làm mới mình bằng sự đầu tư thời gian,

công sức và trí tuệ nghiêm túc nhất. Chụp phong cảnh thiên nhiên, anh không chỉ “canh chừng” ánh sáng mà còn “canh chừng” cả mây và gió để “bắt” được những khoảnh khắc “độc” nhất, khiến cho những tấm hình của anh không chỉ đẹp mà còn rất “phiêu”. Tôi đã được xem những bức ảnh nghệ thuật của Thái An. Dù là người ngoại đạo, không hiểu lắm về ngôn ngữ hình ảnh, tôi vẫn phải thừa nhận rằng, những bức ảnh của Thái An rất khác biệt. Cũng một khung hình, góc chụp, trong cùng thời gian ấy, vẫn xóm làng bình yên ấy, nhưng sắc màu trong các tấm hình của Thái An luôn đặc biệt hơn khi anh “bắt” được thời khắc ráng chiều hừng lên hay mây bay đẹp nhất. Và có lẽ, đó chính là sự khác biệt giữa một thợ chụp hình với một nghệ sĩ nhiếp ảnh!

Thái An kể, có lần phát hiện một tổ chim Đầu Rìu tại rừng Long Điền (Bà Rịa - Vũng Tàu), Thái An quyết săn bằng được những tấm hình đẹp về loài chim quý hiếm này. Anh rủ một số bạn nghề có chung niềm đam mê vô rừng dựng chòi để canh chừng tổ chim. Suốt hai tuần lễ, anh cùng bạn nghề phải canh chừng trong chòi lá đã được ngụy trang để chim bố và chim mẹ không phát hiện, nhiều lúc phải ăn lương khô, mỳ tôm chống đói. Khi chim non đã đủ lớn, chúng không còn ở sâu trong tổ mà đã biết thò đầu ra cửa tổ để chờ chim bố mẹ về mớm mồi. Và những khoảnh khắc vàng về hình ảnh con chim Đầu Rìu xòe rộng

nghiệm nhiếp ảnh
đền những người
có cùng niềm đam
mê ấy. Dẫu đã
đoạt hàng chục
giải thưởng Quốc
tế, Thái An vẫn
tích cực tham gia
các cuộc thi cấp
huyện, cấp tỉnh tại

Không gian Nghia trang Liệt sĩ tỉnh Bình Phước.

Ảnh: Nguyễn Thái An

đôi cánh, cặp mỏ dài gấp thức ăn mớm cho chim con đang há mỏ đón mỗi đã lọt vào ống kính của Thái An. Dù là người kỹ tính, Thái An khá hài lòng với bức ảnh mà anh đã mất nửa tháng trời mai phục. Nó không chỉ hoàn hảo về bố cục, màu sắc mà còn lay động lòng người bởi tình yêu thương vô bờ mà chim bố mẹ dành cho chim con. Anh đặt tên cho bức ảnh là “Tình Mẹ”. Năm 2017, Thái An tự tin gửi tác phẩm “Tình Mẹ” cùng một số tác phẩm khác dự cuộc thi của Hội nghệ sỹ nhiếp ảnh Quốc tế. Và ngay lần đầu tham gia đấu trường thế giới, anh đã đoạt 1 Huy chương Vàng, 1 Huy chương Bạc. Năm 2019, Thái An trở thành Hội viên Hội Nghệ sỹ Nhiếp ảnh Việt Nam và trở thành Trưởng ban Nhiếp ảnh, thuộc Hội Văn học Nghệ thuật tỉnh Bà Rịa - Vũng Tàu. Đến nay, anh đã xuất sắc đoạt 2 Huy chương Vàng của Hội Nhiếp ảnh Hoa Kỳ (PSA) cùng hơn 10 Huy chương Vàng, Bạc, Đồng tại các cuộc thi ảnh Quốc tế khác.

Điều khiến tôi có ấn tượng đặc biệt về nghệ sỹ nhiếp ảnh Thái An là anh luôn muốn chia sẻ đam mê và kinh

h nghiệm nhiếp ảnh cho những người muốn theo đuổi Nhiếp ảnh. Với những đồng nghiệp tại quê hương Bình Phước, Nguyễn Thái An đã dành nhiều tâm huyết để truyền lửa và truyền kinh nghiệm. Hai đợt sáng tác tại Bình Phước trong năm 2023, Nguyễn Thái An đã tặng Hội Văn học Nghệ thuật Bình Phước khoảng 50 tấm hình chất lượng cao, chụp tại thành phố Đồng Xoài, trung tâm huyện Bù Đốp, Thủy điện Cần Đơn và một số địa danh trên địa bàn huyện Bù Đốp.

Thái An chia sẻ thật lòng: Cảnh trí Bình Phước rất đẹp. Bên cạnh các danh thắng còn có các di tích lịch sử khá nổi tiếng, nhưng dường như sự quảng bá bằng hình ảnh về Bình Phước còn rất khiêm tốn. Anh cho rằng, các nghệ sỹ nhiếp ảnh của Bình Phước cần đi thực tế sáng tác nhiều hơn, tham gia các sự kiện Nhiếp ảnh của khu vực và Quốc gia nhiều hơn để được giao lưu, cọ xát, để một ngày không xa, Nhiếp ảnh Bình Phước có được những đóng góp xứng đáng vào đời sống Văn hóa - Nghệ thuật của người dân trong tỉnh ■

Nghề Dệt Thổ Cẩm Của Người S'tiêng Được Đưa Vào Danh Mục Di Sản Văn Hoá Phi Vật Thể Quốc Gia

□ ĐÌNH NHỎ DƯƠNG

Người S'tiêng ở Bình Phước gọi hoạt động dệt vải là “Tanh B'rai”. Trong ngôn ngữ nói của người S'tiêng không có từ “Nghề”, do đó họ gọi hoạt động đan, dệt là “Tanh”, sau từ Tanh được ghép với các sản phẩm dệt như: Tanh T'roi (dệt khô), Tanh Ka Nắc (dệt khăn), Tanh Niêng Tắc (dệt tấm đắp)...

Nghề dệt Thổ cẩm của người S'tiêng đã có từ xa xưa, do nhu cầu sử dụng trong đời sống hàng ngày

nên người S'tiêng đã biết khai thác và sử dụng những nguyên liệu sẵn có từ thiên nhiên để làm nên trang phục. Ban đầu, họ thường khai thác các loại nguyên liệu có sẵn trong tự nhiên như vỏ các loại cây gai, cây lanh để làm sợi dệt. Khi cây bông sợi được sử dụng cũng là thời kỳ hoạt động dệt thổ cẩm phát triển và lan tỏa nhanh chóng trong cộng đồng. Từ nguyên liệu sợi bông, người S'tiêng còn biết sử dụng những loại

lá cây, rễ và vỏ cây để tạo nên chất nhuộm màu dệt nên những hoa văn có tính đa dạng và thẩm mỹ trên các sản phẩm thổ cẩm. Quá trình dệt theo truyền thống bao gồm các quy trình như: Trồng bông, thu hoạch bông, tách hạt, se sợi, nhuộm màu, chuẩn bị khung dệt, tiến hành dệt vải và cuối cùng là hoàn thiện sản phẩm. Ngày nay, bông sợi không còn được sử dụng phổ biến mà thay vào đó là sợi tổng

Phụ nữ S'tiêng thực hành nghề dệt truyền thống. Ảnh: N. Dương

hợp bán sẵn trên thị trường, chính vì vậy quy trình dệt được rút ngắn và chất lượng sản phẩm cũng giảm dần yếu tố truyền thống.

Các sản phẩm thổ cẩm thường được cấu tạo từ nhiều tấm dệt tạo nên, vì vậy khi dệt xong các tấm người dệt phải khâu, may thành các sản phẩm sau đó đính các chi tiết ở sản phẩm khó; may khuy, nút cài cho sản phẩm áo; may kết lại thành túi đựng,... Các sản phẩm nghề dệt Thổ cẩm của người S'tiêng trước đây gồm: Quây (K'Nát), tấm đắp (Niêng Ták), khó (T'roai), sau này do nhu cầu của người dùng nên có thêm một số sản phẩm như áo (Ao), khăn (Ka Nắc), túi xách (Lom Cheng)... Sản phẩm thổ cẩm dùng để phục vụ cho nhu cầu thiết yếu của gia đình như: để mặc, đắp, làm vật phẩm cho, tặng, sử dụng để làm vật trao đổi theo hình thức vật đổi vật... Các sản phẩm còn được dùng làm hàng hóa trao đổi hoặc mua bán trong cộng đồng hoặc là món hàng thủ công mỹ nghệ, đồ lưu niệm bán cho khách du lịch.

Nghề dệt thổ cẩm của người S'tiêng được lưu giữ, bảo tồn và truyền dạy qua các thế hệ. Việc truyền dạy được thực hiện theo hình thức người lớn tuổi truyền cho người nhỏ tuổi, người biết dệt dạy cho người chưa biết dệt. Cách thức trao truyền được thực hiện

chủ yếu bằng phương thức truyền miệng và chỉ việc. Những kỹ thuật, tri thức của Nghề dệt Thổ cẩm của người S'tiêng được ghi nhớ, chất lọc, sáng tạo và tích lũy qua thời gian nhằm tạo ra những sản phẩm để đáp ứng cho nhu cầu của cuộc sống, đồng thời bao hàm giá trị Văn hóa của cộng đồng và có tính thẩm mỹ cao.

Ngày nay, khi cuộc sống có nhiều thay đổi, cũng như các dân tộc khác, người S'tiêng Bình Phước vẫn duy trì việc sử dụng sản phẩm thổ cẩm trong cộng đồng, đặc biệt trong các hoạt động chung của cộng đồng, lễ hội truyền thống, Văn hoá Văn nghệ... Hiện nay, Nghề dệt Thổ cẩm đang được duy trì, bảo tồn và phát huy trong cộng đồng, trong đó tập trung chủ yếu tại một số khu vực như: Huyện Bù Đăng, Bù Gia Mập, Hớn Quản và huyện Phú Riềng. Đây là những địa phương có người S'tiêng còn duy trì di sản với mức độ cao, kỹ năng và kỹ thuật khá hoàn hảo, nhu cầu và mức độ sử dụng thổ cẩm trong cộng đồng vẫn còn thường xuyên.

Với giá trị tiêu biểu, Nghề dệt Thổ cẩm của người S'tiêng tỉnh Bình Phước được Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch đưa vào Danh mục Di sản Văn hóa Phi vật thể Quốc gia theo Quyết định số 375/QĐ-BVHTTDL ngày 21/02/2024 ■

ĐẶC SẮC LỄ CRAC BẮR MÊY (LỄ MỪNG CƠM MỚI) CỦA NGƯỜI S'TIÊNG

□ HUY ĐẠT

Từ ngày 8-3 đến 12-3, tại Làng Văn hóa các Dân tộc Việt Nam, đồng bào các dân tộc người S'tiêng huyện Hớn Quản, tỉnh Bình Phước đã tổ chức Chương trình phục dựng Lễ Crac BắR Mêy (Lễ mừng Cơm mới) với nhiều nội dung đặc sắc, hấp dẫn.

Phân lễ...

“Người S'tiêng là cư dân nông nghiệp, từ ngàn xưa, người S'tiêng luôn quan niệm “vạn vật hữu linh”, họ coi vạn vật, trong đó có cây lúa là những vị thần có linh hồn. Do đó, việc để thần lúa ngoài rẫy, ngoài ruộng, phơi nắng, phơi sương, chịu cảnh bùn lầy, chim muông phá hoại suốt cả mùa dài là việc làm bất đắc dĩ, người S'tiêng luôn cảm thấy như có lỗi với thần lúa. Hằng năm, khi mùa vụ đã xong, để tri ân những vị thần; trước hết là thần lúa, sau đó là tổ tiên, ông bà và các vị thần trời, thần đất, thần sông, thần suối,... đã phù hộ cho buôn sóc một vụ mùa bội thu, nhà nhà no đủ, người người an vui thì người S'tiêng thường tổ chức Lễ hội mừng Cơm mới để tạ ơn các thần, đồng thời mong các thần, nhất là thần lúa về nghỉ ngơi và đừng buồn vì qua một mùa vụ năm qua thần phải

chịu cảnh sương gió, nắng mưa ngoài rẫy, ngoài ruộng, chim chóc, muông thú phá hoại.

Để tạ lỗi, trước tiên, người S'tiêng làm lễ rước hồn lúa, mang hồn lúa về trên nhà cao, tắm mát cho lúa, tắm sạch cho lúa. Và để tạ ơn, người S'tiêng làm lễ cúng cơm mới với đầy đủ lễ vật được chuẩn bị tươm tất mời thần lúa cùng các thần về thụ hưởng và chứng giám cho tấm lòng thành kính của cộng đồng dân sóc, qua đó cầu xin các thần tiếp tục che chở cho dân sóc có sức khỏe, vụ mùa năm tới làm ít được nhiều, làm nhiều càng được nhiều hơn; lúa chất đầy kho, heo gà đầy chuồng, bầu bí đầy rẫy...

Tại khu vực phục dựng Lễ hội mừng Lúa mới, Ban tế lễ dưới sự chủ trì của Chủ tế và Già làng đã thức dậy từ sớm để tiến hành làm lễ dựng nêu; các thành viên được phân công tăt bật sửa soạn, chuẩn bị cho ngày hội vui của buôn sóc. Già trẻ, nam thanh, nữ tú tham gia lễ hội đều mặc những bộ đồ truyền thống, đeo trang sức bạc cổ truyền trong niềm hân hoan, cùng quây quần về khu tổ chức lễ hội; tiếng trống

giục rộn rã, tiếng cồng, tiếng chiêng, nhạc hội vang lên báo hiệu lễ hội sắp bắt đầu...

Khi giờ lành đã điểm bằng ba hồi trống giục già, rộn vang báo hiệu cho thần linh và dân làng biết buôn sóc đang chuẩn bị tiến hành làm Lễ mừng Cơm mới, anh em buôn sóc khác có thể về chung vui. Sau khi tiếng trống dứt, mọi người trong Ban tế lễ chỉnh trang, chuẩn bị lễ vật hướng về phía nhà của Già làng. Đội cồng chiêng đi trước; Đội tế bê mâm lễ vật theo sau, Chủ lễ và Già làng đi cùng; bà con dân sóc được lựa chọn đi sau hết.

Chủ tế, Thị Chanh cho biết: “Đến

khu vực nhà Già làng, đội cồng chiêng đi 3 vòng tấu bản mừng hồn lúa, đội múa phụ họa theo nhịp cồng chiêng. Sau khi đi 3 vòng thì đội cồng chiêng yên lặng vào vị trí nghiêm chỉnh đứng đợi bên dưới kho lúa. Chủ tế, Già làng đi đầu dẫn Ban tế lễ bước lên cầu thang tiến vào phía trong nhà Già làng và đi đến kho lúa nơi hồn lúa đang nằm an nghỉ sau vụ mùa vất vả. Ban tế lễ sau khi đặt mâm lễ vật lên kho lúa theo vị trí đã chọn, Chủ tế và Già làng tiến về phía cây nêu cắm giữa kho lúa, dùng máu heo, gà, vịt quét lên cây nêu”. Sau đó, chủ tế Thị Chanh khấn: “Ơ Yàng! Lúa đã về kho, ngoài đồng trơ rạ heo

Già làng thực hiện lễ cúng tại sân lễ hội.

Ảnh: H. Đạt

khô, trên rừng con ong kết mật... Hôm nay chúng tôi làm lễ rước hồn lúa, xin lỗi vì vụ mùa vừa qua đã để hồn lúa ngoài rẫy, ngoài ruộng, phải chịu cảnh bùn lầy, chịu nắng nóng, mưa giông, bị con sóc, con chồn, con nai, con kết, con heo cắn phá... nay nhà tôi, sóc tôi làm lễ đưa ngài về trên nhà kho, dựa hồn núi cao, ở trong nhà dài, trú chỗ khô ráo. Mùa sau dù bị con sóc, con chồn, con nai, con kết, con heo cắn phá cũng xin ngài đừng buồn, đừng giận, đừng bỏ lên rừng, lên núi, lên non, hãy ở lại giúp dân sóc lúa bắp đầy kho, đầy bồ. Xin cảm tạ các thần năm qua đã cho mưa thuận gió hoà, bà con dân sóc có sức vóc, làm ít được nhiều, làm nhiều được nhiều hơn. Nay lúa đã về kho, bà con giết gà, giết heo mừng đón hồn lúa, tạ ơn các thần, mời các thần cùng về đây nhận lễ vật và chứng giám cho tấm lòng của chúng tôi. Ồ Yàng! Ồ Yàng! Ồ Yàng!”

Sau nghi thức cúng của Chủ lễ, mọi người theo thứ tự là những người cao tuổi có uy tín trong sóc. Các nghi thức cúng của người sau tương tự giống nghi thức cúng của Chủ lễ.

Ban tế lễ đi xuống cầu thang, tiếp theo là đội công chiêng. Chủ tế tay bưng thúng lúa cắm cây nêu nhỏ tượng trưng hồn lúa dẫn đầu Ban tế lễ rước hồn lúa tiến về phía sân chính lễ hội

chuẩn bị cho phần lễ chính.

Đội công chiêng đi vòng tròn quanh sân lễ, Chủ tế đặt thúng lúa cắm cây nêu nhỏ tượng trưng hồn lúa vào vị trí đã định, hai nghệ nhân được chọn ngồi dưới cây nêu bắt đầu hát đối đáp. Trong lúc hát đối đáp Ban tế lễ, đội công chiêng và đội múa đứng vòng quanh cây nêu tại sân lễ.

Kết thúc màn hát đối đáp, các thành viên trong Ban tế lễ dưới sự chủ trì của Chủ tế và Già làng quanh mâm lễ cúng và tiến hành thực hiện các nghi thức lễ với các bài cúng kết hợp múa cò cổ truyền độc đáo. Bà con dân sóc tạo thành hàng phía vòng ngoài khu vực Ban Tế lễ chứng kiến nghi thức cúng.

Già làng Điều Nôi cho biết: “Chủ tế được coi là người đại diện kết nối với thần linh thực hiện các điệu múa khó, vừa nhún nhảy vừa cúi gập người thấp xuống, dùng miệng cắn những nhánh lá tượng trưng cho rừng núi nơi đồng bào sinh sống hay cắn những con cá tượng trưng cho các loài vật hoang dã thường có trong tự nhiên như con cò đang cắp mồi về cho con và quỳ gối dâng rượu cúng thần,... Tất cả hoà trong tiếng trống, tiếng chiêng, chũm chệ như thúc giục mọi người trong bon sóc hoà mình cùng say trong điệu múa cổ truyền huyền bí với ước mong thần linh tiếp tục che chở cho dân sóc mùa

màng bội thu, người người no đủ,..."

Khi nghi thức cúng vừa dứt, Chủ tế và Già làng nhận lấy một ống lồ ô nước đã chuẩn bị tể lên cây nêu lớn tẩm mát cho những bông lúa tượng trưng cho hồn lúa, sau đó ba hồi trống được đánh rộn vang báo hiệu vào hội, Đội công chiêng đứng lên bắt đầu tấu bản mừng khách vòng quanh sân lễ; Già làng và Chủ tế tiến về phía rượu cần cầm ống hút rượu cần mời các thần linh, mời Đại biểu, mời bà con dân sóc và du khách, đội văn nghệ và dân làng nối đuôi nhau múa theo nhịp công chiêng,....

Phần hội

Phần Lễ mừng Lúa mới là hồn cốt dân tộc, thì phần hội mở ra cho người S'tiêng một ngày hội vui cổ kết cộng đồng. Sau phần lễ, đồng bào các đồng chí lãnh đạo Làng Văn hóa các Dân tộc Việt Nam, lãnh đạo Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch tỉnh Bình Phước, du khách tham quan, cùng các nghệ nhân, đồng bào đã tiến vào sân lễ, cùng giao lưu múa hát, quay quần bên nhau, cùng ăn cơm lam, thịt nướng... say trong men rượu cần trong tiếng trống, tiếng công chiêng vang vọng, cùng chia sẻ niềm vui cộng đồng...

Già làng Điều Nôi cho biết thêm: "Trong hệ thống các nghi lễ và lễ hội của người S'tiêng, Lễ Crac Băc mêy là

một lễ hội lớn, được coi là Tết Cổ truyền của người S'tiêng. Đây là Lễ hội mang đậm tính nhân văn, ngoài việc dâng lễ cúng tế thần linh, cầu cho mưa thuận gió hoà, mùa màng tươi tốt thì Lễ hội còn là dịp để bà con, dân sóc có dịp gặp nhau, cùng nhau chia sẻ những kinh nghiệm làm ăn, kinh nghiệm nuôi dạy con cái, truyền thụ những kinh nghiệm ứng xử với môi trường tự nhiên, ứng xử trong quan hệ gia đình và cộng đồng. Trong dịp này những ai có hiềm khích, hiểu lầm nhau thì cũng xóa bỏ hết, mọi người tay bắt mặt mừng, cùng nhau đoàn kết một lòng, cùng sẻ chia dòng nước mát; cùng phát chung bờ rẫy, bờ ruộng; cùng săn chung con kết, con nai; no đói cùng nhau, làm nên một cộng đồng buôn, sóc người S'tiêng ngày càng giàu mạnh".

Chương trình phục dựng Lễ hội mừng Cơm mới của đồng bào S Tiêng huyện Hớn Quản, Bình Phước đã kết thúc. Qua lễ hội này, đồng bào S'tiêng tỉnh Bình Phước muốn truyền tải những tâm tư, tình cảm, nguyện vọng và cầu mong cho cộng đồng các dân tộc tỉnh nói riêng, đại gia đình các dân tộc Việt Nam chúng ta sẽ luôn no đủ, mạnh giàu cùng nhau bảo tồn những nét đẹp Văn hóa Cổ truyền độc đáo của cộng đồng mình trên nền Văn hóa các Dân tộc Việt Nam thống nhất ■

Ảnh: C. Quốc

Dạ Lan

Thư Về Trường Sa

Thư về biển đảo xa xôi

*Thăm anh chiến sĩ yêu ngôi sao vàng
Thăm biển đảo, thăm làng chiến dịch
Thăm các anh luôn chống địch xâm lăng*

*Luôn vượt sóng dâng cao lòng yêu nước
Những buổi tuần tra tàu theo bước anh hùng
Biển vẫn xanh nói lên lòng các anh vẫn kiên định
Bảo vệ Tổ quốc này là đất Việt Nam ta*

*Các anh mãi vang danh người chiến sĩ
Người anh hùng bao thế kỷ vẫn lưu danh
Vẫn hiên ngang sừng sững như những bức tường thành
Ngăn giặc lũ, ngăn quân thù xâm chiếm*

*Cho vùng trời biển đảo mãi còn xanh
Tình hậu phương bao người em gái xin gửi hết đến các anh
Mong ngày mai ta thành đôi chim biển
Đem tình yêu vào nhịp bước quân hành*

*Trời vẫn xanh, trai đất Việt vẫn ghi danh
Mãi hiên hách, mãi anh hùng hào kiệt
Thư hậu phương chúng em nay đã viết
Mong gửi về các anh nơi biển đảo xa xôi
và cùng hứa muôn đời yêu anh mãi...*

Đồng Xoài trong trái tim tôi

□ THU HẰNG

Những giọt sương vẫn còn nuối tiếc vương trên cành lá, cái nắng đầu Xuân óng ánh vàng như cô gái xuân thì trẻ trung, xinh đẹp. Nắng không gắt mà dịu nhẹ, về đêm trời hơi se se lạnh. Khúc giao mùa chuyển tiếp của thiên nhiên phải chăng là vậy.

Tôi trở về thành phố Đồng Xoài vào ngày cuối năm, đường phố tấp nập người qua lại. Tiết trời mùa Xuân phương Nam gió nhẹ riu riu, hoa cỏ bình tĩnh giấc khoe sắc sau mùa đông lạnh giá. Hồ suối Cam chảy nặng phù sa, uốn mình vắt quanh thành phố mềm mại như dải lụa. Đồng Xoài trong tôi ngày trở về...

Ghé vào quán Cà phê “Hồi Xưa” 37 Nguyễn Văn Cừ, phường Tân Phú, thành phố Đồng Xoài, với không gian mát mẻ, mang đậm phong cách cổ xưa rất khác biệt. Đến với “Hồi Xưa”, tôi dường như được sống lại với những năm 90 ngay tại thành thị Việt Nam. Với những bức ảnh và những bài báo cũ cùng với những chiếc máy đánh chữ, chiếc điện thoại phím xoay, hay đài cát-xét, những chiếc loa kèn cổ, hoặc một chiếc xe vespa của một thời từ rất lâu, ... Tất cả tạo đều nên một phong cách Retro, hấp dẫn gây sự chú

ý của những người trẻ và những khách đi tìm cho mình những cảm giác mới trong một thời đại ngày xưa. Nâng ly cà phê đen uống một nhấp, lòng dạ thêm còn cào, đã lâu rồi, tôi chưa về thăm Đồng Xoài. Quán sá năm xưa có chút đổi thay, những chiếc ghế gỗ nâu, chiếc bàn sơn mòn theo thời gian, mọi thứ như thước phim chậm chậm trước mắt. Tôi cứ da diết với những gì xưa cũ. Con phố Nguyễn Văn Cừ xanh mát của những ngày đầu Xuân như tồn tại mãi với thời gian. Ngồi trong quán nhìn ra, lòng khắc khoải, nhưng vẹn nguyên kí ức, bạn bè xưa, tình nghĩa cũ. Đồng Xoài vẫn luôn giữ lại những gì đáng yêu và thân quen quá đỗi.

Chiều tà, hàng cây ven đường muốn níu ánh nắng chiều sót lại để hong ấm mình. Tôi lại thông dong trên đường phố. Những cánh hoa bằng lăng, hoa giấy đang bay theo gió cuốn, mượn chút nắng cuối ngày soi dáng mình bên gương hồ suối Cam. Dọc hồ suối Cam, hàng dừa cũng đang vươn mình soi bóng. Nhìn ra xa trầm mặc, cổ kính là mái chùa Quang Minh vẫn uy nghi, vút cong cùng năm tháng. Tôi đi qua Chùa thắp nhang, thăm sư Thầy Nhật Khương, sư cô Lệ Nhật, Lệ Khánh, đi

tìm về kỷ ức tươi đẹp của những năm tháng sinh viên Sư phạm, tôi đã sống ở ngôi Chùa này. Tôi leo lên tháp chuông, quan sát toàn cảnh thành phố Đồng Xoài, nhìn dòng người xuôi ngược, ngược xuôi. Tôi thầm nghĩ rằng: Có biết bao nhiêu người tìm về với Đồng Xoài với nhiều lý do khác nhau, có thể là vì công việc, vì người thân... Lòng tôi tự nhủ, giữa bọn bề tạt bặt tôi tìm về với kỷ ức thanh xuân tươi đẹp với mảnh đất Đồng Xoài thân thương trù mển.

Chiều dần tắt, bóng thời gian đang nghiêng về một phía. Tôi trở về với Đồng Xoài rồi đây, sao lòng dạ vẫn cứ rung rung... Muốn cúi mình nhặt lại những kỷ ức tươi đẹp. Những ngày đi học, tôi lang thang với đám bạn dạo quanh thành phố Đồng Xoài, ra hồ suối Cam hái sen, hái súng, ăn xoài me, cóc ổi. Bỗng nghe tiếng chuông chùa lòng thoáng thốt thấy mùa Xuân về bỗng bồng bềnh đậu trên màu xanh mái tóc. Kỷ ức tươi đẹp của ngày xanh ời... nay đâu rồi?

Con người ta kể cũng lạ, khi yêu một điều gì đấy, đôi khi cũng không cần phải có lý do, đơn giản, là yêu thôi. Có biết bao người yêu mảnh đất Đồng Xoài, nhưng mỗi người yêu một cách riêng. Có người yêu Đồng Xoài, vì nơi đây có những món ăn rất ngon, có cảnh đẹp rộng rãi khoáng đạt, rất đẹp, rất riêng. Riêng tôi, tôi yêu Đồng Xoài, bởi nơi đây có người thân, bạn bè, nơi lưu giữ những kỷ ức về thời thanh xuân tươi đẹp.

Người Đồng Xoài là hội tụ 3 miền

Bắc, Trung, Nam vào đây lập nghiệp. Họ đã thích nghi với phong cách sống của người miền Nam, thẳng thắn, dứt khoát nhưng cũng rất mộc mạc chân tình. Tôi thân thờ giữa ngã tư đường, lòng nhớ nhung mùa kỷ ức cũ. Đồng Xoài bây giờ đã vươn mình trỗi dậy. Những nhà bê tông, công trường, ngày đêm xình xịch, ngợp nắng đón Xuân về, hối hả bước chân người qua lại. Đồng Xoài một thành phố thông minh, xinh đẹp, căng tràn sức sống như cô gái độ tuổi xuân thì. Đồng Xoài ơi! Bao yêu thương... để người đi xa nỗi nhớ kéo dài.

Một mùa xuân nữa lại về, mùa của đoàn tụ, ấm áp sinh sôi, mùa Tết, với ánh lửa hồng ấm áp bên nồi bánh chưng, mẹ cha đã nhen nhóm. Mùa của kỷ ức tuổi thơ lam lũ cháy khét mùi bụi đất, hương bùn của những ngày vất vả nhưng ấm áp tình yêu thương ...

Đời người chỉ mong sao tươi đẹp như mùa xuân, cho tâm hồn luôn được tràn đầy hoa thơm, quả ngọt. Nhưng quy luật của cuộc sống không như ta mong muốn, có đắng cay, mới có ngọt bùi hạnh phúc. Ai cũng phải làm việc để mưu sinh, mỗi người đều theo đuổi công việc riêng, miễn sao tìm được niềm vui, nghị lực để phấn đấu thực hiện và hoàn thành, thì sẽ có động lực, quyết tâm, niềm tin vào cuộc sống. Tình yêu người, yêu đời là niềm đam mê sẽ giúp con người không ngừng học hỏi, khát khao, vươn lên và cảm nhận cuộc sống thật ý nghĩa; để mùa xuân là gạch nối của đợi chờ, yêu thương, an nhiên và hạnh phúc!... ■

Ảnh: Ngọc Lân

Văn Cao

Vườn Mình Lớn Mạnh

*Đôn Luân tên gọi sơ khai
Đồng Xoài khởi sắc từng ngày vươn lên
Người dân no ấm vững bền
Vượt qua gian khó tạo nên phi thường
Nhớ thời rục rủa bi thương
Tượng đài còn đó chiến trường năm xưa
Phố phường lúc trước lưa thưa
Đất lành Bình Phước nắng mưa hai mùa
Đồng Xoài non trẻ thi đua
Tăng cường sản xuất dư thừa hăng say
Như dòng Sông Bé đêm ngày
Vườn ra biển cả tràn đầy niềm tin
Hòa chung nhịp đập con tim
Sáu phường hai xã như in bóng hình
Dựng xây đô thị thông minh
Xứng tầm thời đại công trình bền lâu.*

ĐỒNG XOÀI THÁNG BA

Tự tình đắm say $\text{♩} = 90$

Nhạc: Quỳnh Hợp - Lời: thơ Trịnh Loan

The musical score is written on ten staves in 4/4 time. The melody is in a major key with a key signature of one flat (B-flat). The lyrics are written below the notes. The score includes a variety of musical notations such as eighth notes, quarter notes, and half notes, with some measures containing rests. The lyrics are in Vietnamese and describe a romantic scene in Đồng Xoài during the month of March.

Đồng Xoài tháng Ba không thấm đỏ Mọc Miên. Không hoa Xoài hồng bính,
không hoa Sưa nở trắng. Đồng Xoài tháng Ba, hương điều thoảng vườn sau.
Rừng cao su đắm chồi, phố điệu đang đón nắng mai.
Tháng Ba của em thấm đắm yêu thương. Em nhớ ánh nhìn anh, giọt mồ hôi tuôn chảy.
Mỗi ngày trời qua đất trời thêm lạ. Chỉ nỗi nhớ anh trong em chẳng đổi thay.
Tháng Ba của em cỏ cây ngát xanh. Cơn mưa bất chợt làm thấm thêm màu lá.
Tháng Ba Đồng Xoài ngập ngừng hương sắc điệp. Khúc ru mùa lữ thường một niềm mơ.
Đồng Xoài tháng Ba. ...mơ. Đồng Xoài tháng Ba, phố chuyển mình đón nắng.
Phố xá rợp cờ hoa đón mừng ngày giải phóng. Đồng Xoài tháng Ba,
phố chuyển mình đón gió. Những cánh én chao nghiêng gọi mùa sang.

Màu Áo Xanh Tháng Ba

□ TĂNG HOÀNG PHI

Tháng Ba, nắng rót từng giọt mật ngọt xuống trần gian làm mọi ngõ ngách bừng sáng lung linh. Nắng khiến cho tôi gợi nhớ một mùa mới tinh khôi, tràn trề đầy nhựa sống. Hơn ba mươi năm tuổi đời, cứ mỗi lần tháng Ba lòng tôi lại xao động nhớ về năm tháng tuổi trẻ, thuở còn khoác chiếc áo xanh tình nguyện rong ruổi khắp mọi miền tổ quốc.

Đó có lẽ là màu áo đẹp nhất! Chiếc áo màu xanh thiên thanh ai đã, đang và từng được khoác lên mình đều mang trong lòng một niềm tự hào lớn lao, xúc động. Đó cũng là ngày tháng thanh xuân tươi đẹp nhất! Mười tám tuổi, tôi trở thành cậu sinh viên năm nhất. Lúc đó tôi chẳng có gì ngoài

sức trẻ và một trái tim nhiệt huyết ăm nóng. Chẳng nghĩ ngợi được mắt, hơn thua, khi Đoàn trường phát động phong trào sức trẻ tháng Ba tôi hăng hái tham gia ngay. Bồi hồi, xúc động! Đó là cảm giác khi tôi khoác lên mình chiếc áo xanh, nơi túi áo ngực đính kèm chiếc lá cờ đỏ sao vàng nhỏ xíu.

Tháng Ba đến như một lời hẹn, mang cho tôi một chuyến hành trình tươi đẹp. Đó cũng là lần đầu tiên tôi được đi xa. Tôi nhớ ngày lên xe để đến nơi tình nguyện tôi háo hức tới mất ngủ. Chiếc áo màu xanh ấy được tôi mặc thử trước trong đêm, soi mình trong gương bao nhiêu bận mà không biết chán. Rồi buổi sáng ngày ra quân

Ảnh: TL

cũng đến. Cả một vùng trời ngập tràn màu áo xanh thật đẹp. Đó là màu áo của tuổi trẻ! Đường như khi được khoác chiếc áo xanh lên người ai cũng như được tiếp thêm một sức mạnh vô hình. Tạm quên đi vùng đất sắp

tới sẽ gặp muôn vàn khó khăn, tạm quên đi chuyến hành trình ngời trên ô tô hàng tiếng đồng hồ với đường núi quanh co, hiểm trở. Ai cũng hát vang bài ca sức trẻ, ai cũng sục sôi đồng lòng nguyện dâng sức trẻ.

Màu áo xanh theo chúng tôi tới miền sơn cước xa xôi, hẻo lánh. Ở đó có những bản làng thậm chí điện còn chưa có, nước sạch phải đi cả ngày trời mới lấy được. Đến nơi mặc dù ai nấy đều thấm mệt nhưng đều gạt bỏ một bên để lao vào dọn dẹp, tổ chức hoạt động tình nguyện. Tôi nhớ những giọt mồ hôi ướt đầm in hằn vào màu áo xanh, nhớ cả những cái quệt tay vội ngăn cho mồ hôi không rơi xuống mắt. Nhớ những bàn tay phòng rộp bóng rát, rỉ máu... Nhớ cả nhóm làm tới tận tối mịt để xong cho mái nhà của một cụ già neo đơn. Đến tối, tắm giặt vội vàng lại lên lớp dạy học cho các em nhỏ. Chưa từng đứng trên bục giảng nhưng đường như

Cựu cán bộ Đoàn 2 tỉnh Bình Dương - Bình Phước qua các thời kỳ chụp hình lưu niệm tại buổi họp mặt nhân kỷ niệm 93 năm Ngày thành lập Đoàn TNCS Hồ Chí Minh.
Ảnh: PV

ai cũng rất chuyên nghiệp, tự tin truyền lửa lại cho các em.

Và suốt những năm tháng tuổi trẻ tôi luôn khoác trên mình màu áo xanh. Màu áo xanh đã theo dấu bước chân tôi từ một người rụt rè trở thành một người năng động, xông xáo và trưởng thành hơn rất nhiều. Không chỉ riêng tôi mà bạn bè đều cảm nhận được những lớn lao thay đổi khi đi tình nguyện. Tôi nhận ra khoảnh khắc màu áo xanh thân thương, lòng mình biết mở ra, bao dung hơn với đồng loại. Biết yêu thương, sẻ san tới những hoàn cảnh khó khăn. Sống không chỉ cho riêng mình nữa. Như những câu thơ mà nhà thơ Tố Hữu đã từng viết: “Nếu là con chim, chiếc lá/Thì con chim phải hót, chiếc lá phải xanh/Lẽ nào vay mà không có trả/Sống là cho, đâu chỉ nhận riêng mình”. Thanh xuân của tôi đẹp hơn nhờ năm tháng khoác trên mình màu áo xanh! ■

Mẹ Tôi

□ BUI VĂN SƠN

Mẹ tôi sinh ra như là để vất vả, chịu đựng, hy sinh vậy. Tôi cũng không hiểu là do thời bấy giờ, phụ nữ là phải hiền lành, cam chịu hay là do bản tính chất phác của mẹ.

Nghe bà ngoại kể, mẹ lấy bố tôi không phải vì tình yêu mà cũng giống như bao cặp đôi cùng trang lứa, đến tuổi cập kê là “cha mẹ đặt đâu, con ngồi đấy”. Thuận theo cha mẹ, thay vì tìm hiểu, yêu và lấy nhau thì bố mẹ tôi lấy nhau rồi mới tìm hiểu tính cách của nhau, chẳng phải để xem có hợp nhau không mà là biết tính nhau để “một điều nhịn, chín điều lành”. Đó cũng là lời dặn dò, dạy bảo của bà ngoại đối với mẹ tôi - một đứa con gái mới lớn, “ăn chưa no, lo chưa tới”.

“Trời không chịu đất thì đất phải chịu trời”, mẹ tôi nhẫn nhịn và chấp nhận cái tính gia trưởng của bố, mặc dù rất thương vợ, con. Chẳng thế mà mẹ sinh năm một, sòn sòn 7 đứa theo quan niệm của bố “trời sinh voi, trời sinh cỏ”.

Điều duy nhất bố làm là dạy mẹ, 2 chị lớn, anh cả tự đan lưới và hành nghề kéo lưới. Nói là nghề chứ thật ra, kéo được mớ cá, rá tép thì đem đổi gạo, chỉ để lại khi thì nhúm cá vụn kho chuối xanh, lúc thì vốc tép rang cải thiện bữa ăn. Bố bảo “có làm thì

mới có ăn”.

Bảy lần mang nặng, đẻ đau, nhưng chưa lần nào mẹ kiêng cử được lấy 3 ngày. Giặt giũ, com nước, đồng áng mẹ cày đáng hết. Bố ít để cho đất nghỉ ngơi, mùa nào, thức nấy. Lúa chưa gặt, bố đã rẽ lúa trồng cà chua, khoai tây, mẹ gánh nước tưới tắm. Mấy sào ruộng trồng, bố thả cá cho ăn phần hoa mùa lúa trổ, tới mùa gặt, cá cũng được thu hoạch. Và vì vậy mà mẹ chẳng khi nào rảnh tay.

Là người phụ nữ “tay hòm chìa khóa”, mẹ phải tính toán làm sao để đủ ăn với số lúa trong cót. Nhớ những năm chị gái tôi đi học Sư phạm, bố thì nhất quyết không cho đi, mẹ nhẹ nhàng bênh vực nên bị bố mắng cho “Bà cho nó đi học thì tự lo gạo cho nó ăn, nộp thầy cô, trường lớp”. Hồi đấy, ngoài gạo ăn hàng tháng, học phí Sư phạm cũng nộp bằng gạo. Sắp đến ngày chị về là mẹ chạy đôn, chạy đáo, lựa lúc bố ra đồng, mẹ đóng thóc đi xát gạo. Mẹ bỏ riêng một phần đủ chị ăn một tháng, một phần nộp, phần còn lại bỏ vào lu cả nhà ăn. Mẹ lại làm cho chị một phần muối vừng, giùm cho chị ít lạc, vài bò khoai khô, chút đỉnh gạo nếp. Chị lách cách đạp xe từ thị xã Thái Bình về nhà và ngược lại, hành trang chỉ là ý chí và nghị lực, cộng thêm tình yêu thương, niềm tin của mẹ. Mấy năm học Sư phạm của chị, không ít lần mẹ bị bố mắng oan. Nào là nhà đã không có người làm, học với chả hành, rồi cũng

lấy chồng. Nào là mẹ con bà lớn gan, dám lấy gạo của tôi đem đi, không nên trò trống gì, chết với tôi. Mẹ nín nhin, chẳng cãi lấy nửa lời.

Khác với suy nghĩ “Con gái học hành làm gì, rồi cũng lấy chồng” của bố, tôi và anh trai được bố ủng hộ mọi quyết định. Ra quân sau thời gian đi bộ đội, anh trai tôi được bố xây nhà, cưới vợ và đầu tư một đàn vịt mấy trăm con cho anh khởi nghiệp. Thế nhưng, anh cũng chẳng làm nên cơ đồ, sau vài đợt dịch, vịt chết sạch, anh quyết định vào miền Nam lập nghiệp. Bố không những không la mắng, trách móc anh mà còn động viên và ủng hộ quyết định của anh, trong khi mẹ phải chịu áp lực từ phía các chị gái tôi về cái sự thiếu công bằng, nhất bên trọng, nhất bên khinh của bố.

Ngày tôi xa nhà, mẹ chạy vạy khắp xóm mượn được mấy chục ngàn, chỉ đủ tiền xe từ Bắc vào Nam. Mẹ hi hục nấu xôi, gói kỹ bằng lá chuối khô, đủ để ăn 3 ngày trên xe. Tôi là út út trong nhà, dù gì cũng được mẹ cưng chiều, nên lần đầu xa nhà, mẹ lo và dằn dò đủ thứ. Tôi thi đậu Cao đẳng Sư phạm Bình Dương và Đại học Nông lâm Thành phố Hồ Chí Minh, nhưng nghĩ đến cảnh không một xu dính túi nhập học, tôi đã quyết định không đi học mà chọn đi làm, kiếm tiền năm sau thi tiếp. Tôi đi làm phụ hồ, rồi tranh thủ ôn bài, năm sau thi tiếp. Mỗi lần ra bưu cục gọi điện về cho mẹ là mỗi lần mẹ khóc, thương tôi nhỏ thó,

sao có thể xúc cát, trộn hồ, bê gạch, vác xi măng. Thế nhưng, tôi đã làm rất tốt và dành dụm được vài trăm nghìn làm lộ phí đi thi. Lần này, tôi chọn học sư phạm, buổi chiều đi học, sáng đi làm phụ hồ, tối đi phụ bưng bê ở quán cà phê. Tôi không những có tiền mua cho mình 2 bộ quần áo thay nhau mặc đi học mà còn dành dụm tiền học bổng và tiền lương làm thêm, cứ hai tháng sắm một chỉ vàng, lâu lâu gửi biếu mẹ vài trăm.

Rồi bố cũng bỏ mẹ con, chị em tôi mà đi, về với tổ tiên, ông bà. Mẹ lại cũi cũi một mình, mang tiếng đông con. Các chị lấy chồng cũng chẳng mấy khấm khá, anh em chúng tôi lại ở xa, không chăm sóc, báo hiếu hiếu được cho mẹ. Ấy vậy mà mẹ tôi nhất định không chịu vào Nam ở cùng con cháu, đơn giản vì phải ở quê còn nhang khói, mộ phần cho bố và tổ tiên, ông bà, mới làm tròn bổn phận dâu con, nghĩa vợ, tình chồng.

Cuộc sống của anh em tôi không giàu sang, phú quý nhưng cũng dần đủ đầy, chưa kịp báo hiếu thì mẹ lại theo bố mà đi. Trước lúc lâm chung, mẹ gọi con cháu đến và chỉ có một ước nguyện nhỏ nhoi là anh, chị em phải biết thương yêu, đùm bọc nhau, như vậy là mẹ vui rồi.

Giờ đây, tôi chỉ có thể viết về mẹ bằng cả tình yêu thương, niềm kính trọng và gửi đến mọi người thông điệp “*Ai còn mẹ, xin đừng làm mẹ khóc/Đừng để buồn lên mắt mẹ nghe không ?!*” ■

Nắng Tháng Ba

□ NGỌC LINH

Một sớm mai thức giấc, ta ngỡ ngàng xiết bao khi thấy đất trời đổi thay, mới hôm qua đây thôi trời vẫn còn rất lạnh vậy mà qua một đêm tựa như chuyện hôm qua chưa từng xảy ra, tiết trời ấm lên hẳn với nắng vàng lấp lóa khắp mọi ngõ ngách. Chắc hẳn không chỉ riêng ta mà với tất cả mọi người, vạn vật đều mong chờ thời khắc này. Vậy là tạm biệt nhé những ngày mưa phùn, gió rét căm căm, tạm biệt những chiếc áo bông to sụ, những tấm chăn dày ấm. Ta khẽ chào đón một tháng Ba thiên thanh với muôn vàn tia nắng ngọt ngào.

Ta cứ trân mình trong màu nắng lấp lánh, muốn chạy ra giữa khoảng sân bao la mà chạm tay vào dải vàng

và được “tan chảy” cùng chúng cho thỏa bao nhiêu tháng ngày đợi mong. Ta cảm tưởng như tạo hóa đang ưu ái cho một tháng ba tươi đẹp để chất đọng những gì tinh túy nhất vào màu nắng diệu kì. Đó là màu nắng mang màu vàng nhẹ của mỡ gà sổng sánh, của giọt mật ong non đầu mùa đang hình thành và của dải lụa vàng mơ phát phới giữa bầu trời lộng gió. Ta chẳng biết miêu tả sao cho đúng, đủ màu nắng tháng Ba. Chỉ biết rằng nó lấp lánh, diệu kì, hiện hữu trước mắt, làm say đắm bao kẻ si tình và mê hoặc khiến cho người ta phải đắm nhìn.

Nắng tháng Ba là nắng ấm. Hơi ấm đánh thức bao chồi non bật nhú tạo nên

một màu xanh ngập tràn đồi núi, ruộng đồng, bờ bãi. Hơi ẩm khiến cho những cọng rêu nơi góc sân cứng cáp vươn mình với màu xanh đậm kiêu hãnh. Hơi ẩm giục cây lúa đẻ nhánh, dày đặc. Và hơi ẩm gọi cánh én từ phương xa về nhả từng bản nhạc trên không trung da diết. Hơi ẩm hân hoan trong bước chân của người đi ra đồng thành thoi nhỏ cỏ. Hạt bùn lấp lánh trên gót chân, vương lên vàng trăn người nông dân tần tảo. Và trong ánh mắt ta thấy được ngời sáng niềm tin yêu hi vọng vào một mùa mới bội thu...

Nắng tháng Ba là nắng thơm. Cái thơm đến từ sự khô khén hong khô vạn vật. Là cọng rom vàng khô cong chờ bà nhật nhanh làm chổi. Nhát chổi lạo xạo dưới nền gạch. Chú mèo Tam Thế nằm lười lìm dim đôi mắt, nhúm lông rung lên theo cơn gió thoảng qua. Mẹ trải những quả bồ kết mới hái phơi cho thật khô khén rồi cất bỏ lọ. Ta lại nhớ nồi nước gội đầu của mẹ năm xưa. Nồi nước sóng sánh, vàng màu cánh gián. Tay mẹ sần sùi cầm gáo dừa múc từng gáo khoát lên lọn tóc mây. Tóc gội xong được hong khô dưới nắng. Nắng thơm từng lọn tóc, thơm mùi bồ kết và thơm tình yêu thương mầu tử. Nắng đi tới đâu thì vạn vật thơm tới đó. Nhìn nắng ta lại nhớ mẹ đến da diết, thấy bóng mẹ rõ nét, thật gần gũi, cặm cũi trong những lần phơi áo, phơi chăn.

Như một lúc nào đó, kí ức lại đưa ta tới những câu thơ trong bài thơ “Nắng mới” của nhà thơ Lưu Trọng Lư: “*Tôi nhớ mẹ tôi thuở thiếu thời/Lúc người còn sống tôi lên mười/Mỗi lần nắng mới reo ngoài nội/Áo đỏ người đưa trước giậu phơi...*”.

Nắng tháng Ba mang màu nắng thanh xuân, màu nắng của sức trẻ. Tuổi trẻ với ta hạnh phúc khi khoác trên mình chiếc áo xanh, mũ tai bèo rong ruổi khắp mọi miền đi tình nguyện. Sức trẻ sôi sục trong huyết quản. “Đâu cần thanh niên có, đâu khó có thanh niên” câu khẩu hiệu đến giờ vẫn còn đúng và truyền cảm hứng với lớp lớp thế hệ trẻ. Đó là những ngày tháng ba nắng vàng ươm đắm tằm áo xanh ta đã khóc, cười với những mảnh đời khốn khó, vất vả. Ta quệt vội giọt mồ hôi mặn chát trên trán ngăn chúng không rơi vào mắt. Ta hát khúc hát bài ca tuổi trẻ. Dẫu có khó khăn nhưng với ta sẽ không bao giờ chùn bước. Đi xa để yêu thương hơn đồng loại, để trái tim mình thổn thức những yêu thương. Và năm tháng thanh xuân ấy, có màu nắng tháng Ba chứng giám.

Màu nắng tháng Ba hiện tại nhưng cũng là kí ức. Cảm ơn cuộc đời cho ta được trọn vẹn tận hưởng những vật nắng ngọt, cho ta thêm nhiều hồi ức tuyệt đẹp, để ta thênh thang bước vào đời với những yêu thương ■

Tháng Ba Về, Ngọt Ngào Hương Bưởi

□ NGUYỄN VĂN NHẬT THÀNH

Có lẽ với nhiều người cho rằng tháng Ba là tháng của hoa ban, hoa gạo nhưng đối với tôi tháng Ba là tháng của những hương hoa bưởi ở góc vườn nhà. Và cũng chính tháng Ba ấy, tháng của sự chuyển giao và kết thúc cái se lạnh của mùa xuân, báo hiệu mùa hè sắp đến. Thời điểm này cũng là lúc hoa bưởi nở rộ mang nét đẹp dịu dàng, e ấp lặng lẽ toả hương trầm quyền rũ và làm tôi xốn xang nhớ về ngoại với ký ức ngày xưa cũ ulla về.

Đối với những người dân quê như tôi, một trong những loài hoa bình dị, tinh khôi và ngát thơm nhất vẫn là hoa bưởi. Ở quê tôi, hầu như nhà nào nhà nấy đều trồng vài ba cây bưởi, bưởi vừa thu hoạch lấy quả theo hình thức kinh tế, ngoài ra hoa bưởi dùng để ướp trà và nấu chè và đặc biệt những ngày Rằm tháng Giêng, mẹ tôi thường ra vườn hái những chùm hoa bưởi dâng lên bàn thờ gia tiên. Mùi hoa bưởi gắn liền với tuổi thơ và những ký ức không thể phai mờ trong tôi. Và đó là mùi của quê nhà, mùi của những tháng năm đông đầy của đám trẻ con chúng tôi thỏn thức không nguôi.

Tuổi thơ tôi gắn liền với những vườn cây ăn trái của ngoại. Khu vườn của ngoại không rộng lắm nhưng hoa trái ngoại trồng rất sum suê và

trữ càn. Ngoại nói, bưởi là cây dễ trồng, dễ chăm sóc, quả lại rất lành nên không cần chăm bón quá kỹ như những cây ăn trái khác vẫn có thể cho những trái bưởi to, căng mọng và vị ngọt nhẹ. Hương hoa bưởi không rực rỡ, không ngào ngạt mà dịu nhẹ tinh khiết và mộc mạc như cô thôn nữ có nét duyên thầm. Hoa bưởi nở, thường thì ít khi nở một vài bông, vài chùm mà nở rộ đồng loạt trắng muốt. Cánh hoa bưởi trắng mịn như nhung, nụ tròn xinh trắng ngà e ấp, nhụy vàng phủ đầy phấn thơm và thu hút nhiều ong về lấy mật trên những nụ hoa bé xíu. Ngoại mách nhỏ với tôi rằng: Ngắm hoa bưởi đẹp nhất vào buổi sáng, khi những ánh nắng chưa tắt, sương sớm mỏng manh chưa kịp tan và còn đọng lại trên những chùm hoa bưởi kia như những giọt pha lê trắng trong cùng với tiếng chim hót riu rít làm cho tâm hồn trở nên nhẹ nhàng và quên đi những bộn bề của cuộc sống hối hả.

Tôi còn nhớ ngày nhỏ vào những ngày hè nóng oi ả ở vườn nhà ngoại, đám con trai chúng tôi thường mắc võng dưới những đám lá bưởi xanh rồi ê a những bài học cô giáo dạy ở trường, làn gió nhẹ đưa chúng tôi vào giấc ngủ lúc nào không hay còn đám

con gái nhặt vội những cánh hoa bưởi rơi trong vườn ngoại cài lên tóc và tạo dáng trông rất dễ thương. Ngoại tôi vì tiếc những bông hoa bưởi rơi sau vườn nên đã lúi húi nhặt những hoa còn nguyên lành, không dập nát và phơi khô, thi thoảng đun nước cho mẹ và các dì gội đầu. Mùi hương của hoa bưởi thơm man mác, nhẹ nhàng từ những mái tóc được chăm chút mà những thứ gọi là hương quê nhà âm thầm đến lạ.

Rồi đến ngày bưởi chín, mấy anh em chúng tôi được ngoại chiêu đãi bằng những quả bưởi xanh, da láng mượt, đầy múi căng nước. Ngoại nói, bưởi nhà ngoại nổi tiếng khắp vùng và ai đã một lần thưởng thức thì sẽ không bao giờ quên với vị ngọt thanh khiết, những múi bưởi mọng nước, ăn mãi không thấy chán. Và một khi ai đã thưởng thức rồi chỉ mong muốn quay lại nhiều lần hơn. Mùa hoa bưởi rộ lên khoảng chừng một tháng rồi rụng trắng cả góc vườn, khoảng sân. Chỉ với một vài bông hoa bưởi thôi, nhưng hương thơm vương vấn, quán quýt mãi không rời.

Tháng Ba không rộn ràng như Xuân tháng Hai, không nóng bỏng như Hạ tháng Năm, không đa sầu như Thu tháng Tám, không lạnh lùng như Đông tháng Mười. Tháng Ba, vừa đủ để thả mình vào yêu thương. Mặc cho tiết trời tháng Ba thất thường, được ví như một cô nàng đồng đánh. Hương bưởi

gửi vào gió mang đi xa, làm êm dịu đi những cái khó chịu ấy, nhịp sống bỗng chốc chậm lại, an yên và trong lành đến lạ kỳ. Ai ai cũng muốn lưu giữ cho mình hương hoa ngọt dịu đầy vương vấn này. Giữa những bận bịu, lo toan của cuộc sống thường nhật, đám con cháu của ngoại giờ đã lớn khôn trưởng thành, là những cô giáo trên giảng đường, là những bác sĩ, kĩ sư... nhưng những kỉ niệm ngọt ngào về ngoại với hương bưởi từ khu vườn ngoại, chúng tôi chỉ mong muốn được về bên ngoại để đắm chìm trong hương bưởi thơm dịu nhẹ phảng phất trong gió, để được ngắm những cánh hoa bưởi rơi phủ trắng tinh khắp sân nhà, được thưởng thức những tách trà thơm phức hoa bưởi từ bàn tay gầy gò của ngoại,... để rồi bồi hồi, để rồi xao xuyến.

Âm thanh từ quán cà phê bên cạnh góc phố nhỏ quen thuộc, giọng hát của nữ ca sĩ Bảo Yến với lời hát miên man đắm say lòng người một thuở:

*Đôi bạn ngày xưa học chung một lớp
Cây bưởi sau nhà ngan ngát hương thơm
Giấu một chùm hoa trong chiếc khăn tay
Cô bé ngáp ngừng sang nhà hàng xóm
Bên ấy có người ngày mai ra trận
Bên ấy có người ngày mai đi xa... ”.*

Tôi nhớ ngoại, nhớ về hương hoa bưởi ngoại trồng gây thương nhớ, rạo rức đến lạ lùng - một loại hoa thanh tao, nhẹ nhàng và đậm hồn quê Việt ■

Đặng Ngọc Tình

Tự Hào Việt Nam

*Có nơi nào như đất nước Việt Nam
Già trẻ gái trai từ thời Khai Quốc
Từ đồng bằng, biển khơi, miền sơn cước
Ở nơi đâu cũng man mác câu hò*

*Lời Tuyên ngôn đánh thép những vần thơ
“Nam Quốc Sơn Hà” đã rành rành bờ cõi
Hai cuộc trường chinh chiến công vang dội
Thơ ca luôn vang vọng khắp chiến hào*

*Tổ quốc mình thật tự hào biết bao
Lời của Bác Hồ vẫn còn vang vọng
“Phải nhìn cho rộng suy cho kỹ,
Kiên quyết không ngừng thế tấn công...”**

*Có nơi nào như Nước Việt mình không
Lời Mẹ ru à ơi bên cánh võng
Lời nước non dập dềnh từng con sóng
Thắm vào ta không biết tự thuở nào*

*Lũy tre làng kẽo kẹt câu Ca dao
Cánh đồng xanh mượt mà như dải lụa
Con sông quê nặng ân tình chan chứa
Từng cánh cò chấp chới những lời ru*

*Đất nước mình đẹp như những mùa thu
Khúc Đồng dao từ cái thời thơ bé
Nâng bước ta suốt một thời trai trẻ
Thơ cùng người theo năm tháng thủy chung...
... Có nơi nào bằng Nước Việt mình không...*

() Học đánh cờ - Hồ Chí Minh*

Thơ

Ảnh: TL

Nguyễn Xuân Cường

Người Lĩnh Trẻ

*Người lính trẻ tuần tra trên biên giới
Có hoa rừng làm bạn lúc hành quân
Lòng khát khao phơi phới tuổi thanh xuân
Được cống hiến hết mình cho Tổ quốc*

*Những con suối những bụi le thân thuộc
Những lối mòn ngày in dấu anh qua
Tiếng của rừng sẽ còn mãi vang xa
Trong sâu thẳm của trái tim người lính*

*Đời tuổi trẻ xông pha ngoài tiền tuyến
Giữ biên thù cho đất nước bình yên
Ở trong lòng không được phút nào quên
Từng tấc đất đã trở thành máu thịt*

*Ôi Tổ quốc! Dáng hình đang tọa lạc
Suốt hành trình người lính trẻ Việt Nam
Và trái tim trong lồng ngực anh mang
Luôn cháy bỏng với lời thề non nước.*

Ảnh: TL

Thơ

Nguyễn Hoàng Oanh

Nô Nức Ngày Hội Tòng Quân

*Rộn ràng ngày hội tòng quân
Các anh lính trẻ tinh thần vui tươi
Trên môi luôn nở nụ cười
Gọn gàng trang phục rạng ngời mới tinh*

*Mừng các chiến sỹ tân binh
Phẩm chất, đủ chuẩn, nhiệt tình kỉ cương
Sẵn sàng hành trang lên đường
Phát huy truyền thống kiên cường ông cha*

*Giữ gìn biên giới quốc gia
Rạng danh đất nước mẹ cha vui mừng
Rèn luyện phấn đấu không ngừng
Viết tiếp trang sử hào hùng vẻ vang*

*Tự hào nhiệm vụ vinh quang
Tuổi trẻ xung kích không màng gian nan
Kiên trì ý chí vững vàng
Bảo vệ Tổ quốc ngày càng thắm tươi.*

Ngọc Dung

Hoa Hồng Bên Súng

*Ai bảo biên giới chỉ hoa dại
Em hoa hồng rực rỡ tình khô
Cũng rạng ngời chúm chím làn môi
Mưa đọng giọt lung linh nắng sớm*

*Khe khẽ nụ ảp e vừa chớm
Trong gió reo tỏa cánh hương nồng
Bướm rập rờn chao lượn cùng ong
Em đẹp lắm sắc trời biên giới*

*Nay giông bão hồng em chấp chới
Rũ ướt mềm gai góc trong mưa
Thân cứng cáp, càn cững chẳng vừa
Vươn thẳng đứng bên người lính trẻ*

*Súng chắc tay bình yên em nhé!
Anh xông pha canh giữ biên thù
Dù nắng lửa mưa bão sợ chi
Súng gan lì cùng anh chiến đấu*

Ảnh: Nguyễn Văn Phúc

*Chặn quân thù lăm le cửa khẩu
Ngăn Covid, nhập cảnh lậu ngày đêm
Bão miền Trung càng đau đớn thêm
Cùng đồng đội tăng cường cứu giúp*

*Chống lũ quét, đất lở, nhà sụp
Mong bình yên anh trở lại vườn
Nơi biên thù ảp ủ tình thương
Hồng bên súng, súng như mềm mại*

*Bao tháng ngày nắng mưa dầu dãi
Vẫn yêu nhau chung thủy đợi chờ
Nơi tuyến đầu thấp sáng ước mơ
Em thắm mãi rạng ngời biên giới...*

Lê Thị Xuân Hương

Vững Vàng Thế Trận Lòng Dân

Chào mừng kỷ niệm 35 năm

Ngày Biên phòng toàn dân (3/3/1989 - 3/3/2024)

*Vững vàng thế trận lòng dân
Biên cương, hải đảo mùa xuân đã về.
Nắm tay bền chặt lời thề
Quân dân một khối, bộn bề niềm vui!*

*Dập dờn biển sóng trùng khơi
Vững vàng tay súng giữ trời biển xanh.
Đảo xa kết bức trường thành
Che giông chấn bão, yên lành muôn nơi.*

*Biên cương thế trận muôn đời
Một tác đất cũng nhớ lời ông cha!
Kết đoàn vang vọng khúc ca
Biên giới là nhà; son sắt, thủy chung!*

*Đường biên điệp điệp, trùng trùng
Quân dân “cá nước”, “ba cùng”^(*) bên nhau.
Giữ yên đất nước ngàn sau
Nắng mai càng thắm màu cờ hồng bay...*

(*) Cùng ăn, cùng ở, cùng làm

Thu Đàm

Tình Yêu

Hồn em như ngây dại
Bởi say men ái tình
Dấu yêu ơi có biết
Sao cứ hoài lặng thinh

Hãy về đây bên em
Sáng ngắm hoa khoe sắc
Chiều ngâm thơ, dạo nhạc
Trao men yêu ấm nồng

Đừng để em ngóng trông
Xuân tình anh phương đó
Trái tim em muốn ngỏ
Nguyên bên anh kiếp này

Yêu say đắm người ơi
Này vòng tay âu yếm
Bờ môi hồng ngọt lịm
Nâng gót theo phím đàn

Hạnh phúc mình trao nhau
Đêm gối bờ thương nhớ
Ngày kết vòng duyên nợ
Yêu nhau mãi không rời

Trăng tròn rồi trăng khuyết
Tình chúng mình không vơi
Dù phong ba bão tố
Ta có nhau trong đời!.

Thùy Dung

Xuân Biên Cương

Xuân về nắng toả biên cương
Mừng anh chiến sỹ trên đường tuần tra
Đất liền cho tới đảo xa
Non sông gấm vóc bao la biển trời
Đêm ngày tay súng chẳng rời
Giữ cho Tổ quốc nơi nơi yên bình
Vượt qua gian khổ hy sinh
Cho bao đôi lứa kết tình nở hoa
Chấp lời vút khúc dân ca
Biên cương tiếng sáo hiền hoà bay cao
Tâm hồn anh sáng như sao
Xuân sang gửi nhánh mai đào tặng anh.

Trình Loan

Chỉ Còn Những Mùa Nhớ

*Không phải mưa đâu
Những giọt nước chiều nay anh thấy
Là nỗi nhớ của em ngưng tụ mà thành
Mây!*

*Chẳng phải tự dưng mà mưa ghé qua đây
Nỗi buồn hôm qua em xếp thành điều rồi mang thả
Chắc gió vội vàng quá
Làm rơi.*

*Đâu có phải mưa trời, anh ơi !
Đấy là những giọt hờn, giọt dối
Tình yêu dấu tuổi nào vẫn chẳng thiếu đôi lần nông nổi
Vấp vấp, đại khờ.*

*Chiều nay Đồng Xoài bỗng đổ mưa bất ngờ
Em lại một mình bơ vơ nơi quán cũ
Những cảm xúc ngỡ rằng say ngủ
Trong phút chốc ủa về ướp mặn ngum cà phê.*

*Những ngày không nhau với em luôn dài lê thê
Em cũng không còn nhận ra đang là Thu hay Hạ
Hình như bây giờ đất trời gom cả...
Mười hai tháng một mùa, “mùa nhung nhớ!” phải không anh?!*

Nguyễn Kinh

Mùa Hoa Gạo

Tháng Ba hoa gạo đỏ đê
Mộc miên gửi nắng xuân về trao em
Nắng vàng rải xuống đường quen

Mùi thơm hương bưởi dịu êm má hồng
Xoan đào tím tím trở bông
Gió đưa hạt sương đồng long lanh

Lú lo chim hót đầu cành
Ngâu thơm phút chốc đơm nhành trở hoa

Em là khúc hát quê ta
Mượt như cô Tấm đậm đà tình duyên

Trăng lên đượm khúc lười liềm
Trăng yêu khúc hát mộc miên đứng chờ

Cổng làng tôi đẹp như mơ
Vào mùa hừng hực đỏ cờ vàng sao
Yêu em anh rất tự hào
Mùa hoa gạo đỏ cờ sao rợp trời.

Mộc Nhiên

Vật Nặng Nào Trong

*Ta tìm kiếm cho mình một nửa không nhau
Nơi cuộc sống không vòng tròn vô định
Ngày hoa nắng quanh chân đồi mộng mị
Ta kiếm tìm một vật nặng nào trong.*

*Đời con gái xuân thì treo trước gió
Cả một đời xô đẩy những mệnh mông
Cần lắm đó một ân cần tha thiết
Lúc mệt mỏi vẫn có thể cậy nương.*

*Là con gái không cần xa hoa nhĩ
Không mây trời và ong bướm phù vân
Chỉ cần thôi: Một trái tim trách nhiệm
Có thể cười, có thể khóc khi kẻ bên.*

*Sáng mai kia nghe chim hót bên thềm
Tiếng côn trùng ri rả những thanh âm
Cuộc sống vẫn tuần hoàn hấp dẫn những phong vân
Ta lại ngắm những chồi non xanh thắm.*

Nguyễn Thế Hải

Tháng Ba Và Em

Tháng Ba về trong màu nắng tình khô
Xuân chưa nở qua, Hạ ngập ngừng trước ngõ
Vi vu cánh đồng chiều, sáo diều hòa cùng gió
Thướt tha khắp nẻo đường, những tà áo tung bay!

Tháng Ba về bây ong thỏa thích say
Muôn hoa nở gọi trao nguồn phấn nhụy
Tháng Ba, em hiến dâng đời những điều tình túy...
Và cả những thiên tài để thế giới vươn xa!

Em là thiên thần, là những khúc tình ca
Trái đất sẽ ngừng quay, loài người thành tàn lụi
Vĩ như thể biển khơi không vị muối
Hành tinh này cô quạnh - nếu thiếu em!

Tháng Ba, em nguồn năng lượng dồi dào thêm
Để thỏa sức vươn xa, thỏa giấc mơ “đổi phận”
Còn nhớ chăng em, “Đề đền Sầm Nghi Đống”?
Hò thi sỹ - Xuân Hương đã viết năm nào!

Tháng Ba về ta nhắn nhủ gọi trao
Những khúc tình ca, những lời thơ đẹp
Phụ nữ Việt Nam muôn đời nói tiếp
Bất khuất, Anh hùng, Trung hậu, Đảm đang...

Đoàn Thu Hiền

Mợ Mẹ

Nợ mẹ một chuyến về thăm
Vì lo cuộc sống dặm đường quá xa
Đã lâu con chẳng về nhà
Không bên mẹ, không bánh quà mẹ ơi
Ngổn ngang lòng dạ rối bời
Năm canh thao thức chơi vơi nỗi niềm
Nớ thương ngồi đứng chẳng yên
Chỉ mong được gặp mẹ hiền dấu yêu
Ở quê nhà mẹ ngóng nhiều
Bần thần tựa cửa, sớm chiều nhìn xa
Vạn lần xin mẹ thứ tha.

Tống Trung

Hỏi Ý Kiến

Cái nhà của Kiến
Ở dưới gốc cây
Hôm nay mưa ngập
Kiến chạy đâu đây.

Ồ! Kiến biết trước
Cổng trứng lên cao
Tìm nơi khô ráo
Tránh cơn mưa rào...

Thấy Kiến lũ lượt
Cổng trứng chuyển nhà
Bé mới hỏi bạn
Sắp mưa lớn à?

Ảnh: TL

Gió Cửa Sông

Miền biên viễn. Con sông Tôn Lê Chàm gợn sóng. Từng đợt gió cuộn qua mặt sông bầm tím. Tiếng quác quác của các loại gà rừng, chim muông chạy trốn trước cơn mưa lớn. Hai nhánh suối chụm lại đầu cửa sông Tôn Lê Chàm, phình ra, tạo gió quạt phơi phới qua các tầng cây trước sân Đồn Biên phòng Tà Pét.

Chiếc xe máy ngược gió chạy chậm rì. Sấm ì ùng xẹt ngang từng ánh chớp trên màn trời bí ẩn. Trung úy Quân ghi chặt tay lái. Nước ướt mặt. Con đường về Đồn mưa lấp kín.

Chưa kịp cởi áo mưa. Điện thoại trong túi áo Quân đã đổ chuông réo rắt.

- Anh ơi, áp của em có một thanh niên đang đau thắt vùng bụng. Anh ra nhanh nhé. Dấu hiệu như đau ruột thừa đấy anh!

Rõ là tiếng Ái Vy, cô Trưởng ban công tác Mặt trận ấp Cần Dực. Quân nhìn đồng hồ, đã 12 giờ khuya. Đói là người nhưng Quân chẳng thèm ăn uồng gì. Đôi mắt anh thum thụp chi muốn thêm ngủ. Giờ mà nằm xuống thì chắc Quân đẩy một giấc tới sáng. Hai đêm liền, Quân thức trắng với số bệnh nhân đang điều trị ở Trạm xá Quân Dân Y.

□ DUY HIẾN

- Ngủ đi. Khuya rồi, có sức đâu mà đi hoài? Cậu vừa ở Trạm xá về, giờ lại đi tiếp sao? Điện lại nói người nhà họ đưa bệnh nhân ra bệnh viện huyện.

Trung úy Tuấn nằm giường bên khuyển Quân.

*

Mười năm công tác ở Đồn Biên phòng Tà Pét, trong công việc chuyên môn, Quân luôn điềm tĩnh, cẩn thận, chịu khó học hỏi, tích cực khám chữa bệnh cho cán bộ, chiến sĩ và Nhân dân. Riêng các Đồn Biên phòng, ngày Tết, quân y phải túc trực tại đơn vị. Sau Tết mới được về nhà. Nhà ở xã Lộc Thái, huyện Lộc Ninh, cách Đồn Biên phòng Tà Pét không xa. Thế nhưng, hầu hết Quân không về ăn Tết cùng gia đình mà ở lại đón Tết tại đơn vị. Anh nghĩ cán bộ, chiến sĩ ở Đồn và bà con nơi biên giới có ốm đau vẫn có anh bên cạnh. Bệnh viện tuyến huyện xa. Đường khó đi nhất là vào mùa mưa lũ, người bệnh cần thầy thuốc khám điều trị kịp thời tại chỗ.

Tốt nghiệp Trường Quân Y 2, ở quận Thủ Đức, thành phố Hồ Chí Minh, Quân về phục vụ tại Đồn Biên phòng Tà Pét. Công việc của anh thường bất ngờ, không kể thời gian

ngày đêm. Có khi đang ăn cơm, hay giờ nghỉ, ngủ, hề có người bệnh là phải đi ngay. Luôn cả ngày thứ Bảy, Chủ nhật và cả khi trời gió mưa tầm tã. Khi hỏi về Trung úy Quân, nhân viên Quân y Đoàn Biên phòng Tà Pét, nhiều hộ dân ở xã Lộc Thành trầm trồ khen. Ông Điều Lạch ở ấp Cẩn Dực chia sẻ, giọng lơ lớ: “Ui, bà con quý mến bộ đội biên phòng lắm. Cái gì cũng giúp đỡ dân. Từ làm vườn và khi bị bệnh. Cho tới làm nhà, làm đường và trường học... Bà con ai bệnh điện thoại hay vô Đoàn gọi là bộ đội Quân có mặt liền, yên tâm lắm!”.

*

Với trách nhiệm thầy thuốc, Tuấn hoàn toàn ủng hộ và khuyến khích Quân. Duy có mấy ngày nay, Tuấn thấy Quân làm quá sức và cũng đang bị cảm. Thấy Quân ăn cơm ít, lại còn khùc khắc ho, mũi họng ngạt ngạt và thường xúc dầu gió, Tuấn lo cho bạn sợ nằm xuống thì ai lo cho đơn vị mỗi khi có cán bộ, chiến sĩ bị bệnh. Đơn vị chỉ có mình Quân, vừa ở Đoàn Biên phòng, vừa ở Trạm Quân Dân Y... Ngoài ra, Quân còn đến từng nhà dân khuyên bảo, hướng dẫn bà con chăn nuôi giữ vệ sinh, không làm chuồng trại sát nhà, không để sân nền chuồng trại gia súc lây lợi. Quân còn kết hợp với nhân viên y tế xã đến khám bệnh,

cấp thuốc và tắm mừng ngủ cho bà con phòng chống sốt rét. Phòng chống các mầm bệnh ở vật nuôi...

Đêm đó, trời đang mưa lớn, chợt có một người dân đến gõ cửa gọi có người nhà bị bệnh. Tuấn và Quân chạy xe máy đến nhà người bệnh. Quân cầm lái. Tuấn ngồi sau ôm túi thuốc “Quân y”. Đến nơi, sau khi xem bệnh nhân có dấu hiệu đau nhiều ở vùng bụng, Quân chẩn đoán bệnh nhân đang đau bụng hay viêm dạ dày cấp. Anh tiêm thuốc giảm đau và cho uống thuốc chống co thắt. Nửa giờ sau bệnh nhân dần đỡ đau, Quân cho uống thêm thuốc giảm tiết dịch a xít. Trường hợp này, Quân kiểm soát được trạng thái bệnh nhân và có hướng điều trị tốt. Gia đình bệnh nhân lại nghèo, bệnh viện huyện xa... Quân tâm sự với Tuấn như thế. Tuấn gật đầu đồng cảm.

Quân và Tuấn còn có nhiều kỷ niệm đáng nhớ ở dân và trong đơn vị. Anh quý Quân không chỉ là một cán bộ Quân y giỏi, y đức mà trong tình cảm đồng chí, đồng đội, hai người còn có những kỷ niệm riêng. Quân và Tuấn cùng chung huyện. Quân ở xã Lộc Thái, Tuấn ở xã Lộc Hưng. Hai người cùng học chung lớp, chung trường Cấp 3 Lộc Thái và nhập ngũ cùng ngày. Sau thời gian phục vụ tại đơn vị, Quân được Ban chỉ huy Đoàn

Mh: Sỹ Hòa

giới thiệu đi học Trường Quân y 2 ở Thủ Đức. Tuấn được cấp trên cử đi học Trường Bỏ túc Sĩ quan Trinh sát Biên phòng ở quận Gò Vấp, thành phố Hồ Chí Minh. Ra trường, cả hai được điều trở lại công tác tại Đồn biên phòng Tà Pét. Quân đảm trách Y tế. Tuấn cán bộ trung đội vũ trang.

Riêng ở trung đội vũ trang, Quân cũng đã mang lại dấu ấn của một thầy thuốc biên phòng từng trải và kinh nghiệm. Tuấn kể, có một chiến sĩ mới, cũng lúc nửa đêm, bệnh nhân trong tình trạng sùi bọt mép. Nhiều cán bộ, chiến sĩ thấy cậu ta sùi bọt mép,

mắt trợn trắng cũng sợ. Bước đầu, y sĩ Quân nhận định đây là bệnh giật kinh phong. Đến một giờ đêm, chiến sĩ ấy giật thêm một lần nữa và lần này thấy sùi bọt mép nhiều hơn. Quân để bệnh nhân nằm nghỉ không tiêm thuốc. Chiến sĩ đó mất lơ mơ khoảng hai giờ sau mới tỉnh và quay qua hỏi mọi người. Có lúc đang làm việc mệt rồi ngã ngửa ra sùi bọt mép, và mồ hôi ra như tắm, một lúc lâu mới tỉnh dậy. Trường hợp này lặp nhiều lần nên Quân không cho chiến sĩ uống thuốc.

*

- Mình phải đi thôi Tuấn ạ. Đang

mưa gió cũng phải đi. Thanh niên đó đang đau bụng nhiều. Mình sợ cậu ta bị đau ruột thừa, không đến kịp thì nguy.

Nói rồi, Quân mang túi thuốc, khoác áo mưa vào và đẩy xe máy ra. Một luồng gió mang hơi nước ập vào, khi Quân mở cửa. Ánh chớp xẹt sáng sân Đồn.

- Để mình đi với cậu.

Tuấn bật dậy, vội vã đi ra hiên với tay lấy áo mưa mặc vào.

- Ủ, lên xe đi. Nhanh nhanh còn kịp. Mình sốt ruột lắm!

- Để mình cầm lái. Dẫu sao mình còn khỏe hơn cậu nhiều.

Hai người vừa ra được phần sân thì gặp Trung tá Trần Hữu Quang, Chính trị viên Đồn. Anh đã thức đợi Quân để biết được tình trạng của bệnh nhân. Trong ánh đèn xe, Quân và Tuấn nhận ra sắc mặt với ánh mắt lo lắng của Thủ trưởng mình.

- Hai đồng chí tranh thủ đi rồi xem bệnh nhân có thể nào không...? Đồng chí Quân, nếu tình trạng bệnh nhân nặng thì báo về Ban chỉ huy. Nếu cần thì điều xe đặc vụ của đơn vị đưa bệnh nhân đi bệnh viện.

- Dạ. Chúng em đi...

Quân trả lời Thủ trưởng Quang.

Tuấn đề máy. Quân ngồi sau ôm túi thuốc. Chiếc xe máy lao trong đêm. Sân Đồn chỉ còn mình Trung tá Quang

đứng nhìn theo, cho tới khi không còn cái chấm đỏ chạy trên đường.

*

Sáng nay, Cẩm Liên đóng cửa nhà lên xã Lộc Thành thăm con gái Ái Vy bị cảm sốt vừa ra viện. Ngồi ở phòng khách, Cẩm Liên nhìn thấy cái áo lạnh của chồng máng trên móc áo cạnh phòng trong. Cẩm Liên chợt dạ đổi sắc mặt. Ba tháng nay Quân không về nhà, điện thoại với vợ rằng đang bận nhiều công việc ở Đồn. Cẩm Liên buồn lắm, nhưng lại nghĩ đến chồng đang tận tâm vì sức khỏe của cán bộ, chiến sĩ và Nhân dân. Cô không thể trách có buồn phiền. Hôm nay, nhìn thấy cái áo của chồng nằm ở nhà bạn, lòng Cẩm Liên như thất lại. Gần mười năm trước, Cẩm Liên và Ái Vy là đôi bạn thân và cùng quen biết Quân trong một đêm giao lưu văn nghệ giữa Tiểu đoàn Huấn luyện, Bộ đội Biên phòng tỉnh và Xã đoàn địa phương. Chàng Trung sĩ đẹp trai Nguyễn Tiến Quân có giọng ngâm thơ hay đã lọt vào "tâm ngắm" của hai thôn nữ xinh xắn là Ái Vy và Cẩm Liên vợ của Quân bây giờ. Ái Vy chuyển công tác lên xã Lộc Thành và làm Cán bộ Mặt trận xã. Hai không thể yêu một và đeo đuổi mãi, Ái Vy kết hôn với một cán bộ địa phương. Hôm tổ chức đám cưới, Ái Vy chọn Cẩm Liên và Quân làm cô dâu, chú rể phụ. Một năm sau,

Quân và Cẩm Liên kết hôn. Cẩm Liên ở nhà chăn nuôi, bán buôn tạp hóa. Quân công tác ở Đoàn biên phòng và được đi học khóa Quân y.

Không may chồng Ái Vy qua đời sau một vụ tai nạn giao thông nghiêm trọng. Ái Vy ở vậy nuôi con gái nay đã học lớp 5. Tin con gái bạn bệnh, Cẩm Liên chạy xe máy lên thăm. Khác trước, lần này đến nhà bạn, trạng thái Cẩm Liên không vui. Cô để lốc nước yến và hai hộp sữa bò trên bàn rồi vội vã chào bạn ra về. Ái Vy hiểu liền. Cái áo lạnh của Quân để quên hôm đó khi choàng cho con bé đi bệnh viện. Đưa cháu vào khoa nhi, Quân lại cấp tốc trở về đơn vị vì có một chiến sĩ sốt rét. Tình ngay lý gian, tội cho Quân quá. Vì gấp mà anh để quên cái áo nên Cẩm Liên hiểu lầm. Minh cũng quá vô ý... Ái Vy thầm nghĩ.

Thực ra Ái Vy không có ý đó. Dù rất yêu mến Quân. Nhưng Ái Vy không vượt lên ranh giới tình yêu. Hôm con gái chị bị cảm sốt. Con bé nóng trên 39 độ, chị có gọi điện vào Đoàn nhờ Quân ra xem. Anh chạy xe ra liền và đi một mình. Tuấn hôm đó không đi cùng Quân vì bận công tác.

Ái Vy kể lại hôm Cẩm Liên lên nhà thăm cháu và phát hiện cái áo ấm biên phòng của anh. Quân mới hiểu vì sao mấy cuộc điện thoại gọi về Cẩm Liên không nghe máy. Không chỉ con gái

của Ái Vy mà các cháu khác bị bệnh, Quân đều chăm lo như thế cả. Cái áo lạnh của anh đã làm ấm cho bao đứa trẻ bị bệnh ở vùng biên này, nhất là vào những đêm mưa to gió rét.

Mấy lần điện thoại cho Cẩm Liên không được. Lòng Quân tràn ngập nỗi buồn. Anh lặng lẽ bước xuống chân đồi. Những áng mây màu khói như chùng xuống khóa kín tâm hồn Quân. Chiều vùng biên tím thẫm. Gió cửa sông ràn rạt, thốc lên, dồn đẩy trên những mảng rừng âm u.

Trước cổng Đoàn Biên phòng Tà Pét, Cẩm Liên và Tuấn đứng chờ. “Ba đâu rồi mẹ?”. “Chắc ba con đang khám bệnh cho bà con, lát nữa mới về...”. Cẩm Liên trả lời con.

- Ba con đến kìa!

Tuấn ẵm con bé lên đưa tay vẫy vẫy. Quân bước nhanh lên Đoàn. Cẩm Liên nhìn anh rom rớm nước mắt: “Anh! Anh bỏ qua cho em nhé! Em ích kỷ quá...”. Nói rồi, Cẩm Liên chạy tới ôm chồng. Tuấn cười trêu Quân:

- Từ nay bỏ cái tật hay quên và đừng lãng tử nữa nhé. Cẩm Liên, chứ còn Tuấn là bỏ cậu rồi cho khiếp mặt.

- Anh Tuấn cứ chọc ghẹo em hoài!

Quân bế con rồi cùng Cẩm Liên và Tuấn vào Đoàn. Trời chiều, nắng lấp lóa trên những mái tôn Miền Biên Viễn... ■

Hạnh Phúc Sẽ Nảy Mầm

□ LÊ THỊ NAM PHƯƠNG

Gió. Một làn hơi lạnh len vào khe cửa sổ phòng trọ, đận này hơi lạnh, Giang dọn lên gác nằm cho ấm, phòng trọ nhỏ chỉ vừa để được chiếc xe, chiếc tủ lạnh nhỏ, những vật dụng bấp núc là đã hòm hòm, không còn chỗ để kê chiếc giường.

Giang đã gắn bó với căn phòng trọ này ngót nghét 6 năm, Giang quen thuộc từng góc ngách của dãy phòng trọ này. Cô Hân chủ trọ là người xởi lởi, ít khi nào khó chịu với khách thuê trọ, cô coi Giang như con cháu trong nhà, vì Giang ngoan hiền, cô nói vậy.

Giang nhớ mãi ngày đầu mới đặt chân lên mảnh đất Bình Phước xin làm công nhân, mọi thứ đều lạ lẫm, nhà trọ thì nhiều nhưng chân ướt chân ráo Giang đâu có biết, cứ lang thang hết cả ngày, hỏi thăm đủ chỗ, coi phòng khắp nơi mà không hiểu sao khi tới dãy trọ của cô Hân, Giang cảm thấy thật bình yên và một cảm giác rất an toàn. Cô Hân đã giúp Giang lau dọn căn phòng sạch sẽ tinh tươm, còn đãi Giang bữa cơm đầu tiên trên mảnh đất Bình Phước. Giang cảm kích lắm và luôn hy vọng rằng những điều tốt đẹp rồi sẽ đến với cuộc sống của mình trên mảnh đất này. Mãi

sau này cô Hân vẫn còn nhắc lại ngày đầu tiên Giang đến, cô thấy Giang nhỏ bé gầy gò đến tội nghiệp, thanh niên 20 tuổi mà tưởng mới học Cấp Hai, rồi cô phá lên cười giòn dã.

Đôi lúc Giang thấy cô Hân giống như mẹ Giang vậy, mặc dù Giang chưa từng được thấy mẹ. Ngoại kể mẹ sinh Giang khó nên khi Giang mới được hai ngày tuổi thì mẹ mất, lúc đó ngoại đã phải nuốt ngược nước mắt vào trong để chăm lo cho đứa cháu ngoại tội nghiệp là Giang, mới 2 ngày tuổi Giang đã phải mồ côi cả cha lẫn mẹ. Cha Giang mất trong một lần nhảy xuống sông cứu đứa trẻ sẩy chân, thường ngày cha Giang bơi rất giỏi, hôm đó cứu đứa trẻ xong cha bị chuột rút không ngoi lên được nữa, đến lúc dân làng chạy ra thì đã không thấy cha đâu, mò mẫm hết hai ngày mới tìm được cha lên. Lúc đó, mẹ mang thai Giang tròn ba tháng.

- A-lô, Giang hả con, lóng rày trên có lạnh không con? Coi mà giữ ấm, ăn uống đàng hoàng nhen con.

Cuộc điện thoại của ngoại cắt ngang dòng suy nghĩ của Giang.

- Dạ trên này chỉ hơi se lạnh thôi hà ngoại, con ăn uống đầy đủ, con lên tận

Mh: Sỹ Hòa

2 ký rồi ngoại chắc Tết này phải sắm đồ mới nữa quá ngoại ơi - Giang nói xong cười hì hì. Vẫn nghe tiếng ngoại mắng yêu đầu dây bên kia - Mồ tổ cha mày, lên ký mập mạp cho khỏe đẹp, chớ thanh niên gì cứ như cây sậy rồi gái nào nó thêm yêu.

Giang giòn hót: - vậy Tết này con dẫn người yêu về cho ngoại lác mắt luôn.

- Ở có mới nói nha mày, ngoại cũng mong mới rồi đây.

Khỏi phải nói Giang cũng biết ngoại đang cười móm mém, mái tóc đã bạc màu sẽ bay phát phơ theo nhịp tay ngoại quạt.

- Thôi ngoại nghỉ ngơi đi, ngoại phải mặc đồ ấm, rồi ăn thiệt nhiều nha ngoại.

Kết thúc câu chuyện của hai bà cháu lúc nào cũng là lời dặn dò qua lại như vậy. Ngoại Giang nay 70 tuổi răng đã rụng non nửa, lần nào ngoại cười Giang cũng ghẹo hàng tiền đạo của ngoại đâu rồi. Giang ở với ngoại từ nhỏ, bà cháu rau cháo nuôi nhau, thiếu cha vắng mẹ nhưng tuyệt nhiên Giang chưa hề bị quan trọng cuộc sống, chỉ đôi lúc nhìn chúng bạn có đầy đủ mẹ cha Giang cũng có chút chạnh lòng. Ngoại hiểu hết nên ngoại đã thương Giang bằng tình thương của ba người

cộng lại. Giang là đứa trẻ hiểu chuyện, ngoan ngoãn, lớn lên một chút Giang luôn tạo cho cuộc sống của hai bà cháu thật nhiều màu sắc và tiếng cười.

Sáu năm trước nghe có người chỉ lên miền Đông kiếm việc dễ làm, siêng năng chăm chỉ tháng cũng gửi được ít nhiều về nhà cho ngoại. Giang tìm hiểu một thời gian rồi quyết định lên Bình Phước tìm việc, ở đây Khu Công Nghiệp mới rất nhiều nên cần một nguồn lao động lớn. Lúc mới lên Giang nhớ nhà nhớ ngoại, nhớ đồng lúa vàng ươm, nhớ con kênh trước nhà mỗi trưa Giang lặn hụp, Giang đã muốn bỏ về mấy lần. Mà cứ mỗi lần ngoại gọi điện hỏi thăm Giang lại nói công việc và cuộc sống rất tốt. Nghỉ tới nọ cười móm mém và ánh mắt long lanh của ngoại, Giang lại dặn lòng mình cố gắng.

Sáng nay mở cửa một làn gió lạnh tấp vào mặt khiến Giang rùng mình, vậy là còn chừng tháng nữa là tới tết Nguyên đán. Giang thích nhất không khí lúc này, một chút gió, một chút lạnh, một chút háo hức, một chút mong chờ.

- Nay không đi làm hả con? - giọng cô Hân đánh thức Giang khỏi dòng suy nghĩ.

- Dạ công ty con đợt này ít hàng quá cô, tuần này ca con nghỉ hai ngày

với Chủ nhật.

- Cha, không có hàng làm, có ỏn không con?

- Dạ chắc ỏn cô ời, có nhiều xài nhiều, con bao nhiêu cũng đủ hết. - Giang cười hi hi.

Cô Hân quay đi vẫn còn cười ha ha vì cái tính lạc quan của Giang - thiệt cái thằng, người ta thì than như bọng còn nó trời có sập ngoài kia chắc nó cũng lấy tay đỡ quá.

Giang có được sự lạc quan và cố gắng không ngừng nghỉ chính là vì đã trải qua đợt dịch Covid năm 2021. Năm đó không những đơn hàng không xuất được, mà mọi người còn lo sợ nguy hiểm đến tính mạng nữa, lúc đó Giang chỉ nghĩ cầu cho dịch bệnh qua mau, còn khỏe mạnh là còn làm ra của cải. Năm đó Giang cũng được công ty hỗ trợ cho về quê tránh dịch, vì ở nhà chỉ có mình ngoại, công ty vẫn cho Giang hưởng được năm mươi phần trăm lương. Ân tình đó, Giang suốt đời không quên.

Giang thật sự cảm ơn con người và quê hương Bình Phước đã cho Giang công việc, đã cho Giang những người cô, người chú và bạn bè luôn yêu thương Giang, dù xuất phát điểm của Giang nghèo khó nhưng Giang vẫn luôn tin rằng một ngày rồi hạnh phúc sẽ nảy mầm như mùa xuân cây sẽ đơm lộc biếc ■

Hoa Tháng Ba

□ TRẦN VĂN LỢI

Đã hết giờ làm việc khá lâu rồi nhưng Tâm vẫn còn mãi cặm cụi bên máy tính với bản kế hoạch cùng những con số. Thường sang tháng Ba, cô bận rộn hơn bởi ngoài công việc của một nhân viên Văn phòng Ủy ban Nhân dân xã, Tâm còn phải lo xây dựng kế hoạch và tổ chức các hoạt động Đoàn. Rồi việc của nhóm thiện nguyện nữa. Liếc nhìn đồng hồ, Tâm chợt giật mình “Ôi, sắp đến giờ hẹn rồi!...”. Cô tắt máy tính, sắp xếp lại đồng giấy tờ, công việc rồi vội vã bước ra nhà để xe.

Thời tiết sang nửa cuối Xuân mà trời vẫn còn sụt sùi mưa rét. Chiều xuống nhanh. Đường cuối ngày nên khá đông xe cộ. Tiếng điện thoại reo trong chiếc túi xách còng khiến Tâm thêm vội vã. Cô khẽ rướn người, nhích ga một chút như muốn nhanh chóng thoát ra khỏi những tiếng mời chào mua hàng giữa khu chợ đông đúc. Giờ này còn tâm trí đâu mà đứng chọn lựa những cá tôm, rau quả nữa! Vội lại, việc chợ búa hàng ngày đã có mẹ Tâm lo rồi. Chiều chiều, mẹ cô cùng các bạn già lại bách bộ từ làng lên chợ, vừa tập thể dục vừa đỡ việc mua bán, cơm nước để con cháu chuyên tâm vào công việc đầy đó. Cũng như Tâm lúc này, cô đang mãi hướng về căn nhà tạm bên khu ao đầm ven đê hẻo

lánh, nằm xa tít phía cuối cánh đồng.

Về đến nhà, Tâm lao vội vào phòng. Rồi mở tủ, lấy ra xấp tiền và danh sách những nhà hảo tâm. Chiều nay có thêm hai người chuyển khoản cho cô trước thời điểm chốt nhận tiền ủng hộ mà cô đã thông báo trên facebook. Lúi húi cộng đi cộng lại mà vẫn chưa đủ năm mươi triệu như kế hoạch ban đầu khiến Tâm thoáng bồn chồn, ngồi ngáy người ra. Hiểu tâm trạng con gái, mẹ cô bước đến bên:

- Chưa đủ à con? Đây, mẹ góp chút ít!

Nói rồi, bà rút ra từ túi áo khoác tờ năm trăm nghìn. Tâm ngược nhìn lên. Ánh mắt cô cười thay lời cảm ơn mẹ:

- Con xin mẹ! Nhưng con chỉ còn thiếu ba trăm thôi! Cho con gửi lại chỗ thừa. Lần sau, nếu thiếu thì mẹ lại ủng hộ con nhé!...

- Mà đi đâu thì cũng phải cơm nước đã chứ!

- Bố mẹ cứ ăn cơm trước đi ạ! Con phải trao luôn vì ba giờ sáng mai, họ phải đi Hà Nội cho kịp nhập viện. Vội lại, con cũng đã hẹn mọi người trong nhóm rồi!...

Đứng dõi theo cô con gái vừa thoát cái đã khuất dạng cuối con đường làng trước nhà, mẹ Tâm khẽ thở dài. Đã bao

lần, Tâm đi sớm về muộn mà không kịp cơm nước như thế này. Thậm chí, có lần phải cô lặn lội đêm khuya giữa trời mưa rét nữa chứ! Bà luôn ủng hộ việc thiện nguyện của Tâm nhưng ông bà cũng muốn cô sớm lo chuyện chồng con. Hai mươi sáu tuổi đầu rồi chứ còn bé dại nữa đâu! Đám bạn cùng tuổi giờ đều đã con bông con bế cả rồi. Đây thì...

*

Tốt nghiệp Đại học Luật, Tâm phải làm trái nghề với dự định trụ lại trên thành phố như nhiều người bạn của cô. Nhưng được hai năm thì hết việc. Loay hoay thử việc ở một vài doanh nghiệp khác nhưng đều thấy không phù hợp nên Tâm đành lòng về quê. Đang lúc thất nghiệp thì may cho Tâm, Ủy ban Nhân dân xã cần bổ sung nhân sự vào một số bộ phận chuyên môn nên cô được nhận vào làm việc ở văn phòng thống kê. Một tháng sau, Tâm được giao thêm nhiệm vụ Phó Bí thư Đoàn xã. Công việc đan xen, nhiều khi chồng chéo cứ cuốn cô theo. Rồi dần dần, Tâm thấy yêu thích những tháng ngày bận rộn nhưng có ý nghĩa, cũng như thấy gần gũi hơn với mảnh đất chôn nhau cắt rốn của mình.

Từ ngày trực tiếp tham gia công tác Đoàn xã, Tâm nhận thấy, việc xây dựng và phát triển phong trào Đoàn Thanh niên ở địa phương bây giờ mới khó khăn làm sao. Phần lớn thanh niên trưởng thành đều tìm cách lập nghiệp

phương xa. Số thì vào Đại học, số thì đi xuất khẩu lao động hay đi làm ăn trên phố. Những ai còn ở lại làng thì tìm vào mấy công ty gần nhà, quanh năm đi sớm về muộn. Sau nhiều trăn trở, Tâm đề xuất với Thường vụ Đoàn xã, cần đổi mới phương thức hoạt động, chú trọng hướng đến những hoạt động thiết thực mang tính cộng đồng để thúc đẩy phong trào và thể hiện vai trò của Đoàn trong các hoạt động chính trị, kinh tế, xã hội của địa phương. Cô cùng Ban Thường vụ chủ động phối hợp với các nhà trường, Hội Phụ nữ, Hội Cựu Chiến binh... tổ chức chăm sóc nghĩa trang liệt sĩ, tham gia giữ trật tự an toàn giao thông thôn xóm, vệ sinh môi trường... Những hoạt động của Đoàn xã được duy trì đều đặn, thường xuyên, đã không chỉ thu hút thanh niên mà còn nhận được sự quan tâm của nhiều tầng lớp, tổ chức khác trong xã...

Con sông chạy dọc giữa xã cách đây mấy năm đã được nạo vét và xây kè đá. Hai con đường bê tông nhựa phẳng lì, thẳng tắp chạy song song hai bên bờ sông bốn mùa rực rỡ những chậu hoa giấy ngũ sắc, hoa cúc, hoa mười giờ... mở ra một không gian thoáng đãng và tươi đẹp. Rồi mật độ nhà cửa, quán xá bên đường tăng lên. Rồi một cái chợ chiều tự phát được trải ra quanh chiếc cầu nối hai bờ sông ở đoạn gần trung tâm xã. Tiện thì có tiện nhưng cái chợ chiều ấy thường gây ách tắc

giao thông và thả xuống lòng sông cơ man nào túi ni lông, rau quả thối và tôm cá ươn thiu. Chính quyền xã đã nhiều lần giải tỏa nhưng đâu lại vào đấy. Không thấy bóng công an là chợ lại xúm lại tấp nập. Rác thải tích tụ, ứ đọng từ ngày này sang ngày khác làm ô nhiễm cả một khúc sông dài.

Sáng Chủ nhật, Tâm đang cùng các thầy cô giáo và học sinh lớp 10 nhặt rác dọn vệ sinh khu chợ thì chợt thấy ồn ào, nháo nhác phía bên kia bờ sông. Một cậu học sinh mãi vớt rác mà không may trượt chân trên nền kè trơn và dốc khiến đầu gối chân phải đập xuống tảng đá, gây vỡ xương bánh chè. Sau khi được sơ cứu, cậu học trò được Tâm cùng thầy giáo Chủ nhiệm nhanh chóng đưa lên bệnh viện. Cũng may, vết vỡ trên mảnh xương có độ di lệch nhẹ nên không phải phẫu thuật

mà chỉ cần bó bột và nẹp cố định. Ngồi chờ ngoài hành lang bệnh viện, Tâm cứ nhấp nhồm, bồn chồn:

- Cậu bé đau đớn thế và chắc phải nghỉ học một thời gian, tôi thấy áy náy quá, thầy Phương à!

Phương là

thầy giáo dạy Thể dục, mới về nhận công tác hơn một năm nay. Trước anh là bộ đội biên phòng, rồi sau mới đi học Sư phạm khoa Thể dục Thể thao nên hai mươi bảy tuổi vẫn chưa kịp lập gia đình. Mẹ anh có lần nhắc, sau hai năm sẽ tìm cách xin chuyển anh về dạy gần nhà. Lúc ấy, Phương chỉ cười trừ cho mẹ yên lòng vì anh nghĩ rằng ở đâu đất lành thì chim đậu. Vội lại, hai trường cách nhau chỉ dăm Ki lô mét, có xa xôi lắm đâu...

Phương quay sang phía Tâm, trấn an cô:

- Em đừng lo lắng quá! Sức thanh niên chỉ mười hôm là đi lại được thôi!...

- À, anh Phương này! - Chợt cô thay đổi cách xưng hô - Cậu ấy nhà cùng xóm với em. Hoàn cảnh gia đình cũng neo đơn, khó khăn lắm! Nhà chỉ

Mh: Sĩ Hòa

có hai mẹ con mà mẹ thì bị thấp tim, chẳng làm việc nặng được... Em định chiều nay về sẽ đi quyên góp bà con trong xóm, mong đỡ phần thuốc thang chữa trị cho cậu ấy!..

- Ý kiến của em hay đấy! Sáng mai họp giao ban, anh sẽ có ý kiến với các thầy cô trong trường cùng các em học sinh. Khoảng 5 giờ chiều mai, anh sẽ cùng học sinh xuống nhà động viên cậu ấy!

- Vậy mai em sẽ đợi. Chúng ta cùng đi nhé!...

Tối ấy, Tâm cầm cuốn sổ ghi chép đến từng nhà để trình bày sự việc và mục đích chuyến ghé thăm. Ai cũng vui lòng ủng hộ. Người ít thì năm mười nghìn. Người nhiều thì một trăm nghìn... hai trăm nghìn. Đi một vòng hết xóm cũng đã hơn mười giờ đêm. Lòng cô phấn chấn hẳn lên khi kiểm số tiền cũng được hơn năm triệu. Cô dự tính số tiền này cộng với chỗ thầy Phương quyên góp sẽ được kha khá, không chỉ đủ trả chi phí chữa trị mà còn có thể hỗ trợ tiền trường lớp cho cậu học trò ấy.

Dù đã gọi điện báo tin vui cho thầy Phương nhưng Tâm vẫn trần trọc khó ngủ. “Ừ nhỉ! Sao từ việc này, mình không nhân rộng ra và thường xuyên! Lòng tốt của bao người muốn gửi trong thiên hạ!...”. Nghĩ rồi, cô mở điện thoại trao đổi ý tưởng với mấy người bạn về việc thành lập nhóm thiện nguyện để

chia sẻ, động viên những hoàn cảnh khó khăn trong cuộc sống. Những dòng chữ và icon nổi tới tấp trên màn hình điện thoại bày tỏ sự đồng tình của mọi người khiến khiến Tâm phấn chấn hẳn lên. Để thuận tiện trong việc kết nối và trao đổi, cô lập group lấy tên là “nhóm thiện nguyện Trái tim hồng”, rồi mời bạn bè tham gia với tôn chỉ, mục đích và quy chế rõ ràng.

Nhóm thiện nguyện do Tâm, thầy Phương và một số Bí thư Đoàn điều hành có sự lan tỏa nhanh chóng và rộng rãi. Chỉ trong tuần đầu tiên đã có hơn bảy trăm thành viên. Tâm tạo dựng mạng lưới rộng khắp huyện, ở mỗi xã đều có một đầu mối làm nhiệm vụ tìm kiếm những gia đình khó khăn và kêu gọi lòng hảo tâm của mọi người cùng chia sẻ. Hoạt động của Nhóm thiện nguyện có hiệu quả ngay lập tức khi đã kịp thời đến chia sẻ, hỗ trợ ba trường hợp khó khăn trong huyện: Đó là một bà cụ già yếu không nơi nương tựa, một trường hợp bị tai nạn lao động và một cháu bé mắc bệnh tim bẩm sinh. Với mỗi trường hợp cần giúp đỡ, Tâm và nhóm đều có phương thức, mục tiêu, mức hỗ trợ cụ thể và đều được công khai trên nhóm. Không chỉ hoạt động trong huyện, nhóm của Tâm còn thỉnh thoảng tổ chức quyên góp quần áo, sách vở, lương thực hướng đến những vùng cao xa xôi hay đồng bào vùng bão lũ. Tâm và nhóm thiện nguyện luôn thấy

hạnh phúc và tự hào khi được chia sẻ những khó khăn, thiệt thòi của cộng đồng, làm vơi bớt những buồn tủi của nhiều gia đình. Dù phải dành thời gian, tâm trí và một phần lương của mình cho hoạt động nhưng Tâm luôn cảm thấy mỗi nẻo đường mình qua luôn tràn ngập yêu thương...

*

Đi hết đường bê tông nội đồng là lúc trời vừa xẩm tối, nhóm thiện nguyện rẽ sang bờ mương để hướng về căn nhà lúp xúp ven đê. Mới đi được vài mét, bánh xe trượt trên bờ đất trơn vì mưa bụi, khiến Tâm cùng chiếc xe máy lăn xuống ruộng. Cô lồm cồm bò dậy, quơ tay mò được đôi giày cắm dưới bùn cũng vừa lúc mọi người chạy đến kéo cô và chiếc xe máy lên. Phương bật đèn điện thoại cho Tâm gột bùn bám đầy trên quần áo. Dưới ánh sáng lấp loáng, anh thấy người cô khẽ run lên, có lẽ vì nhiễm lạnh...

Nhóm thiện nguyện khom người bước vào căn nhà tuềnh toàng, trống huơ trống hoác. Chị vợ ngồi bên chồng bị xơ gan đang nằm chiếc giường cũ, phía sau là bọc ni lông quần áo để mang theo lên viện. Sau khi trao quà của các nhà hảo tâm, nhóm thiện nguyện mới biết, vợ chồng họ cũng chuẩn bị vào ngủ nhờ trong xóm đề 3 giờ đêm bắt xe cho tiện, còn hai đứa con nhỏ đã gửi nhà cô giáo từ chiều. Chợt Tâm quay sang mấy cậu thanh niên trong nhóm:

- Hay nhân tiện, các em công anh ấy vào xóm nhỉ?!

- Vâng! Còn thầy Phương thì có nhiệm vụ hộ tống chị Tâm về nhé! - Một cậu nhìn Phương, nháy mắt tinh nghịch.

Rồi cánh thanh niên trẻ cùng chị vợ xăm xăm bước ra khỏi nhà, bỏ lại Phương đứng đợi Tâm đang loay hoay khép lại hai cánh cửa ọp ẹp...

- Ôi, thơm quá! Phải hương hoa xoan không, anh Phương? Lâu lắm rồi, em mới được gặp lại mùi hương quen thuộc của tháng Ba...

Trong ánh sáng mờ ảo của màn hình điện thoại, Phương thấy Tâm đứng lặng im dưới vòm xoan. Mắt cô khép hờ, khuôn mặt hướng lên vòm cây rung rinh những chùm hoa tím, để mặc cho bụi mưa và hương thơm thoa lên mặt. Phương chợt bật cười khe khẽ.

- Lãng mạn thế! Người em đang rét run đây này! Khoác thêm cái áo gió này không ồm ồm đây!

Nói đoạn, anh choàng chiếc áo của mình lên vai Tâm. Rồi anh khẽ cúi xuống, thì thầm:

- Hương xoan thơm ngọt ngào lắm, phải không em!...

Tâm lâng lâng, chơi vui đắm mình giữa cảm giác dịu ngọt diệu kì. Tháng Ba thoang thoang hương xoan cứ trải ra mênh mông bờ bãi đón muôn loài thảo mộc đang rạo rực sinh sôi... ■

GẶP MẶT VĂN NGHỆ SĨ ĐẦU XUÂN GIÁP THÌN 2024

Đ/c Lê Văn Quang - Bí thư Đảng đoàn, Chủ tịch Hội VHNT phát biểu tại buổi gặp mặt.

Ảnh: T. Tâm

Sáng 6-3-2024, tại hội trường Thành ủy Đồng Xoài, Ban Tuyên giáo Tỉnh ủy tổ chức gặp mặt Văn nghệ sĩ đầu Xuân Giáp Thìn 2024.

Tham dự buổi gặp mặt có Ủy viên Trung ương Đảng, Bí thư Tỉnh ủy Nguyễn Mạnh Cường; Phó vụ trưởng, Phó trưởng cơ quan thường trực khu vực miền Nam, Ban Tuyên giáo Trung ương Nguyễn Công Dân; Ủy viên Ban Thường vụ Tỉnh ủy, Bí thư Thành ủy Đồng Xoài Hà Anh Dũng; đại diện lãnh đạo một số Sở, Ban, Ngành và đông đảo Đại biểu là văn nghệ sĩ tham dự chương trình gặp mặt văn nghệ sĩ đầu Xuân Giáp Thìn 2024.

Tại buổi gặp mặt, đồng chí Lê Văn Quang, Chủ tịch Hội Văn học Nghệ thuật thông tin về tình hình kinh tế - xã hội của tỉnh; triển khai nhiệm vụ trọng tâm thực hiện Nghị quyết số 14-NQ/TU ngày 20-11-2023 của Ban Chấp hành Đảng bộ tỉnh về xây dựng và phát triển Văn hóa, con người Bình Phước đến năm 2030, định hướng đến năm 2045 và thông tin về Kế hoạch

số 228 - KH/TU của Ban Thường vụ Tỉnh ủy về tổ chức các hoạt động tổng kết 50 năm nền Văn học, Nghệ thuật Việt Nam sau ngày đất nước thống nhất (30/4/1975 - 30/4/2025).

Phát biểu tại buổi gặp mặt, Bí thư Tỉnh ủy Nguyễn

Mạnh Cường nhấn mạnh vai trò, tầm quan trọng của Văn học Nghệ thuật và lực lượng văn nghệ sĩ trong sự nghiệp xây dựng nền tảng tinh thần xã hội, xây dựng Văn hóa, con người Việt Nam nói chung và Bình Phước nói riêng, đồng thời cũng bày tỏ niềm tin, sự kỳ vọng vào đội ngũ văn nghệ sĩ tinh nhà trong việc cống hiến, đóng góp vào sự nghiệp Văn học Nghệ thuật của tỉnh. Đồng chí đánh giá những kết quả tích cực đã đạt được trong thời gian qua: Đội ngũ văn nghệ sĩ ngày càng lớn mạnh và có nhiều tác phẩm được dư luận đánh giá cao, trong đó có một số tác phẩm đạt giải ở các cuộc thi, liên hoan cấp khu vực và toàn quốc. Công tác chỉ đạo, quản lý trong hoạt động sáng tác, biểu diễn và quảng bá đúng chủ đề, có trọng tâm, trọng điểm, góp phần bồi dưỡng tâm hồn, nhân cách con người Bình Phước trong tình hình mới, xây dựng môi trường Văn hóa lành mạnh, thể hiện sự đóng góp tích cực vào công cuộc xây dựng quê hương Bình Phước ngày càng giàu đẹp.

Hoàng Huy

SÁNG TẠO TỔ CHỨC NGÀY THƠ VIỆT NAM LẦN THỨ 22 TẠI BÌNH PHƯỚC

Nghệ sĩ nhân dân Vương Duy Biên - Phó Chủ tịch Liên hiệp các Hội VHNT Việt Nam phát biểu Chương trình.
Ảnh: M. Thu

Sáng ngày 22-2-2024, Hội Văn học Nghệ thuật tỉnh tổ chức chương trình Giới thiệu sách xuất bản của hội viên năm 2023 và tập “Nguyệt Lăng - Văn và đời” nhân dịp tết Nguyên tiêu Xuân Giáp Thìn 2024 và Ngày thơ Việt Nam lần thứ 22.

Tham dự chương trình gồm có: Nghệ sĩ nhân dân Vương Duy Biên, Phó Chủ tịch Liên hiệp các Hội Văn học Nghệ thuật Việt Nam; Phó Bí thư Thường trực Tỉnh ủy, Chủ tịch HĐND tỉnh Huỳnh Thị Hằng cùng nguyên lãnh đạo tỉnh; lãnh đạo một số Sở, Ban, Ngành, đơn vị, lực lượng vũ trang...

Với chủ đề “Bản hòa âm đất nước” do Hội Nhà văn Việt Nam hướng dẫn. Ngày thơ Việt Nam lần thứ 22 là hoạt động ý nghĩa tôn vinh những nét đẹp của thơ ca và Văn hóa Việt Nam, khơi dậy lòng tự hào dân tộc, góp phần phát triển Văn hóa Việt Nam theo hướng tiên tiến, đậm đà bản sắc dân tộc. Trên tinh thần đó, Hội Văn học Nghệ thuật tỉnh đã chọn hình thức tổ chức Chương trình “Giới thiệu sách xuất bản của hội viên năm 2023 và tập Nguyệt Lăng - Văn

và Đời” nhân dịp tết Nguyên tiêu Xuân Giáp Thìn 2024 Ngày thơ Việt Nam lần thứ 22.

Phát biểu khai mạc, Chủ tịch Hội Văn học Nghệ thuật tỉnh Lê Văn Quang cho biết: Năm 2023, Ban chấp hành Hội đón nhận nhiều tác phẩm đa dạng các thể loại. Trong đó nhiều đầu sách có giá trị nội dung và nghệ thuật, khẳng định kết quả sự dày công, nghiêm túc sáng tạo của mỗi văn nghệ sĩ trong sáng tác. Năm qua, hội viên Hội Văn học Nghệ thuật tỉnh đã xuất bản được 6 đầu sách và tái bản 4 tập tiểu thuyết.

Nghệ sĩ nhân dân Vương Duy Biên phát biểu với nhiều mong muốn Bình Phước sẽ tiếp tục duy trì tổ chức Ngày thơ Việt Nam ý nghĩa, thiết thực nhằm lan tỏa mạnh mẽ tới công chúng, nhất là với thế hệ trẻ. Hy vọng Hội sẽ tiếp tục có những hoạt động ý nghĩa và khởi sắc trong năm 2024.

Ban tổ chức đã trao tặng Kỷ niệm chương “Vi sự nghiệp văn học nghệ thuật Việt Nam” năm 2023 của Ủy ban Toàn quốc Liên hiệp các Hội Văn học Nghệ thuật Việt Nam cho lãnh đạo tỉnh Bình Phước. Đồng thời, khen thưởng các cá nhân có nhiều thành tích xuất sắc trong hoạt động sáng tác Văn học Nghệ thuật năm 2023.

Với chủ đề Ngày thơ Việt Nam lần thứ 22 “Bản hòa âm đất nước”, lực lượng văn nghệ sĩ tỉnh nhà thống nhất truyền đi thông điệp năm mới “Mừng Đảng quang vinh - mừng đất nước phồn vinh, hạnh phúc - mừng cho văn nghệ sĩ luôn giàu sức sáng tạo và đồng hành cùng đất nước”.

Nguyễn Hoàng

LỄ KẾT NẠP HỘI VIÊN HỘI VĂN NGHỆ DÂN GIAN VIỆT NAM TẠI TỈNH BÌNH PHƯỚC

PGS.TS Lâm Nhân, Ủy viên Ban thường vụ Hội Văn nghệ Dân gian Việt Nam, Hiệu trưởng Trường Đại học Văn hóa tại TP HCM; PGS.TS Huỳnh Văn Tới, Nguyên Ủy viên Ban Thường vụ Hội Văn nghệ Dân gian Việt Nam phụ trách địa bàn Đông Nam bộ trao Quyết định kết nạp hội viên mới của Hội VNDG Việt Nam.

Ngày 13-3 Chi hội Văn nghệ Dân gian Việt Nam tại tỉnh Bình Phước long trọng tổ chức chương trình Lễ công bố và trao quyết định kết nạp hội viên mới của Hội VNDG Việt Nam.

Dự lễ có PGS.TS Lâm Nhân, Ủy viên Ban thường vụ Hội Văn nghệ Dân gian Việt Nam, Hiệu trưởng Trường Đại học Văn hóa tại TP HCM; PGS.TS Huỳnh Văn Tới, Nguyên Ủy viên Ban Thường vụ Hội Văn nghệ Dân gian Việt Nam phụ trách địa bàn Đông Nam bộ. Về phía lãnh đạo tỉnh có đồng chí Vũ Tiến Điền, UVBTV Tỉnh ủy, Trưởng Ban tuyên giáo Tỉnh ủy.

Phát biểu chỉ đạo tại buổi lễ PGS.TS Lâm Nhân, Ủy viên Ban thường vụ Hội Văn nghệ Dân gian Việt Nam chúc mừng 3 hội viên mới và đánh giá cao Ban chấp

hành Chi hội tổ chức hoạt động đi vào nề nếp. Ban chấp hành Chi hội cùng tập thể Chi hội luôn đoàn kết đồng lòng, luôn đồng hành cùng nhau, trong cuộc sống, trong hoạt động nghiên cứu với mong muốn góp sức vào sự phát triển của nền Văn học Nghệ thuật cả nước nói chung, tỉnh Bình Phước nói riêng.

Đại diện hội viên mới, Nhà nghiên cứu Văn nghệ Dân gian Nguyễn Ngọc Lương phát biểu cảm nghĩ của mình khi được là hội viên Văn nghệ Dân gian Việt Nam và hứa cùng tập thể Chi hội luôn đoàn kết, sáng tạo, nhạy bén phối hợp đồng bộ với Hội Văn học Nghệ thuật tỉnh thực hiện nhiều hoạt động, công trình nghiên cứu Văn nghệ Dân gian có giá trị cao góp phần vào sự nghiệp phát triển Văn hóa, văn học Nghệ thuật.

Tin ảnh: Hoàng Huy